în vederea înlăturării gravelor urmări lăsate de război. În prezent, în Vietnamul de Sud, poporul nostru duce încă lupta împotriva clicii reacționare ajutată direct de imperialismul american, împotriva intervenției imperialiștilor americani, pentru restabilirea păcii și independența națională. Ne bucurăm că sentimentele oglindite în documentele Congresului în sprijinul poporului nostru sînt sentimente frumoase, sincere nutrite de partidul comunist, de întregul popor român pentru poporul nostru.

A patra impresie : lucrările Congresului s-au desfășurat, în cursul celor patru zile, într-o atmosferă de mare entuziasm. Ne bucurăm și vedem în acest fapt o foarte strînsă unitate. În toate cuvîntările rostite de delegați am văzut, cu bucurie, simpatia, stima și încrederea în prestigiul tovarășului Nicolae Ceaușescu. Eu sînt ferm convins că Congresul reprezintă o forță puternică.

Acestea sînt impresiile foarte frumoase despre care doream, îndeosebi, să vă vorbesc. Timpul pe care-l avem la dispoziție fiind scurt, nu pot să-mi exprim aici și alte impresii, foarte bune, pe care mi le-a lăsat Congresul partidului dv.

Vietnamul și România sînt țări ce se află la o mare depărtare una de cealaltă. Cu toate acestea, ele sînt unite printr-o strînsă prietenie, printr-o solidaritate fermă în luptă. În ultimii ani, au avut loc numeroase schimburi de delegații între țările noastre, în vederea discutării căilor de intensificare a colaborării reciproce. Aceste vizite au contribuit la dezvoltarea și mai puternică a relațiilor prietenești dintre partidele și țările noastre.

Prietenia și solidaritatea între țările noastre se manifestă și în faptul că, în timpul luptei împotriva imperialismului american, poporul nostru s-a bucurat de sprijinul și ajutorul multilateral prețios din partea partidului, guvernului și poporului român.

În prezent, poporul nostru continuă să primească ajutorul economic prețios al României în vederea construcției socialiste în țară. Acum, principalul scop economic în patria noastră îl constituie reconstrucția, respectiv înlăturarea consecințelor grave lăsate de război. Cu toate că urmările războiului sînt deosebit de însemnate, avem convingerea că, datorită ajutorului acordat de România și de alte țări socialiste, vom putea învinge toate dificultățile și reconstrui țara din punct de vedere economic, că, apoi, vom putea dezvolta mai departe economia țării.

În Vietnamul de Sud, Guvernul Revoluționar Provizoriu, împreună cu întregul popor vietnamez, continuă, în prezent, lupta în condiții încă grele. De la semnarea Acordurilor de la Paris au trecut doi ani. Evenimentele petrecute au demonstrat, însă, că imperialismul american și acoliții lui sabotează grav și sistematic clauzele Acordurilor de la Paris. Dar Guvernul Revoluționar Provizoriu al Vietnamului de Sud, ca și întreg poporul din Vietnamul de Sud, cu sprijinul deplin al țărilor socialiste, al forțelor progresiste din lumea întreagă, vor continua să lupte cu fermitate pînă la victoria finală. În ultima vreme, în Vietnamul de Sud mișcarea de masă a cunoscut un grad de dezvoltare mai înalt, scopul luptei comune fiind răsturnarea guvernului reacționar condus de Nguyen Van Thieu. Avem profunda convingere că poporul vietnamez va obține victoria finală, în vederea desăvîrșirii sarcinilor trasate de revoluție.

Din toate cele spuse mai sus reiese că solidaritatea și ajutorul reciproc în relațiile dintre țările și popoarele noastre se vor dezvolta continuu. Acest proces al luptei înseamnă, de asemenea, procesul înfăptuirii tuturor sarcinilor revoluționare ce stau în fața poporului vietnamez.

În încheiere, am dori să transmitem tuturor comuniștilor români, poporului român, prin intermediul revistei dv., un salut de solidaritate militantă, precum și mulțumirile noastre. Noi ne angajăm că poporul nostru va da dovadă de fermitate, că nu va îngenunchea niciodată în fața imperialismului. Poporul vietnamez se va uni și mai strîns cu poporul român și cu popoarele din celelalte țări socialiste frățești. Dorim ca prietenia și solidaritatea militantă între partidele și popoarele noastre să se dezvolte în continuare. Urăm comuniștilor români și întregului popor român să înfăptuiască victorios opera de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România, să îndeplinească cu succes toate hotărîrile Congresului al XI-lea al P.C.R.

dr. HAFEZ GHANEM

prim-secretar al C.C.
al Uniunii Socialiste Arabe
din Republica Arabă Egipt

. Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român s-a caracterizat printr-o pregătire excepțională. Este remarcabil faptul că toate documentele au fost dezbătute în mod amănunțit, la toate nivelurile partidului, și, în felul acesta, s-au cristalizat orientările de bază, referitoare la configurarea planului de dezvoltare economică pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate și netezirea drumului spre comunism și, în acest sens, îmbunătățirea formelor și căilor de activitate ale partidului. Cuvîntarea secretarului general, Nicolae Ceaușescu, reprezintă un program de lucru cuprinzător al partidului în diverse domenii. În ce privește partea referitoare la politica externă, reiese clar, în legătură cu Orientul Apropiat, îngrijorarea față de situația din această regiune și dorința de a se accelera acțiunile pentru stabilirea unei păci juste. Apreciem în mod deosebit cele exprimate în cuvîntare în legătură cu bazele unei păci juste în această regiune și, în mod special, sprijinul acordat poporului palestinian prin recunoașterea acestui popor, a dreptului său de a-și construi o viață independentă, precum și necesitatea retragerii Israelului de pe teritoriile arabe ocupate în 1967.

Președintele Nicolae Ceaușescu a clarificat o serie de aspecte reale ale relațiilor internaționale în viitor. El s-a referit, în mod deschis și aprofundat, la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa, la Conferința partidelor comuniste și muncitorești din Europa. Din cuvîntarea președintelui Nicolae Ceaușescu reiese clar rolul specific pe care îl joacă România în promovarea păcii și colaborării în lume, în ajutorul acordat țărilor lumii a treia. El s-a referit, în mod special, la factorul economic, factor de o deosebită importanță în evoluția lumii contemporane. Majoritatea țărilor lumii a treia și-au cucerit independența, iar problema esențială care se ridică în fața lor, la ora actuală, este aceea a dezvoltării economice. Președintele a explicat pe larg politica României în legătură cu colaborarea cu aceste țări, cu creșterea producției prin intermediul proiectelor mixte, creditelor sau al ajutorului acordat în vederea creșterii producției țărilor în curs de dezvoltare, problemă esențială pentru aceste țări.

Știam încă dinainte de a veni la Congres mai multe lucruri despre președintele Nicolae Ceaușescu, în special în urma vizitei pe care a făcut-o în Egipt. Îl consider pe președintele Nicolae Ceaușescu un conducător de stat îndrăzneț, un eminent luptător pentru socialism și pace în lume. Respectăm la președintele Nicolae Ceaușescu fidelitatea și atașamentul profund față de principiile socialismului, ale păcii, ale relațiilor echitabile între popoare. Președintele Ceaușescu a fost printre primii șefi de stat care au înțeles problema poporului palestinian, au înțeles că această problemă este esențială în rezolvarea crizei din Orientul Apropiat, că sînt necesare abordarea deschisă a acestei chestiuni, găsirea unei soluții corespunzătoare.

În timpul lucrărilor Congresului, au fost evidente prețuirea delegaților pentru președintele Ceaușescu, dragostea profundă a poporului față de el. Discursul rostit la Congres a evidențiat personalitatea remarcabilă a președintelui, puterea de pătrundere și înțelegere a fenomenelor politice și sociale, clarviziunea sa.

Relațiile dintre Uniunea Socialistă Arabă și Partidul Comunist Român sînt deosebit de strînse. Considerăm că aceste relații sînt foarte importante, avînd în vedere faptul că Partidul Comunist Român este condus de președintele Nicolae Ceaușescu, iar Uniunea Socialistă Arabă de președintele Anwar Sadat. Există o profundă înțelegere și prietenie între cei doi președinți, fapt ce se reflectă și în relațiile dintre cele două partide. Protocolul de colaborare între Uniunea Socialistă Arabă și Partidul Comunist Român, încheiat anul trecut, se referă la domenii variate, ce vor fi lărgite în acest an. Înțelegerile dintre cele două partide nu se limitează la schimbul de delegații, schimbul de experiență și de puncte de vedere, ci cuprind și răspunderea în ce privește dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, dintre cele două popoare, inclusiv în domeniul economic.

MOHAMED JABER BAJBAOUJ

secretar general adjunct,
membru
al Comandamentului Regional
al Partidului Baas Arab Socialist
din Siria

În primul rînd, doresc să mulțumesc Partidului Comunist Român pentru invitația pe care ne-a adresat-o de a participa la acest Congres de importanță istorică în viața partidului și poporului român. Am participat la lucrările Congresului și am ascultat cu deosebită atenție cuvîntarea rostită de secretarul general al partidului, Nicolae Ceaușescu, pe care o consider remarcabilă, atît pentru programul vast, măreț cu privire la construirea socialismului în România, cît și pentru clarviziunea cu care a tratat problemele internaționale. Toate acestea ne-au bucurat deosebit de mult, deoarece considerăm că orice succes, orice realizare a poporului român sînt în folosul țărilor progresiste, al mișcărilor de eliberare din lume. Progresul României, al poporului român prieten, în toate domeniile, întărirea relațiilor cu toate țările, cu țările socialiste, cu țările lumii a treia îmbogățesc mișcarea de eliberare în lume și duc la creșterea eficienței forțelor progresiste internaționale. Dăm cea mai înaltă apreciere poziției exprimate de secretarul general, Nicolae Ceaușescu, cu privire la Orientul Apropiat, cu privire la necesitatea retragerii Israe-

congresul XI PCR

lului de pe teritoriile arabe ocupate și la acordarea drepturilor legitime ale poporului palestinian.

Relațiile dintre Partidul Baas Arab Socialist din Siria și Partidul Comunist Român, care s-au dezvoltat, în ultimul timp, extrem de repede și în mod pozitiv, în interesul celor două popoare, au constituit rezultatul direct al vizitelor efectuate de președintele Ceaușescu în Siria și președintele Assad în România. Considerăm că relațiile prietenești dintre cei doi președinți, dintre cele două partide și cele două popoare au toate premisele pentru a se lărgi și adînci în viitor.

PEDRO SAAD

secretar general
al Partidului Comunist din Ecuador

Pentru delegația Partidului Comunist din Ecuador a constituit o bucurie faptul de a fi asistat la cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român. Am avut, aici, posibilitatea de a participa la un congres pe care-l putem califica drept grandios din toate punctele de vedere. Am constatat profunzimea cu care s-au discutat problemele, Programul Partidului Comunist Român, Directivele pentru următorul plan cincinal și problemele construcției socialismului în România. Pentru noi a fost un adevărat prilej de asimilare a noi experiențe, asistînd la succesiunea, la tribuna Congresului, a conducătorilor de fabrici, de întreprinderi importante, a cooperatorilor, a reprezentanților organizațiilor de femei, de tineret, a vechilor cadre de partid, a militarilor — toți plini de entuziasm pentru construcția societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Pe de altă parte, apreciem Congresul Partidului Comunist Român ca pe un congres al întregului popor român și aceasta pornind de la constatarea că întregul popor român se află strîns unit în jurul partidului său, că are încredere în conducătorii săi, încredere manifestată de-a lungul anilor, al anilor grelei lupte împotriva dominației străine, pentru eliberarea poporului și, apoi, în lupta pentru construcția socialismului. Totodată, am văzut încrederea deplină a partidului în conducerea sa, în Comitetul său Central, admirația, încrederea profundă a Partidului Comunist Român în marele său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, pe bună dreptate, se bucură de dragostea întregului popor și poate fi sigur că va avea, întotdeauna, alături de el întregul popor, întregul partid. Acestea sînt impresiile mele generale asupra Congresului.

Partidele noastre, Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Ecuador întrețin cele mai cordiale și mai strînse relații. Există un schimb de experiență, de opinii, și nu ar putea fi altfel. Sîntem solidari în lupta împotriva imperialismului, sîntem solidari în lupta pentru eliberarea omenirii de sub jugul capitalist și, în plus, avem o bază comună, învățătura marxist-leninistă care inspiră acțiunile Partidului Comunist Român, Partidului Comunist din Ecuador, acțiunile tuturor comuniștilor din lume. Și aceste relații ale noastre se întăresc cu fiecare zi, pentru că sînt întemeiate pe respectul reciproc. Dacă există deosebiri, ele sînt mici, iar noi le abordăm pe baza respectului mutual. Fiecare dintre partidele noastre are deplina capacitate de decizie și am avut posibilitatea să discutăm frățește chiar și aceste deosebiri care, repet, sînt într-adevăr nesemnificative și nu constituie probleme de fond ; baza comună a marxism-leninismului ne ajută să depășim orice deosebire de vederi ce ar putea interveni. Raporturile dintre cele două partide s-au consolidat în mod deosebit ca urmare a vizitei pe care președintele Nicolae Ceaușescu a făcut-o în Ecuador, în 1973, prilej cu care conducerea Partidului Comunist din Ecuador a avut posibilitatea să exprime satisfacția pentru vizita sa în țara noastră, să-l salute și, în același timp, să discute punctele noastre de vedere comune care au contribuit la întărirea relațiilor dintre partidele noastre. Numeroase delegații ale Partidului Comunist din Ecuador au vizitat România și toate s-au întors în Ecuador pline de entuziasm, de admirație față de poporul român, față de Partidul Comunist Român, de admirație față de conducerea sa.

În ce privește relațiile dintre țările noastre, ele s-au stabilit recent. Spun recent, deoarece mă refer la ultimii ani. Aceste relații se consolidează continuu și se consolidează pentru că ele sînt, de asemenea, bazate pe respectul reciproc. Ele au multiple aspecte care, după părerea mea, sînt în beneficiul reciproc, în interesul României și al Ecuadorului, mai ales al Ecuadorului. Și permiteți-mi să vă explic de ce. Cînd președintele Ceaușescu a fost în Ecuador, în 1973, a semnat împreună cu președintele Ecuadorului, generalul Guillermo Rodriguez Lara, o Declarație solemnă care a primit aprobarea Partidului Comunist din Ecuador, o declarație în care se reafirmă dreptul suveran al popoarelor de a folosi și dispune de bogățiile lor naționale, precum și colaborarea celor două state — Republica Socialistă România și Republica Ecuador — în utilizarea acestor bogății în interesul celor două popoare. Această declarație nu a rămas numai în stadiul cuvintelor ; ea se transformă în fapte. În acest moment, există o cooperare tehnică, România acordînd asistență tehnică Ecuadorului, privind exploatarea resurselor noastre petroliere, care constituie bogăția noastră fundamentală. Între România și Ecuador se constituie societăți mixte pentru utilizarea acestor resurse naturale și pentru realizarea de industrii care vor fi extrem de utile țării noastre. Toate acestea reprezintă pentru noi, comuniștii ecuadorieni, un aspect de o uriașă însemnătate, pentru că poporul ecuadorian înțelege, prin intermediul acestei colaborări, că-și poate consolida independența națională, fără a mai depinde de imperialismul nord-american, înțelege că țările socialiste ne ajută în folosirea resurselor noastre naturale ca bază a independenței noastre naționale. Pentru noi, relațiile româno-ecuadoriene au o importanță nu numai economică, ci mai ales politică. Pe lîngă acestea, ținem să mulțumim Republicii Socialiste România pentru colaborarea pe care o acordă Ecuadorului în formarea viitoarelor cadre tehnice, pentru utilizarea independentă a bogățiilor noastre. În România se află peste 100 de studenți ecuadorieni care asimilează experiența dumneavoastră tehnică, experiență ce va servi mîine la construirea unui Ecuador liber, independent, suveran și, în viitor, a unui Ecuador socialist. Considerăm relațiile dintre țările noastre ca pe un aport neprețuit la consolidarea independenței noastre naționale.

FERNANDO BLANQUI TEIXEIRA

membru al Comisiei Politice
a Comitetului Central
al Partidului Comunist Portughez

Am reținut din lucrările celui de al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român importanța sa, în primul rînd pentru România, așa cum a reieșit din Programul său care are, în mod cert, o mare valoare pentru dezvoltarea pe mai departe a țării dumneavoastră ; am reținut, în același timp, importanța acestui Congres pentru celelalte țări. Sarcinile pe care le aveți în față sînt grandioase, uneori — aș putea spune — ambițioase, dar convingerea noastră este că pot fi îndeplinite.

În ce privește relațiile dintre partidele noastre, ele au fost întotdeauna apropiate, iar situația actuală din Portugalia, care permite o dezvoltare a relațiilor între cele două guverne, va facilita și va contribui la dezvoltarea constantă a bunelor raporturi existente între partidele noastre.

MARCELINO DOS SANTOS

vicepreședinte al
Frontului de Eliberare
din Mozambic — FRELIMO

Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român a constituit și pentru noi un mare eveniment. Iată de ce credem că a fost foarte util să asistăm la lucrările sale, avînd în vederea importanța problemelor discutate, participarea românească amplă de care s-a bucurat și, deopotrivă, numărul impunător de delegații străine, invitate și participante. Am ascultat bilanțul activității P.C.R. în ultimii cinci ani, am luat cunoștință de bazele dezvoltării viitoare a României socialiste. Credem că toate acestea sînt, fără îndoială, probleme importante și, de aceea, salutăm cu o deosebită simpatie efortul României pentru atingerea acestui mare obiectiv — societatea comunistă visată de către popoarele lumii și imaginată, într-un mod exemplar, de Partidul Comunist Român.

Sîntem bucuroși că am asistat la al XI-lea Congres al P.C.R., atît datorită importanței problemelor abordate, cît și perspectivelor deschise poporului român.

Toate documentele adoptate reprezintă, după părerea noastră, noi surse de inspirație pentru popoarele ce luptă pentru crearea unei societăți noi, bazată pe egalitate, împotriva oricărei exploatări și asupriri, pentru o societate lipsită de exploatare, pentru ca omul să se regăsească pe sine însuși, pentru a se cunoaște și utiliza plenar.

Relațiile dintre P.C.R. și FRELIMO, dintre țările și popoarele noastre datează mai de mult. Ele au fost stabilite în timpul luptei împotriva colonialismului și imperialismului, iar, în cei zece ani de luptă revoluționară a patrioților și militanților mozambicani, România ne-a acordat sprijinul său multilateral, ne-a oferit solidaritatea sa exemplară și totală. Ne-am bucurat de acest sprijin pe toate planurile — material, politic și diplomatic —, sprijin care și-a dovedit eficiența.

Apreciem mult acest sprijin, mai ales că România și P.C.R. au știut să înțeleagă însemnătatea mișcărilor de eliberare națională în contextul epocii noastre, au apreciat că ele nu sînt numai adevărate forțe politice, ci că mișcările de eliberare, din momentul în care se nasc, exprimă voința generală a poporului respectiv de a se elibera — fapt fundamental al existenței lor. M-aș referi, de asemenea, și

la alt aspect înțeles de România, privind caracterul și natura acestor mișcări de eliberare, care, pentru a fi azi victorioase, au nevoie de un conținut social revoluționar, întemeiat pe apărarea intereselor maselor populare și pe conducerea lor spre victorii importante în cucerirea, consolidarea și apărarea independenței lor. Din această perspectivă, România socialistă, Partidul Comunist Român și secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne-au ajutat multilateral și adecvat, în funcție de etapa în care ne aflăm. Iată de ce apreciez că sprijinul dat a corespuns exigențelor istorice.

Plecăm de la acest Congres cu convingerea că țara dumneavoastră se dezvoltă intens, că i se deschid perspective minunate ; avem convingerea că partidul și poporul român sînt ferm angajate într-o vastă luptă în toate domeniile, pentru prosperitate și pace în lume.

Aspect din timpul lucrărilor Congresului al XI-lea al P.C.R.

PIETRO LEZZI

membru al Direcțiunii Partidului Socialist Italian

Congresul reprezintă întotdeauna faza concluzivă a unei lungi activități, care la dumneavoastră a fost, așa cum s-a evidențiat în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, o activitate intensă, deosebit de pasionantă prin bogăția temelor abordate și prin modul în care aceste teme au fost solid aprofundate — de la politica externă la cea internă, de la programul dezvoltării în următorii cinci ani la programul care va asigura drumul ascendent al României spre comunism. Congresul, după părerea mea, a fost fundamentat de Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Partidul Socialist Italian are raporturi optime, frățești cu Partidul Comunist Român, raporturi reliefate încă o dată în mesajul pe care Francesco De Martino, secretarul general al P.S.I., l-a trimis Comitetului Central al Partidului Comunist Român. În acest mesaj se subliniază, în special, rolul României pe scena mondială și cred că în Raportul tovarășului Ceaușescu acest rol al României a ocupat un loc deosebit. După părerea mea, atît Raportul cît și Congresul, în general, s-au caracterizat printr-o abordare modernă și plină de prospețime a problemelor, rezultat al acestui proces de profunde înnoiri pe care, indiscutabil, România le-a realizat în acești 30 de ani. Vă dorim să vă înfăptuiți obiectivele, sarcinile pe care vi le-ați propus, așa cum ați reușit în cincinalul 1970—1975, înainte de termen. Va fi un succes nu numai pentru România, va fi un succes pentru umanitate. Va fi, totodată, și un prilej de mare satisfacție pentru Partidul Socialist Italian de a avea în comuniștii români adevărați tovarăși în lupta pentru cauza socialismului, pe care o duce astăzi întreaga lume muncitorească.

MAGATTE LO

secretar permanent al Biroului Politic al Uniunii Progresiste Senegaleze

Raportul prezentat la al XI-lea Congres de secretarul general al Partidului Comunist Român, Nicolae Ceaușescu, este absolut complet, foarte precis, nu lasă nimic în umbră, constituind, după opinia mea, un exemplu de abordare a problemelor supuse dezbaterii. Consider, de asemenea, că, pe plan teoretic, acest Raport a îmbogățit învățătura marxist-leninistă, i-a conferit un caracter și mai militant.

Făcînd, cum era firesc, un bilanț al realizărilor înfăptuite de la Congresul precedent, Raportul a pornit de la angajamentele asumate de poporul român, conștient că de îndeplinirea exemplară a acestora depinde cucerirea de noi trepte în această spirală a civilizației și progresului. Este, aceasta, o atitudine responsabilă, demnă de admirat.

În ceea ce privește partea referitoare la politica externă a României, ea reflectă legătura dialectică cu politica internă. Am remarcat și în acest domeniu o atitudine clară, luări de poziție curajoase care atestă o căutare continuă a păcii, aici, la București. De aceea, nu sînt singurul care, în momentul prezentării Raportului, l-am aplaudat pe liderul Partidului Comunist Român ; cu toții, invitați străini și delegați, l-am aplaudat și omagiat pe secretarul general, Nicolae Ceaușescu, pentru ideile și propunerile cuprinse în Raport.

În ce privește celelalte impresii pe care le-am cules, aș putea spune, pe scurt, că am găsit un popor angajat total într-o vastă operă, disciplinat și muncitor. Am văzut realizări concrete care demonstrează că în România drumul de la teorie la practică este direct, firesc.

În relațiile dintre România și Senegal — țări conduse de partide progresiste — nu există divergențe. Președintele Senegalului îl prețuiește în mod deosebit pe președintele României, Nicolae Ceaușescu, nutrește o mare admirație față de domnia-sa, și acest aspect, cred eu, constituie un argument al dezvoltării, în continuare, a relațiilor dintre țările și popoarele noastre. De altfel, cînd ne-a primit, președintele Nicolae Ceaușescu și-a exprimat opiniile în același sens, ne-a relevat pe larg dorința sa de a strînge, lărgi și aprofunda raporturile româno-senegaleze.

ABDEL AZIZ MAOUI

conducătorul delegației Frontului de Eliberare Națională din Algeria

Pentru mine personal a fost o mare onoare de a fi fost desemnat de președintele Houari Boumediene să conduc delegația F.L.N. la al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Prezența delegației noastre la acest Congres este dovada relațiilor excelente dintre Algeria și România, a relațiilor foarte strînse dintre cele două partide. Constatările noastre în urma audierii Raportului, a urmăririi lucrărilor Congresului, atît în plen cît și pe secțiuni, sînt de o mare bogăție ; am cules foarte numeroase învățăminte despre viața politică și economică a României contemporane. De asemenea, am reținut că documentele supuse dezbaterii au în vedere o perioadă mai îndelungată, la orizont chiar anul 2000, lucru ce se cuvine remarcat mai ales datorită implicațiilor ce decurg din această scrutare și din preocuparea de a defini cît mai clar drumul viitor al țării dv.

De altfel, impresiile noastre excelente despre calitatea Raportului prezentat la Congres, despre claritatea, precizia și caracterul său bine documentat le-am comunicat tovarășului Nicolae Ceaușescu în timpul primirii noastre, prilej cu care i-am transmis salutul fratelui și prietenului domniei-sale, președintele Houari Boumediene. Am reținut voința P.C.R. de a conduce poporul român spre prosperitate, ridicarea nivelului vieții în toate domeniile, ceea ce va face ca România să treacă de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la cel de stat dezvoltat. Sînt convins că mijloacele și căile la care se va recurge vor face ca acest obiectiv să fie îndeplinit fără dificultăți.

Pe de altă parte, ne-au reținut și am apreciat mult claritatea cu care au fost prezentate în documentele Congresului principiile pe care își întemeiază P.C.R. și România relațiile lor internaționale. În acest context, ca algerian, ca militant al cauzei arabe, am fost sensibil la poziția foarte limpede expusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu asupra problemei palestiniene. Am reținut și principiile pe care secretarul general al P.C.R. le-a enumerat ca fiind de natură să contribuie la stabilirea unei noi ordini politice și economice în lume — acestea apropiindu-se de tezele Algeriei. De aceea, cred că și această parte prezentată în Raport este un fapt eminamente pozitiv.

Pornind de la aceste cîteva sumare constatări, ni se pare firesc ca raporturile de cooperare româno-algeriene să devină din ce în ce mai strînse. Pe planul relațiilor bilaterale noi beneficiem de ajutorul specialiștilor români în numeroase sectoare, și numărul acestora se mărește mereu. Pe de altă parte, numeroși tineri algerieni studiază la București, fapt pentru care ne exprimăm satisfacția pentru stadiul și evoluția relațiilor noastre, cărora întîlnirile dintre președinții Boumediene și Ceaușescu le-au dat un impuls deosebit.

Relațiile P.C.R. — F.L.N. sînt excelente, ele se traduc prin contacte numeroase și fructuoase între cele două partide și membri ai organizațiilor de masă din cele două țări. Rezumînd, sîntem foarte satisfăcuți de a fi asistat la un asemenea eveniment — Congresul al XI-lea al P.C.R. —, de contactele pline de prietenie, avute cu acest prilej. Aș adăuga urarea ca poporul român să prospere tot mai mult, felicitînd, totodată, pe toți participanții la Congres și dorindu-le succese depline în viitor.

congresul XI PCR

FARUK KADDUMI

membru al Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, șeful Departamentului Politic

Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român constituie o expresie elocventă a politicii interne și externe promovată de România. Politica externă a României, care a fost expusă pe larg în cuvîntarea secretarului general, Nicolae Ceaușescu, urmărește, în principal, crearea unei lumi a păcii, a dreptății — dorință profundă a popoarelor lumii. Congresul a reprezentat chintesența grăitoare a sprijinului acordat de popor conducerii sale politice, președintelui Nicolae Ceaușescu. Felul în care au decurs lucrările Congresului, atmosfera de entuziasm în care ele s-au desfășurat ne-au impresionat în mod deosebit atît pe noi, cît și pe alte delegații străine cu care am stat de vorbă.

Relațiile dintre Organizația pentru Eliberarea Palestinei și Partidul Comunist Român sînt relații de strînsă și profundă prietenie și colaborare. Aceste legături se bazează pe identitatea de vederi asupra a o serie de probleme și, în special, în problema Orientului Apropiat. Partidul Comunist Român acordă un sprijin esențial poporului palestinian în lupta sa dreaptă pentru cîștigarea drepturilor sale naționale. Aceste relații prietenești se bazează și pe un punct de vedere comun în ce privește găsirea unei soluții pașnice pentru realizarea păcii în Orientul Apropiat.

În încheiere, aș vrea să subliniez din nou că am fost profund impresionat de voința comună a poporului și a conducerii sale ca țara să realizeze o dezvoltare și mai înaltă ; impresia generală pe care aș putea-o exprima succint este că am cunoscut un popor fericit și că, în mod obiectiv, acest popor și conducerea sa, strîns unite, înregistrează realizări remarcabile.

ARUN MAITRA

membru al Comitetului pe întreaga Indie al Congresului Național Indian

Mă bucur să pot vorbi despre relațiile prietenești dintre India și România. Între țara mea, țară nealiniată, și țara dumneavoastră, socialistă, există multe temeiuri comune pentru existența și dezvoltarea, în continuare, a acestei prietenii și sperăm că, în viitor, cooperarea noastră va găsi și mai multe terenuri de manifestare.

Participarea noastră la Congresul al XI-lea al P.C.R. ne-a dat prilejul să cunoaștem un popor fericit, avînd în fruntea sa un mare conducător, președintele Nicolae Ceaușescu. Nutrim speranța fermă că liderul nostru, Indira Gandhi, și președintele Ceaușescu vor fi în măsură ca, în numele unor țeluri care ne sînt comune, să-și aducă o contribuție de preț la pacea mondială, la fericirea și liniștea întregii omeniri. Și, pentru că sîntem la capitolul vieții internaționale, aș vrea să relev faptul că, dezvoltînd larg relațiile sale cu țările socialiste, România întărește relațiile de prietenie și colaborare cu celelalte țări democrate, iar Partidul Comunist Român dezvoltă, paralel, relații de colaborare cu partidele comuniste și întreține, în același timp, bune legături cu partidele socialiste, social-democrate și altele. Ceea ce este, după părerea noastră, un lucru extrem de pozitiv și, în același timp, extrem de important.

IEN VAN DER HEUVEL-DE BLANK

președintele în funcțiune al Partidului Muncii din Olanda

Exprimîndu-mi bucuria de a fi participat la lucrările Congresului Partidului Comunist Român, aș vrea să subliniez importanța pe care o au, în lumea de azi, contactele directe, bilaterale, atît între state, cît și între partide.

România și Olanda sînt țări relativ mici, dar aceasta nu înseamnă că nu putem folosi, printr-o activitate desfășurată concret, condițiile pozitive existente pentru a promova interese și năzuințe împărtășite de toate popoarele Europei. Astfel, guvernele noastre ar putea promova, în cadrul conferinței general-europene, inițiative comune, ele împărtășind obiective deosebit de importante, ca pacea și cooperarea în securitate și independența autentică pentru toate națiunile continentului.

În această lumină, este extrem de importantă și cooperarea dintre partidele noastre. Pe acest plan, noi dorim, ca și partidul dv., îmbunătățirea relațiilor reciproce, chiar dacă pot exista unele deosebiri de vederi. Important este ca, în baza principiilor pe care le promovează Partidul Comunist Român și cu care sîntem deplin de acord, să găsim modalitățile de adîncire și extindere ale legăturilor noastre. Respectul reciproc pentru punctul de vedere al celuilalt, necesitatea colaborării prin prisma țelurilor comune principale, cooperarea între partidele clasei muncitoare — comuniste și socialiste — principii subliniate puternic la Congres în Raportul prezentat de secretarul general al partidului dv., tovarășul Nicolae Ceaușescu, sînt de o mare valoare și pentru partidul nostru.

Îmi exprim, încă o dată, speranța că legăturile noastre de prietenie și cooperare vor cunoaște o nouă dezvoltare.

KATSUJIRO NAGAI

vicepreședinte al Comitetului Executiv Central al Partidului Socialist din Japonia

Cred că Congresul al XI-lea a fost un succes, dovedind dezvoltarea social-economică a României și activitatea încununată de succes a P.C.R. Am reținut cu interes numărul mare de mesaje trimise de peste granițe și participarea la lucrările sale a 139 delegații străine.

În perioada care a trecut de la Congresul al X-lea, țara dv. s-a remarcat prin ritmul înalt de dezvoltare a industriei și agriculturii. Congresul al XI-lea s-a dovedit fructuos și bogat în conținut, pe baza dezvoltării înregistrate de la al X-lea Congres și pînă în prezent, partidul dv. fiind în măsură să definească sarcinile de dezvoltare viitoare a României pe următorii 15 ani. Pentru a îndeplini acest program foarte ambițios cred că sînt folositoare și constructive, așa cum s-a arătat la Congres, măsurile luate de partidul dumneavoastră privind educarea intelectualilor, inginerilor și tehnicienilor din toate domeniile.

Aș vrea să subliniez, de asemenea, că, în ce privește relațiile externe, Congresul dv. are o orientare unică, hotărînd să întărească relațiile nu numai cu țările socialiste, ci și cu alte țări pe baza coexistenței pașnice, ceea ce corespunde intereselor poporului român.

Cît privește relațiile dintre partidele noastre, mă bucur să pot spune că avem relații de colaborare foarte prietenești cu partidul dv., aș putea spune că ele sînt chiar tradiționale și că an de an se întăresc. Luna trecută, de pildă, o delegație a P.S.J., condusă de Masashi Ishibashi, secretar general al partidului, a vizitat țara dv. Ea a avut convorbiri cu conducători ai P.C.R. și s-a întîlnit cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului. Urmează să întărim aceste legături pe baza a ceea ce am discutat și am căzut de acord nu numai cu prilejul acestei vizite, ci pe baza a tot ceea ce am realizat pînă acum. Aș vrea să menționez că delegația noastră a transmis o invitație Comitetului Central al partidului dumneavoastră și sperăm că el va trimite o delegație în Japonia.

În încheiere, doresc să mă refer la politica externă a țării dv., fundamentată pe coexistența pașnică în relațiile cu toate țările, indiferent de sistemul lor social. Sînt convins că și pe planul politicii dv. externe veți înregistra multe succese.

KITHIMA BIN RAMAZZANI

membru al Biroului Politic al Mișcării Populare a Revoluției din Zair

Sentimentele și impresiile sînt exprimate, încă de la început, în mesajul de solidaritate remis Congresului în numele președintelui Republicii Zair. Apreciem la valoarea ei lupta eroică a poporului român pentru consolidarea independenței reale, efective. Am urmărit cu viu interes lucrările Congresului al XI-lea și am fost impresionați de știința organizării acestui forum, de calitatea excepțională a documentelor prezentate — mă refer, în primul rînd, la Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu — de spiritul deschis, convingător al intervențiilor în dezbateri.

Am reținut modul democratic al alegerii membrilor tuturor organelor de conducere ale P.C.R., atît în ceea ce privește Comitetul Central, cît și referitor la Comitetul Politic Executiv, Comisia Centrală de Revizie, Colegiul Central de partid. Totodată, am constatat că tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele țării dv. și secretar general al partidului, e mult iubit și stimat de poporul său.

În ceea ce privește cooperarea româno-zaireză, și acesta este un subiect consemnat în mesaj. Avînd privilegiul de a fi primit de președintele Nicolae Ceaușescu, i-am transmis, cu prilejul realegerii sale în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român, felicitările președintelui Mobutu.

Revenind la relațiile bilaterale, le apreciez excelente. Am primit confirmarea

acestei aprecieri cu ocazia întrevederii acordate de președintele României, care a folosit acest prilej pentru a transmite mulțumiri pentru felicitările adresate de președintele Mobutu.

Vă putem spune, în încheiere, că delegația zaireză a apreciat la justa lui valoare acest eveniment istoric din viața poporului român, a partidului său. Adresăm mulțumiri Partidului Comunist Român pentru faptul de a ne fi invitat la un astfel de eveniment și așteptăm ca, la revenirea în Zair, să prezentăm un raport detaliat asupra ideilor conținute în documente și asupra importanței acestui Congres.

JEAN GANGA-ZANZOU

secretar al C.C.
al Partidului Congolez al Muncii

În legătură cu lucrările Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român afirm, și cu acest prilej, că este o mare victorie a P.C.R. pe drumul construirii societății socialiste. Întrucît, la ora cînd vorbim, am avut suficient timp să apreciem documentele — Programul, Raportul, Directivele —, după opinia noastră, ele au o mare valoare științifică, marxist-leninistă. După cum se știe, P.C.R. are o istorie bogată și glorioasă ce poate servi drept pildă altor partide care au ales socialismul. Asistînd și la lucrările pe comisii, ne-am confirmat punctul de vedere privind valoarea deosebită, atmosfera de lucru a acestor dezbateri, caracterul lor constructiv. Aș adăuga, de asemenea, înaltul nivel al luărilor de cuvînt.

Iată de ce, repetînd că, pentru noi, Congresul are o înaltă valoare științifică, ne exprimăm părerea că Partidul Congolez al Muncii poate extrage învățăminte valoroase din experiența P.C.R., din bogăția documentelor adoptate.

Relațiile între Partidul Comunist Român și Partidul Congolez al Muncii se bazează pe principii de colaborare și cooperare, care devin din ce în ce mai efective. P.C.M. este un partid marxist-leninist, și de aceea, este vorba de relații între partide cu o platformă comună. Relațiile dintre România și Congo mărturisesc dorința celor doi șefi de stat de a le face din ce în ce mai fructuoase. În acest sens, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu la Brazzaville și a comandantului Marien N'Gouabi la București au reprezentat momentele culminante ale dezvoltării lor, pe care contactele reciproce dintre delegații române și congoleze le-au înmulțit și aprofundat.

MOHAMED SAYAH

membru al Biroului Politic al C.C.,
directorul
Partidului Socialist Desturian
din Tunisia

Am reținut din Raportul prezentat de secretarul general al partidului, Nicolae Ceaușescu, progresul considerabil realizat de România, în ultimii ani, în domeniul dezvoltării economice și sociale — toate aceste realizări plasînd România într-un stadiu care-i va permite ca, în viitor, să se numere printre țările cele mai avansate.

Societatea românească a cunoscut profunde transformări, ilustrate, în special, de locul important al industriei în ansamblul activității creatoare. Semnificativ este că aceste transformări sînt pe cale să se realizeze într-o armonie perfectă, favorizînd nu numai o dezvoltare economică accelerată, ci și stabilirea de raporturi sociale care contribuie la creșterea nivelului de viață, intelectual, cultural și moral al oamenilor.

Raportul prezentat de secretarul general, Nicolae Ceaușescu, este instructiv, reprezintă o analiză profundă, lucidă a tuturor fenomenelor care însoțesc aceste mutații ; el definește acțiunile viitoare pentru ca, pe de o parte, România să continue dezvoltarea globală, s-o aprofundeze în conformitate cu autenticitatea și specificul său, iar, pe de altă parte, pe plan extern, să-și aducă propria contribuție la progresul civilizației umane.

Din dezbaterile și intervențiile delegaților, am reținut metoda de lucru pe care președintele Nicolae Ceaușescu a adoptat-o și instaurat-o. Cea mai mare parte a delegaților s-au referit insistent la vizitele secretarului general în întreprinderi și județe, la indicațiile practice date cu acest prilej, fie pentru creșterea producției, fie pentru îndreptarea unor defecte constatate la fața locului. Secretarul general al Partidului Comunist Român practică pe o scară foarte mare contactele directe cu membrii partidului și cu masele de muncitori, ceea ce constituie un stil și o metodă de lucru de o foarte mare valoare și, de asemenea, explică coeziunea perfectă, manifestată în rîndurile partidului, precum și atașamentul față de politica și personalitatea conducătorului Partidului Comunist Român.

În egală măsură, documentul la care mă refer reafirmă voința de cooperare care animă, la toate nivelurile, partidul dv., cooperare bazată pe respectul mutual al suveranității și independenței partenerului, avînd ca obiective contribuția la înțelegerea între popoare, salvgardarea și întărirea păcii în lume.

Iată de ce, în acest context, sînt fericit să evidențiez excelentele relații care există între Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Desturian, relații care au evoluat rapid, după ce, în anul 1968, președintele Bourguiba a efectuat o vizită oficială la București, prilej cu care l-a întîlnit pe președintele Nicolae Ceaușescu și au pus bazele unei importante și fecunde cooperări între țările, partidele și popoarele noastre.

Acum, cooperarea româno-tunisiană cuprinde domenii din ce în ce mai diverse și se dezvoltă fără încetare. Cred că, în viitorii ani, ea se va aprofunda considerabil, mai ales pe plan economic, tehnic, în interesul ambelor țări. În cursul primirii mele, i-am reînnoit președintelui Nicolae Ceaușescu invitația de a vizita Tunisia, vizită care va impulsiona și mai mult raporturile de cooperare și prietenie între cele două țări.

Ca țară arabă, Tunisia este foarte sensibilă la sprijinul pe care România, P.C.R., președintele Nicolae Ceaușescu l-au dat țărilor arabe și, în special, cauzei poporului palestinian, pe care au înțeles-o just, contribuind astfel la soluționarea problemei care n-a încetat de peste 20 de ani să agraveze situația în Orientul Apropiat, amenințînd pacea acestei regiuni și a lumii. Soluția preconizată în Raportul prezentat la al XI-lea Congres al P.C.R., referitor la problema palestiniană, corespunde propriei noastre concepții și constituie cea mai bună modalitate de realizare a unei păci juste și durabile, garantînd drepturile tuturor popoarelor din Orientul Apropiat de a trăi în demnitate, la adăpostul oricăror tendințe hegemonice.

maior ABOUL GASIEM MOHAMED IBRAHIM

secretar general adjunct
al Uniunii Socialiste Sudaneze

Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român, la care am avut onoarea să particip în calitate de invitat, este un congres istoric, de importanță covîrșitoare pentru destinele României, deoarece el trasează programul dezvoltării politice și economice a României în anii viitori, program ce va înălța România pe trepte superioare, nemaiîntîlnite și va duce la creșterea însemnată a ponderii României pe plan internațional. Doresc să mulțumesc Partidului Comunist Român pentru invitația adresată Uniunii Socialiste Sudaneze de a participa la acest Congres deosebit de important, prilej pentru noi de a învăța din experiența dumneavoastră politică. Am urmărit cu mare atenție lucrările Congresului. Din raportul cuprinzător și de profundă semnificație cu privire la politica internă și externă, prezentat de secretarul general, Nicolae Ceaușescu, s-a conturat o viziune extrem de pozitivă, atît a evoluției viitoare a României, cît și a creării unui program cu privire la cadrul adecvat pentru conviețuirea pașnică a omenirii și pentru o colaborare economică internațională care să permită omenirii să depășească crizele economice prin care trece acum. Raportul prezentat de secretarul general ne-a produs o profundă satisfacție pentru ideile ce le cuprinde cu privire la instaurarea unei noi ordini internaționale în care să existe noi relații între state. Aceste idei au fost demonstrate cu claritate în expunerea secretarului general, Nicolae Ceaușescu, referitoare la relațiile partidului și guvernului țării sale cu celelalte partide și țări, în cadrul unei politici mondiale noi, care să asigure pacea și stabilitatea în lume.

Bineînțeles că ne-a reținut, în mod deosebit, atenția și partea referitoare la evoluția situației din Orientul Apropiat și, în special, la problema palestiniană, considerată ca problemă-cheie a situației din această regiune a lumii, subliniindu-se necesitatea soluționării pașnice a crizei și dreptul poporului palestinian de a-și crea un stat național, de a-și construi un viitor care să întărească pacea în această zonă. Se exprimă, în mod clar și elocvent, dorința și speranța că pacea va fi realizată în acest cadru și în acest sens.

Atît delegația sudaneză, cît și celelalte delegații participante la Congres cu care am schimbat impresii au fost impresionate de sentimentele de prețuire și atașament exprimate de poporul român față de președintele Ceaușescu, conducătorul de seamă al acestei națiuni, luptător eminent al partidului, care a reușit, în fruntea partidului său, să pună bazele solide și juste ale construirii socialismului în România și dezvoltării unor relații internaționale vaste. Toate acestea au făcut ca președintele Ceaușescu să se bucure de dragostea și prețuirea poporului său. Noi, în Sudan, ne mîndrim de prietenia dintre președintele Numeiri și președintele Ceaușescu și avem aceleași sentimente ca și poporul dumneavoastră față de președintele Ceaușescu.

După vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Sudan și vizita președintelui Gaffar El Numeiri în România au fost puse bazele solide ale relațiilor dintre cele două țări, ale relațiilor dintre Uniunea Socialistă Sudaneză și Partidul Comunist Român. S-au făcut numeroase schimburi de delegații pe linie de partid, la diverse niveluri, care au trasat domeniile și direcțiile de colaborare dintre noi. Dorim ca, în viitor, să realizăm o colaborare cît mai strînsă între cele două partide.

JAFER KASSIM KAMUDI

membru supleant
al conducerii regionale
a Partidului Socialist Arab Baas
din Irak

Ne-a atras în mod deosebit atenția Raportul cuprinzător, limpede, conceput pe baze științifice, care trezește admirație pentru clarviziunea sa, pentru perspectivele pe care le deschide în fața României. A fost emoționant entuziasmul participan-

congresul XI PCR

ţilor la Congres, ataşamentul pe care l-au manifestat faţă de partid, faţă de secretarul său general, Nicolae Ceauşescu, precum şi exprimarea voinţei unanime de a realiza în cele mai bune condiţii programul anunţat. A fost un Congres plin de învăţăminte care va constitui, fără îndoială, un salt calitativ în viaţa României pe drumul ridicării continue a bunăstării maselor populare. Aveţi o natură frumoasă, multe bogăţii, dar bunul cel mai de preţ este hotărîrea poporului, sub conducerea partidului, de a transforma aceste meleaguri, aceste bogăţii, de a le pune în slujba progresului României, care, după părerea mea, va juca un rol din ce în ce mai important în viaţa internaţională. Acest entuziasm, această muncă susţinută vor duce, fără îndoială, la scurtarea perioadei de îndeplinire a Programului Partidului Comunist Român.

Vizita preşedintelui Nicolae Ceauşescu în Irak a constituit un moment de cotitură în dezvoltarea relaţiilor dintre cele două partide şi, în general, a relaţiilor dintre cele două ţări în toate domeniile — politic, economic, cultural. Întîlnirile dintre cei doi preşedinţi, dintre conducerile celor două partide au dus la o mai bună cunoaştere şi înţelegere reciprocă. Participarea noastră la acest Congres, întîlnirea extrem de interesantă şi fructuoasă pe care am avut-o cu preşedintele Ceauşescu vor duce la întărirea acestor relaţii, la creşterea schimbului de delegaţii, a schimbului de experienţă, deschizînd perspective noi relaţiilor dintre partidele noastre. Toate acestea se vor reflecta, desigur, şi în dezvoltarea generală a raporturilor dintre cele două ţări.

IBRAHIM TAHER

membru al Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Irakian

La început, doresc să adresez celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român prieten urări de noi succese pe drumul construirii socialismului în România din partea partidului nostru, din partea tuturor comuniştilor din Irak. Urăm, de asemenea, poporului român, clasei muncitoare din România, progres şi prosperitate, afirmînd, încă o dată, sprijinul nostru frăţesc. Am urmărit cu atenţie deosebită lucrările Congresului, apreciind organizarea şi felul remarcabil în care au fost pregătite şi întocmite documentele prezentate. Din cuvîntarea rostită de secretarul general, Nicolae Ceauşescu, care a expus pe larg poziţia partidului faţă de principalele probleme interne şi externe, ne-au reţinut atenţia cifrele grăitoare, referitoare la realizările remarcabile obţinute de România în perioada dintre cele două congrese, fapt ce ne-a bucurat deosebit de mult. Urăm, din toată inima, poporului dv. succese tot mai mari în viitor, în edificarea unei economii naţionale puternice, în dezvoltarea ştiinţei, învăţămîntului şi a culturii, astfel încît România să ocupe un loc din ce în ce mai important pe arena internaţională, prin întărirea relaţiilor ei cu celelalte ţări socialiste, cu mişcările de eliberare naţională, cu toate ţările progresiste din lume. Dorim, de asemenea, ca relaţiile dintre partidele noastre, dintre popoarele noastre să se întărească permanent în viitor.

MOHAMED OMAR K. ABUZAKUK

secretar al Comitetului Uniunii Socialiste Arabe al guvernoratului Misurata din Republica Arabă Libia

Ampla cuvîntare rostită de secretarul general, Nicolae Ceauşescu, a prezentat o imagine grăitoare a României viitoare. Ne-au impresionat proiectele măreţe pe care doriţi să le realizaţi, proiecte ce vor ridica România pe noi trepte ale progresului şi prosperităţii. Partea referitoare la politica externă ne-a relevat, încă o dată, rolul deosebit pe care-l joacă România în instaurarea păcii şi securităţii în lume, în sprijinirea mişcărilor de eliberare. Apreciez, în mod special, înţelegerea de care dă dovadă România faţă de cea mai importantă problemă a ţărilor arabe — problema poporului palestinian. În acelaşi timp, apreciez poziţia României faţă de cauza libertăţii în întreaga lume, pentru lichidarea colonialismului, sub toate formele sale. Îmi face plăcere să folosesc acest prilej pentru a adresa Partidului Comunist Român, poporului român cele mai calde salutări, urări pentru realizarea de noi succese, în toate domeniile de activitate.

Fără îndoială, că bunele relaţii stabilite între Partidul Comunist Român şi Uniunea Socialistă Arabă din Libia, cu prilejul vizitei întreprinse de preşedintele Nicolae Ceauşescu în Republica Arabă Libia vor cunoaşte o dezvoltare ascendentă în viitor, în folosul celor două partide, al celor două ţări.

SAYED NASSIR ALI RIZVI

secretar general al Partidului Poporului din Pakistan, al provinciei Punjab

Aş vrea să spun, de la bun început, că a fost o mare onoare pentru noi faptul că, pentru prima oară, partidul nostru a primit o invitaţie oficială din partea P.C.R. Ca partid de guvernămînt, noi am trimis în străinătate delegaţii parlamentare ; invitaţia făcută partidului nostru de către partidul dv. de a trimite o delegaţie la Congresul al XI-lea ne-a încîntat. Sosiţi aici, am constatat cu mulţumire că la Congresul dv. au fost invitate numeroase partide, fie de guvernămînt, fie din opoziţie. Acest lucru sporeşte importanţa celui de al XI-lea Congres al P.C.R. Secretarul general al P.C.R. a exprimat el însuşi intenţia de a lărgi relaţiile de prietenie cu aceste partide. El şi-a exprimat dorinţa ca reprezentanţii lor să vină să vadă ceea ce realizează poporul român şi ceea ce Partidul Comunist Român planifică să înfăptuiască în viitor.

În cursul şederii noastre în România, am vizitat o oţelărie, o cooperativă agricolă şi am fost foarte interesaţi în activitatea Academiei „Ştefan Gheorghiu", unde am avut discuţii foarte folositoare. M-am simţit, împreună cu colegii mei, foarte bine, foarte relaxaţi şi fericiţi. Am găsit multe lucruri comune popoarelor noastre.

Sînt sigur că vom continua să fim prieteni, să cooperăm în diferite domenii, putînd învăţa multe de la poporul român, din lupta sa, din prezentul şi planurile lui de viitor.

Sîntem o ţară tînără şi în eforturile noastre sincere vom fi întotdeauna alături de dumneavoastră, pentru că încercăm să punem societatea noastră pe baze socialiste, aceasta fiind o chezăşie a cooperării noastre în numeroase domenii. Am avut aici discuţii fructuoase privitoare la exploatarea petrolului în Pakistan şi cînd mă voi întoarce acasă voi sugera guvernului meu să accelereze cooperarea cu dumneavoastră în acest domeniu.

Oamenii din ţara dv. au fost foarte prietenoşi şi cu greu pot găsi cuvintele potrivite cu care să mulţumesc întregului popor român pentru ospitalitatea sa.

În ce priveşte relaţiile dintre partidele noastre, ele pot merge numai înainte, pentru că şi noi ne situăm pe o poziţie de dreptate socială, de pace, de respect reciproc, integritate, unitate, independenţă. Întrucît guvernul şi poporul român se pronunţă pentru această poziţie, noi sîntem alături de poporul român.

ABDOUL AZIZ SALL

responsabilul permanenţei Partidului Poporului din Mauritania

Aş începe cu ideea că modul în care s-a desfăşurat Congresul a constituit pentru noi un exemplu, ca, de altfel, şi rezultatele. Aceasta o spun atît ca reprezentant al unei ţări prietene a României, dar şi ca un observator atent al acestui eveniment.

Am fost, în mod deosebit, impresionat de calitatea Raportului prezentat de secretarul general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, care a făcut bilanţul de înfăptuiri ale hotărîrilor Congresului al X-lea şi care, de asemenea, degajă perspectivele deschise de cel de-al XI-lea Congres. Este un Raport care demonstrează cu vigoare voinţa poporului român de a merge înainte şi de a-şi asuma, el însuşi, în deplină independenţă şi cu toată răspunderea, înfăptuirea destinului său luminos, şi aceasta bazîndu-se, în primul rînd, pe el însuşi.

Cele 139 de delegaţii provenind din 105 ţări — dacă am reţinut bine — care au asistat la acest Congres, reprezintă o minunată consacrare a României socialiste, a secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. La rîndul lor, aspiraţiile comuniştilor, ale poporului român, pentru o perioadă cuprinzînd cîteva decenii, reţin în mod justificat atenţia oricărui invitat străin.

Pentru Mauritania, faptul că o delegaţie a Partidului Poporului a participat şi urmărit cu atenţie lucrările acestui Congres dovedeşte că raporturile cu P.C.R. şi România sînt excelente. Avem, în acest sens, un protocol de colaborare între cele două partide, semnat în iunie a.c., la Bucureşti, de preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Moktar Ould Daddah, iar, la rîndul ei, cooperarea între cele două state este strînsă, fiind menită să se dezvolte şi să se întărească fără încetare.

La primirea pe care mi-a acordat-o, preşedintele Nicolae Ceauşescu a relevat că excelentele raporturi dintre cele două partide şi popoare ale noastre subliniază faptul că România şi Mauritania nutresc aceleaşi idealuri, au multe afinităţi.

La lucrările Congresului au participat ca delegați reprezentanții comuniștilor din întreaga țară aleși din rîndul muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, al activiștilor de partid și ai organizațiilor de masă și obștești, al cadrelor forțelor armate

dr. FIDELIS CABRAL D'ALMADA

membru al Comitetului Superior de Luptă, ministrul justiției al Republicii Guineea-Bissau

Pentru noi, acest Congres reprezintă o expresie a unității întregului popor în jurul marelui și prestigiosului său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, prin linia justă a politicii interne și externe, este respectat și admirat de popoarele lumii, fiind, de asemenea, omagiat de oameni de stat din numeroase state de pe glob.

Am urmărit cu atenție Congresul — o adevărată școală a democrației — unde participanții au demonstrat, într-un mod clar, convingător, atașamentul față de politica Partidului Comunist Român, de dezvoltare multilaterală a întregii societăți. Raportul a subliniat impresionante realizări, toate datorate, în mod evident, liniei politice juste a partidului dv., realismului și concreteței ei. De aceea, îmi îngădui să afirm că, mergînd pe acest drum, veți atinge, într-un scurt interval, înălțimile civilizației comuniste. Cît privește documentele Congresului — Programul în primul rînd, apoi Directivele —, ele reprezintă nu numai o sursă de învățăminte pentru invitații străini ci, îndeosebi, o îmbogățire substanțială a literaturii politice marxiste de azi.

Colaborarea și relațiile dintre România și Guineea-Bissau, între P.C.R. și P.A.I.G.C. datează încă dinaintea eliberării noastre totale, cînd am și stabilit relații la nivel de ambasadă cu România. După ultima vizită a sa la București, regretatul nostru conducător, Amilcar Cabral, ne-a învățat să avem România socialistă drept pildă de urmat. De aceea, urmărindu-i sfatul, noi luptăm permanent pentru dezvoltarea cooperării multilaterale cu țara dv.

În acest cadru, sîntem mereu prezenți la marile evenimente din istoria poporului român. Iată de ce am fost prezenți la a XXX-a aniversare a Eliberării României și am venit la Congresul al XI-lea al P.C.R. Admirăm bogăția și frumusețea idealurilor, curajul politic al documentelor pe care le-a adoptat Congresul, contribuind în acest fel la dezvoltarea pe mai departe a țării dv. Sîntem siguri că poporul român condus de P.C.R., în frunte cu prestigiosul său secretar general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, va înfăptui mărețele țeluri propuse de Congresul al XI-lea și îi urăm succes deplin în această vastă operă, convinși că ea va însemna și o sporire considerabilă a dimensiunilor relațiilor României cu Guineea-Bissau, ale P.C.R. cu P.A.I.G.C.

MIHALIS POUMBOURIS

membru al Biroului Politic al Partidului Progresist al Oamenilor Muncii din Cipru — A.K.E.L.

Considerăm de datoria noastră să mulțumim Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru invitația adresată partidului nostru de a participa la cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român. A.K.E.L. întreține foarte bune relații cu P.C.R., iar participarea noastră la al XI-lea Congres a fost un nou prilej pentru a dezvolta aceste relații, precum și relațiile între cele două popoare. Oferindu-ne, de asemenea, posibilitatea unor contacte cu partide comuniste din alte țări, Congresul a constituit un important factor pentru dezvoltarea relațiilor între partidele frățești, pe baza internaționalismului proletar.

În calitate de membru al delegației A.K.E.L., am mai vizitat România și sîntem satisfăcuți de noua ocazie oferită. Vizitînd uzine și cooperative agricole, am putut constata, cu multă bucurie, amploarea progreselor realizate de poporul român în toate domeniile de activitate. Primirea și ospitalitatea oferite aici au fost atît de călduroase, de tovărășești, încît ne-am simțit ca acasă, în patria noastră. Mulțumim încă o dată pentru posibilitatea de a vizita România și dorim Partidului Comunist Român și poporului român succese în îndeplinirea Programului adoptat.

Am urmărit de la început pînă la sfîrșit desfășurarea celui de-al XI-lea Congres al P.C.R., ca reprezentanți ai A.K.E.L. Rămînem cu impresii foarte bune. Sîntem de acord cu aprecierea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a altor vorbitori, că acest Congres reprezintă un eveniment istoric pentru România. Desfășurarea Congresului — consensul deplin realizat și modalitatea democratică de desfășurare a dezbaterilor — reflectă munca asiduă, pe baza marxism-leninismului, depusă de P.C.R., constituie, în fond, o garanție a îndeplinirii Programului.

UMBERTO BARULLI

secretar general al Partidului Comunist din San Marino

Îmi exprim părerea pozitivă asupra importantelor hotărîri adoptate la lucrările celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român, hotărîri ce privesc noul plan cincinal și liniile directoare ale dezvoltării economice și sociale a României pentru perioada 1981—1990, capabile să făurească în țara dumneavoastră o societate socialistă multilateral dezvoltată, înaintînd pe drumul construirii societății comuniste, hotărîri ce privesc domeniile ideologic, cultural și organizatoric ale P.C.R., afirmarea democrației socialiste, necesară pentru realizarea cu deplin succes de către P.C.R. a rolului său conducător, de ghid al întregului popor român. Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu și dezbaterile Congresului au evidențiat contribuția României la procesul destinderii, pentru pace, independența națională și libertatea popoarelor. Congresul al XI-lea al P.C.R. a avut loc într-un moment internațional caracterizat printr-o consolidare a proceselor pozitive în direcția destinderii în relațiile dintre statele cu sisteme sociale diferite.

Raporturile între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din San Marino sînt bune din toate punctele de vedere ; sînt raporturi fondate pe o sinceră și frățească prietenie, pe autonomie și pe neamestecul în afacerile interne ale celuilalt, sînt raporturi în continuă consolidare, așa cum o confirmă Comunicatul dat publicității la sfîrșitul întîlnirii din luna iunie a delegațiilor Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Partidului Comunist din San Marino, precum și prezența delegației noastre la acest Congres.

ELOY TORRES

secretar general adjunct al M.A.S. (Mișcarea pentru Socialism din Venezuela)

Am fost foarte impresionați de desfășurarea lucrărilor Congresului, de discuțiile ce s-au purtat în jurul Programului și Directivelor, discuții deosebit de pozitive. Considerăm că ele își vor aduce contribuția la lupta pentru socialism în România, la lupta pentru transformarea radicală a societății românești pe drumul construirii societății socialiste, pe drumul spre comunism. Totodată, consider drept un succes participarea unui număr mare de delegații străine, fapt ce demonstrează o deschidere neobișnuită unor asemenea evenimente. Această deschidere înseamnă nu numai invitarea reprezentanților partidelor comuniste, ci și ai partidelor socialiste, social-democrate și altele. Este o deschidere importantă și deosebit de pozitivă pentru politica internațională a Partidului Comunist Român. A atras atenția, în mod deosebit, prezența a multor țări arabe. Faptul are o mare importanță, între altele și pentru că România, ca țară cu industrie petrolieră, acordă atenție celorlalte țări producătoare de petrol, între acestea și

țara mea. Este unul din motivele care determină, în ceea ce ne privește, o salutară strîngere a relațiilor bilaterale.

Relațiile dintre partidele noastre au fost întotdeauna frățești. Putem spune că, încă din momentul în care a apărut, M.A.S. s-a bucurat de solidaritatea tovarășilor români. Relațiile noastre s-au bazat și se bazează pe respectul mutual, pe principiul egalității între partide și al neamestecului în treburile interne.

Noi considerăm că, promovînd asemenea principii, Partidul Comunist Român își aduce contribuția la întărirea relațiilor dintre partidele frățești. M.A.S. a respins întotdeauna orice amestec în treburile sale interne, iar prietenia noastră cu Partidul Comunist Român s-a născut tocmai pe baza acestui respect reciproc, respectului nutrit de P.C.R. față de propria noastră personalitate ca mișcare, ca partid, ca forță care aspiră să construiască socialismul în Venezuela.

În calitatea mea de deputat, consider că statul român dispune de condiții favorabile pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările globului. În ce privește Venezuela, relațiile cu România sînt foarte avantajoase. Acum un an, în timpul vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Venezuela, am avut prilejul de a participa la întrevederile sale cu fostul președinte Rafael Caldera, prilej cu care s-au încheiat acorduri bilaterale foarte folositoare, pe care guvernul de azi, condus de președintele Carlos Andres Perez, le valorifică și le realizează.

LAURIE CARMICHAEL

membru al Comitetului Executiv Național al Partidului Comunist din Australia

În lumea de astăzi, tendința spre independență, o independență reală, întemeiată pe egalitate și neamestec, reprezintă un factor caracteristic și predominant. Partidului Comunist Român îi revine pentru totdeauna cinstea de a fi recunoscut foarte devreme acest adevăr istoric, de a fi promovat constant aceste principii, chiar și în momente din cele mai dificile.

Reafirmarea cu tărie, în deplină și precisă cunoștință de cauză, a acestor principii de către toți cei care au luat cuvîntul la acest Congres mi-a produs o impresie puternică. Devotamentul comuniștilor români față de aceste principii, aplicate atît în relațiile de stat ale României, cît și în raporturile pe linie de partid, se bucură de cea mai largă audiență și au meritul de a fi reunit, chiar la acest Congres, diferitele tendințe din mișcarea comunistă și muncitorească internațională.

Rămînînd la capitolul problemelor internaționale, consider că elaborarea de către Partidul Comunist Român a celor zece puncte referitoare la instaurarea noii ordini internaționale reprezintă o realizare importantă, înfățișîndu-se ca un ansamblu sistematizat al principiilor și normelor ce trebuie să guverneze raporturile economice dintre toate statele lumii, pornindu-se de la respectul independenței, egalității și neintervenției. Asemenea noi raporturi sînt cu atît mai necesare astăzi, cînd sistemul mondial capitalist este marcat de crize repetate, iar forțele reacțiunii caută soluții periculoase pentru pacea lumii, și cînd, pe de altă parte, cu încrederea legitimă în tendințele pozitive și în ascensiune ale lumii contemporane, popoarele de pretutindeni luptă cu hotărîre pentru a deveni stăpîni deplini ai propriilor lor destine.

CHEA SAN

membru al Biroului Politic al F.U.N.C.

Frontul Unit Național al Cambodgiei, — al cărui președinte este șeful statului, Samdech Norodom Sianuk, și sub al cărui glorios drapel poporul cambodgian luptă cu eroism din 23 martie 1970, cu arma în mînă, fără a accepta compromisul sau retragerea, pentru salvarea națională, împotriva imperialismului american agresor și a valeților săi, clica trădătorilor de la Pnom Penh, — F.U.N.C. deci își exprimă bucuria de a fi fost prezent, în urma invitației, la cel de-al XI-lea Congres al prestigiosului Partid Comunist Român.

Delegația noastră a avut privilegiul să aducă la Congres, Partidului Comunist Român, ilustrului său secretar general, Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii, viteazului popor român și guvernului Republicii Socialiste România salutul cordial, frățesc și admirativ al poporului cambodgian, al Frontului său de Uniune Națională, al șefului său de stat și președintelui F.U.N.C., al Guvernului său Regal de Uniune Națională, ca și felicitările sale călduroase și urările de succes deplin în desfășurarea lucrărilor Congresului și în îndeplinirea sarcinilor grandioase fixate de acesta pentru viitor.

Am asistat la Congres, alături de 138 de delegații ale partidelor comuniste, socialiste, mișcărilor de eliberare națională, sosiți dintr-un număr de peste 100 de țări, la un forum solemn, impresionant prin unitatea comuniștilor români, a întregului popor român în jurul conducătorului respectat și iubit, Nicolae Ceaușescu, prin înalta ținută a dezbaterilor, nivelul ideologic și politic și responsabilitatea ridicată a delegaților la Congres, conștienți de a trăi și de a participa la un eveniment istoric.

Acest Congres istoric a adoptat, în unanimitate și cu entuziasm, primul Program al Partidului Comunist Român, care oferă o orientare generală, înalt științifică, pentru toate activitățile viitoare ale întregului popor român, ale Partidului Comunist Român, pentru România socialistă, atît pe plan național, cît și internațional. Această Cartă ideologică fundamentală stabilește linia generală de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate și a mersului înainte spre comunism în România, a participării active și militante a acesteia la viața internațională, la lupta pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice mondiale, la edificarea unei lumi mai bune și mai drepte, o lume a colaborării și păcii, bazată pe principiile de egalitate, pe respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecului în afacerile interne, renunțarea la forță și la amenințarea cu utilizarea forței, care trebuie să călăuzească relațiile între toate statele.

Congresul a adoptat, de asemenea, alte documente importante, între care Directivele pentru dezvoltarea economico-socială în perioada 1976—1980, previziunile de dezvoltare pînă în 1990 și, în anumite sectoare, pînă în anul 2000. Parte integrantă a Programului P.C.R., aceste directive vizează să facă din România o țară dezvoltată și avansată în 1990, cînd societatea socialistă multilateral dezvoltată va fi fost realizată și cînd se va fi creat o bază solidă pentru trecerea la edificarea societății comuniste. În fața unei perspective atît de grandioase și de înălțătoare pentru România, noi ne bucurăm, împreună cu întregul popor român, de realegerea strălucită, în unanimitate, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii, în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român, unde, prin clarviziunea sa, înțelepciunea, curajul și înaltul său patriotism, unanim recunoscute, continuă, respectat și admirat, să călăuzească ferm și cu siguranță România socialistă și curajosul său popor pe calea pe care s-au angajat și pe care au luminat-o într-un mod magistral la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.

Noi am fost, pe de altă parte, profund satisfăcuți de reafirmarea solemnă, în Raportul C.C. al P.C.R., prezentat Congresului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., a poziției adoptate cu privire la lupta justă a poporului cambodgian. În această privință, se cuvine să reamintim cele patru întîlniri și întrevederi la nivel înalt între Samdech Norodom Sianuk și Excelența Sa tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Pekin, în 1971, și la București, în 1972, 1973 și 1974, care au trasat un cadru relațiilor khmero-române și au dat un impuls puternic acestora, în interesul celor două țări și popoare, al luptei pentru o lume mai bună și mai dreaptă. Chiar în acest an, 1974, au vizitat România trei delegații cambodgiene : delegația F.U.N.C. și G.R.U.N.C., condusă de Khieu Shamphân, membru al Biroului Politic al F.U.N.C., vicepremier, ministru al apărării al G.R.U.N.C. și comandant șef al F.A.P.L.N.K., care a efectuat o vizită de prietenie și a participat la sărbătorirea zilei de 1 Mai ; delegația națională a Regatului Cambodgiei, avînd în frunte pe Samdech Norodom Sianuk, șeful statului, care a asistat la sărbătorirea celei de-a XXX-a aniversări a Eliberării României ; în sfîrșit, delegația F.U.N.C. la cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Sîntem bucuroși de acest lucru și sperăm că, în viitor, aceste relații de prietenie, de cooperare și de solidaritate militantă se vor dezvolta și mai mult, se vor intensifica și se vor diversifica între cele două popoare și cele două țări ale noastre, între Frontul de Uniune Națională al Cambodgiei și Partidul Comunist Român.

Urăm curajosului popor român frate, Partidului Comunist Român, Republicii Socialiste România, mari și depline succese în realizarea tuturor sarcinilor grandioase fixate la cel de-al XI-lea Congres al P.C.R.

NADIM ABDOUL SAMAD

membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Libanez

Mă bucur că am avut ocazia să particip la lucrările extrem de interesante ale Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român, prilej de a cunoaște în mod amănunțit pozițiile partidului în diverse domenii ale politicii interne și externe. Mi-am format o imagine cuprinzătoare asupra politicii Partidului Comunist Român, asupra realizărilor remarcabile obținute de poporul român. Urmărind cu atenție cuvîntarea secretarului general, Nicolae Ceaușescu, am reținut în mod spe-

cial partea referitoare la Orientul Apropiat, la solidaritatea exprimată de România față de lupta popoarelor arabe pentru eliberarea teritoriilor sale ocupate, pentru acordarea drepturilor legitime ale poporului palestinian. Ne bucură această poziție exprimată de România, faptul că relațiile de prietenie dintre țara dv. și țările arabe, dintre România și poporul palestinian se dezvoltă continuu. Prețuim ajutorul pe care-l acordă România luptei noastre.

Apreciem faptul că între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Libanez există relații prietenești, bazate pe principiile tovărășești, marxist-leniniste, ale internaționalismului proletar. Sîntem preocupați de permanenta dezvoltare a acestor relații în interesul celor două partide, și sînt convins că ele vor cunoaște o continuă adîncire și perfecționare.

ASSEM KANSOU

secretar general
al Partidului Baas Arab Socialist
— Organizația din Liban

Programul prezentat de Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român constituie un punct de răscruce în viața poporului român, a partidului său, condus de strălucitul om politic Nicolae Ceaușescu. Poporul român, în frunte cu partidul comunist, trece actualmente printr-o etapă de profunde transformări pe drumul construirii socialismului pe baze științifice, pe drumul comunismului. Programul de dezvoltare a României pe plan intern ne înfățișează atît succesele remarcabile obținute în construcția economică, cît și realizări deosebite în domenii, cum ar fi problema națională căreia îi dă o semnificație deosebită, concretizată nu numai în acordarea de drepturi egale tuturor naționalităților, ci și în asigurarea unor condiții materiale pentru asigurarea acestei egalități. În domeniul politicii externe, ne bucură aprecierile secretarului general, Nicolae Ceaușescu, cu privire la Orientul Apropiat, aprecieri care au fost făcute și cu prilejul întîlnirilor cu șefii unor state arabe, în timpul vizitelor întreprinse într-o serie de țări arabe, precum și în cadrul Națiunilor Unite. Această poziție poate fi rezumată în sprijinirea cererilor juste ale țărilor arabe, în sprijinirea drepturilor legitime ale poporului palestinian. Programul Partidului Comunist Român este un program exemplar pentru orice națiune care dorește să se dezvolte liber, care dorește pacea și securitatea în lume.

Aș dori să subliniez faptul că nu sînt pentru prima dată martor al sprijinului și atașamentului total al poporului român față de președintele Ceaușescu. Spun aceasta deoarece am făcut studii în România și am fost martorul acestor manifestări, ce au luat multiple forme, în tot timpul celor cinci ani petrecuți în România.

HERBERT CHIPENDA

președintele interimar
al Uniunii Africane Naționale
Zimbabwe
— Z.A.N.U. — din Rhodesia

Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român a fost o lecție de organizare, dar, înainte de toate, o lecție politică. Afirm aceasta referindu-mă la conținutul celor scrise și spuse cu prilejul importan-

Piața Republicii a cunoscut, în seara încheierii lucrărilor Congresului, atmosfera caracteristică evenimentelor de seamă din viața poporului și a țării

telor dezbateri la care am asistat. Dar, înainte de orice, Raportul secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost un document remarcabil, pe care l-am descris, imediat după prezentarea lui, ca o adevărată exprimare a tuturor problemelor care frămîntă o țară și partidul său conducător. Tot ceea ce a fost spus are o fundamentare principială, se bazează pe o analiză atentă și exigentă a realităților României socialiste, conferă o impresionantă dimensiune realizărilor României dintre Congresul precedent și Congresul la care am asistat, dă o dimensiune certă viitorului acestei țări.

De asemenea, am reținut și m-a impresionat, în mod deosebit, contribuția celorlalți vorbitori, ale căror calități principale au fost exigența, caracterul constructiv, dorința de a conferi un caracter de lucru acestor dezbateri. Pe scurt, dacă asociem Raportul și intervențiile delegațiilor, obținem o imagine mai complexă și mai edificatoare a celor ce caracterizează acest impunător eveniment din viața Partidului Comunist Român, a spiritului în care el a decurs, a idealurilor pe care partidul comuniștilor din România le propune națiunii române socialiste. Și, în sfîrșit, cum nu aș putea remarca un lucru subliniat de absolut toți invitații străini cu care am dialogat — participarea nemaiîntîlnită, aș spune fără precedent, a atîtor delegații străine la un congres, precum cel al comuniștilor români.

În ce privește relațiile dintre P.C.R. și Uniunea Africană Națională a poporului Zimbabwe, precizez că, de mai mulți ani, există o legătură strînsă, și nu de formă, între partidul comuniștilor români și partidul ce-l reprezint, care a găsit în P.C.R. un prieten și un sprijinitor ardent în același scop al revoluției.

A fost pentru noi o deosebită onoare de a-l întîlni pe tovarășul Nicolae Ceaușescu cu care am avut un schimb cuprinzător de păreri în problemele legate de țelurile revoluției. Plecăm, deci, din România fericiți, și credem că prietenia dintre partidele și popoarele noastre a fost întărită, neavînd nici un fel de îndoială că președintele Nicolae Ceaușescu înțelege problemele noastre și, acolo unde poate să ne ajute, politic și diplomatic, o face, conferind o nouă imagine relațiilor României cu popoarele zimbabwe.

ABDEL WAHJB RACHWANI

membru al Comitetului Central
al Partidului Comunist Sirian

Momentul cel mai important al acestui Congres istoric al Partidului Comunist Român l-a constituit Raportul prezentat de secretarul general, Nicolae Ceaușescu. Am apreciat, în mod deosebit, poziția exprimată în Raport cu privire la necesitatea și importanța întăririi unității țărilor socialiste, pe baza principiilor marxism-leninismului, precum și poziția fermă împotriva imperialismului. Există, de asemenea, un punct al Raportului prezentat de secretarul general, Nicolae Ceaușescu, care ne-a bucurat foarte mult, pe noi, cei din țările arabe, și anume cel referitor la problema Orientului Apropiat. În esență, el reafirmă sprijinul total al României față de dreptul țărilor arabe de a-și redobîndi teritoriile ocupate în 1967, precum și acordarea întregului ajutor pentru găsirea unei soluții juste în reglementarea conflictului din Orientul Apropiat, în interesul tuturor popoarelor din regiune. Popoarele arabe privesc cu profundă satisfacție această poziție și salută eforturile României îndreptate spre instaurarea păcii în Orientul Apropiat.

Folosesc acest prilej pentru a ura poporului român, partidului său comunist noi succese pe drumul dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltate în România, în folosul păcii, al socialismului și comunismului în lume.

Anchetă realizată de: Dumitru Constantin, Vasile Crișu, Rodica Dumitrescu, Mioara Georgescu, Victor Martalogu, Mihai Matei, George Serafin, Florea Țuiu

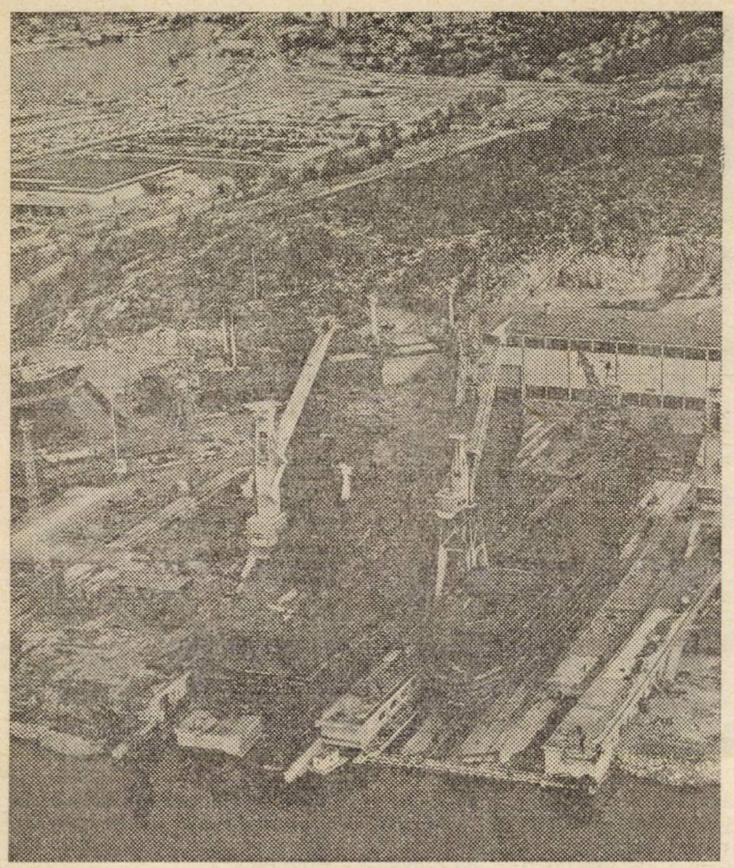

Pori are două porturi exterioare cu intensă activitate, în care se construiesc și nave

Primăria, ridicată în veacul trecut, e una din puținele clădiri mai vechi și într-un stil deosebit ale orașului

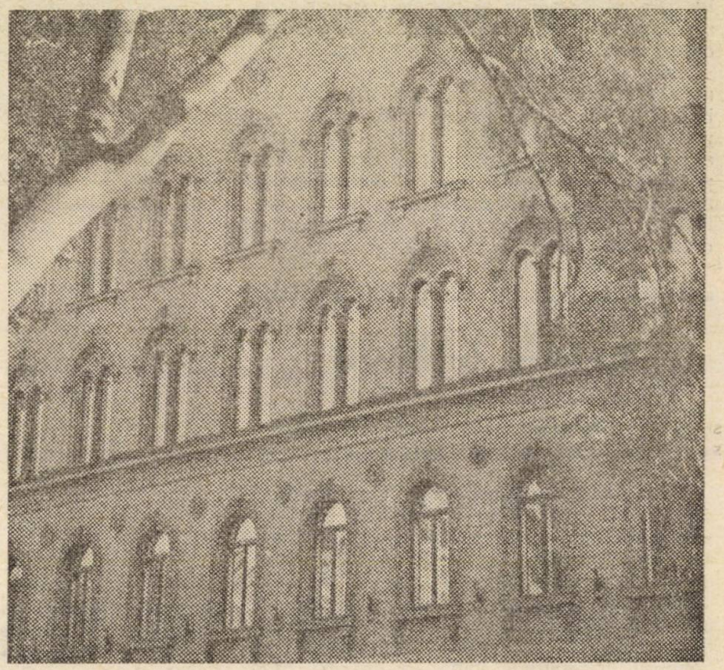

REPORTAJ PE GLOB

Satakunta și Pori

Stelian Țurlea

Te înfiori ascultînd-o pe Edith Piaf cu „Les neiges de Finlande". Și există, într-adevăr, ca un fel de prejudecată, imaginea unei țări a iernii, cu troiene albe, imense valuri de nea revărsată obositor din ceruri, sănii alunecînd pe drumeaguri înguste, printre conifere verzi și țepene, căsuțe colorate, din lemn, respirînd anevoios sub țuguiele de zăpadă... o țară la capătul înfrigurat al lumii. Dar, așa cum Elveția nu înseamnă numai munți și Spania nu e numai soare, Finlanda nu e numai iarnă. Nici chiar acolo unde trăiesc, de cînd se știu, laponii, dincolo de Cercul Polar. Vine o vreme cînd zecile de mii de lacuri ale Finlandei ies din ceturi și-și deschid ochiul albastru către soare, cînd țărmul, în sud mai ales, înverzește și-i gata de roade. Într-o astfel de vreme, am cunoscut pămîntul și pădurile Finlandei.

Zburînd spre Pori, spectacolul e întrucitva uluitor și obligă la renunțarea la orice prejudecată. În sud, în jurul capitalei, ca și la Turku, primăvara se instăpînise pe deplin, păsările, reîntoarse din călătoriile lor către sud, se zbăteau din nou deasupra ochiurilor de apă dezghețate. Dar, îndepărtîndu-ne de Helsinki, aveam să întîlnesc ultimele urme ale iernilor fineze : întinse covoare de zăpadă, acum însă cu marginile neregulate, mîncate de căldură ; parcelele de pămînt reavăn din care de-abia dădeau colțuri verzui, orînduite la umbra pădurilor protegui-toare ; verdele intens al coniferelor și cel palid al pîlcurilor de mesteceni și ulmi înfrunzind ; lacuri mai ales, aburite de ceață, înghețate și albicioase. Soare și multă lumină, dar incapabile încă să topească gheața, să înlăture zăpada și urmele iernii care va fi fost, poate, așa cum ne-o imaginăm noi, cei dinafară. Cîte un rîu scînteiază uneori dintre păduri, dintre zăpezi, dintre îngrămădirile de clădiri colorate în care, inconștient, imaginezi femeile și bărbații în costumele lor vechi, agitîndu-se.

Pare o lume a începuturilor, în care toate abia se orînduiesc, ca într-o simfonie încă necîntată. Probabil așa a văzut, vreodată, și Sibelius. Tot așa cum scria Elmer Diktonius în oda pe care i-o închină : *„Noapte, ziuă. / Izvorul bogat în adînc / Mase de sunete ies / din negura forței primare ; / mînie — / pînă la transfigurare. / Soare, lună. / Scînteiază aurori boreale. / Ape de liniște, / apoi împăcarea cu moartea... / Omul : iată viața. / Deplină maturitate în împlinire. / Și sunetele domesticesc viața în zdrențe, a oamenilor, / cu mîngîierea unui punct depărtat, lîngă zare, / radiind bunătatea ca o inimă caldă."*

Intrăm în Satakunta, regiune de poveste — nu mai mult decît altele ale Finlandei — dar răsunînd în mintea noastră mai cunoscut pentru că a dat viață patriarhului Sillanpää, cel ce primea premiul Nobel al anului 1939 pentru literatură: Satakunta — nume încîntător, adăpostind tumult și blîndețe și ceturi. Dar născînd în noi neliniștea : oare oamenii de acum se aseamănă întru totul celor din cărțile patriarhului, îndîrjiți, între altele, pînă la a fi reci ?

Pori se află în Satakunta.

Ajungem. E o așezare măruntă, tipică Finlandei, cu toate că, potrivit statisticilor, e al șaptelea oraș, cu vreo 80 000 de locuitori.

Pori are o istorie ciudată, în parte istoria așezărilor fineze atinse de aceleași vicisitudini. Așezat pe malurile fluviului Kokemäenjoki, care se deschide prin mai multe brațe în golful Botnia, Pori e un vechi centru de comerț. La început, se afla undeva, în amont, apoi s-a mutat mai aproape de mare, în două rînduri, pînă cînd, din nevoi comerciale, s-a transferat definitiv, în 1558, pe locurile în care se află astăzi. Creșterea sa a fost împiedicată mai întîi de pustiitoare incendii — documentele amintesc două, mari, în 1801 și 1852 ; apoi, în timpul războiului Crimeei, e bombardat de flota franco-engleză. A suportat (cu stoicie sau cu încăpățînare ?) soarta și a vrut să rămînă acolo și să crească. Și-a creat un port fluvial, apoi două porturi exterioare, maritime — Mäntyluoto (deschis tot anul) și Reposaari. Portul și traficul pe mare au implantat industriile : șantiere navale, ateliere de construcții mecanice, fabrici de hîrtie și celuloză, filaturi de bumbac, fabrici de chibrituri ș. a. Două din cele mai mari și cunoscute firme finlandeze își au sediul aici — una lucrînd produse din cupru (cabluri, în special) ; alta, producînd hîrtie, celuloză și mașini pentru fabricile de acest gen. Tot la Pori, centru cultural al Satakuntei, se află cel mai mare emițător de radiodifuziune din Finlanda.

Orașul, mic, e de un calm odihnitor. Răspîndit mai mult pe orizontală — în afara marilor orașe sau a locurilor în care configurația specifică a terenului o permitea, finlandezii n-au prea construit pe verticală — Pori e un orășel obișnuit, fără monumente și atracție deosebită. Importanța lui economică e de necontestat, dar, din rațiuni multiple, istorice mai cu seamă, lipsește o arhitectură care să surprindă străinul. În afară, poate, de primăria și biserica în stil gotic, amîndouă înălțate în veacul trecut. Distrus de incendii,

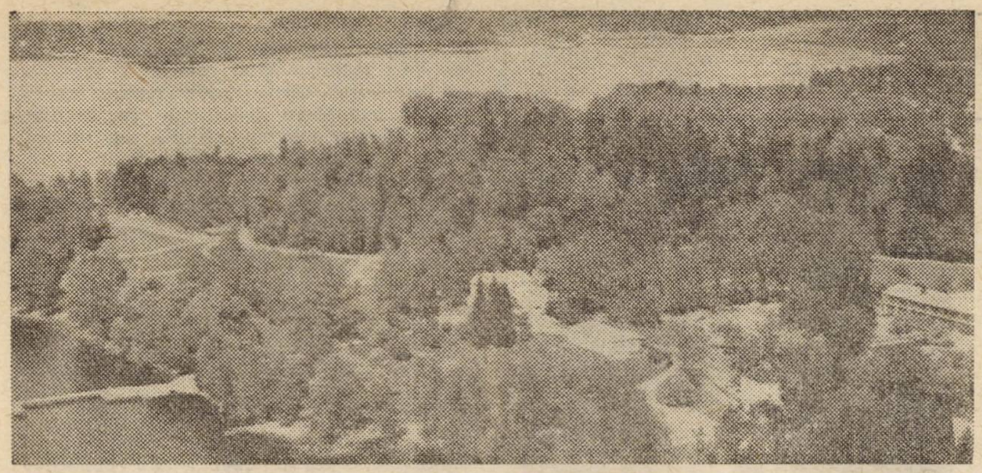

Satakunta — regiune cu nume de poveste, coline și păduri învăluite în cețuri

Pori n-a reușit să conserve nici casele în care își duceau traiul negustorii și meseriașii de dinainte de 1800. Dacă te afli în căutare de astfel de mărturii, nu poți fi îndreptat decît la Ulvila, la vreo 15 km est, acolo unde era situat mai înainte orașul și unde se mai găsește o biserică de prin 1332, cu fresce din secolul următor. Nici oameni celebri n-au dat, prin actele lor, celebritate așezării. În afară de doctorul Nordling, cel care a scris numeroase povestiri despre viața marinarilor, sub pseudonimul Nortamo — de fapt o glorie locală, ca și scrierile sale în dialect regional — numai Akseli Gallèn-Kallela, cunoscutul ilustrator al Kalevalei, a mai adus oarecare faimă orașului.

Așadar, un oraș care nu atrage în mod deosebit. Dar poate tocmai în această absență de tentații arhitectonice și monumentale se află esențialul său. Dacă n-au păstrat zidurile între care și-au trăit bucuria și necazul străbunii lor, locuitorii din Pori au păstrat stilul de viață. Poți merge la muzeul Satakuntei (poate, dintr-un punct de vedere, cel mai interesant obiectiv din oraș), dar antichitățile regionale și colecția etnografică închise înăuntru, deși valoroase, nu au darul să vorbească despre stilul de viață trecut din generație în generație.

Mai întîi, îndîrjirea oamenilor. Vorbesc puțin și rareori renunță cînd plănuiesc ceva. Dincolo de privirea de un albastru sau cenușiu-deschis, de duritatea pietrei, se află toată experiența generațiilor apuse, care vor fi încercat să reziste asprimii vremii, să smulgă roadele pămîntului, să dureze așezări la încrucișări de vifornițe și interese străine. Stoicism sau încăpățînare ? E prea mult spus : o filozofie a raporturilor cu natura ; e prea puțin : o dimensiune psihologică. Din îndîrjire, un pămînt ostil s-a deschis și supus ; un pămînt care, la rîndul său, a modelat oameni capabili să cuprindă extremele — duritatea și surîsul sincer și bun. De altfel, cred că numai astfel Pori — și nu numai Pori — a dăinuit.

Apoi, tradițiile, nu sever conservate, pentru că fac parte organică, aproape, din traiul cotidian.

Apoi, înțelepciunea și cultul celor de dinainte. Nicăieri n-am văzut cimitire și morminte atît de atent îngrijite ca în Suomi, ca și cum spiritul celor ce i-au născut pe cei de azi ar trebui să fie prezent în lume și să participe. E într-un fel, aici, o filozofie populară obișnuită, născută din profundul respect pentru ceea ce mîinile celor opriți din drum au reușit să făurească. Respect și iubire. Amestecate, inevitabil, cu harul împrejurimilor. La Pori, există o capelă, Juselius, ridicată la începutul veacului, la cererea unui bogat negustor, în amintirea fiicei sale dispărute. Ești îndemnat s-o vizitezi pentru stilul neogotic și, mai ales, pentru frescele interioare semnate de Akseli Gallèn-Kallela și Pekka Halonen. Un mausoleu obișnuit în sine, așa cum se află oriunde, chiar dacă e grandioasă construcția sa. Există, însă, ceva ce tulbură. Pe pereții centrali, șase fresce mari ale ilustratorului Kalevalei zugrăvesc virstele omului, înfrîngerea sa prin moarte și victoria spiritului uman asupra a tot ce e distrugere. Adică înțelepciunea de a accepta curgerea vieții, așa cum este, dar de a lupta pentru fiecare clipă. Înțelepciunea cu care au trăit, chiar nemulțumiți sau revoltați fiind, locuitorii Finlandei, înțelepciunea dintotdeauna a omului încercat de nevoi.

Ceea ce am văzut și înțeles, mai cu seamă la Pori, aș fi putut constata oriunde în Finlanda. Numai întîmplarea m-a dus la gurile fluviului Kokemäenjoki, într-un oraș mărunt, puternic economicește, dar inestetic. Un oraș dincolo de care, către golful Botnia, meditînd, m-am putut bucura de soarele rece, pe plajele de prundiș și nisip cenușiu. Nu există ceva mai de admirat decît darul de a nu ceda vitregiilor împrejurărilor, de a fi ferm, de a respecta lucrul făurit de mîinile meșterilor de dinaintea ta, care se vor fi bucurat lăsîndu-ți-le moștenire și înlesnire de trai.

Dintr-o dată, cel puțin pentru acest sentiment, Pori se îmbracă în simbol, Finlanda îmi apărea și mai frumoasă.

Activitatea cotidiană, prin nimic ieșită din comun, ascunde, de fapt, spiritul de dîrzenie al acestor oameni

Alegerile parlamentare din Brazilia

Corespondență de la Valentin Păunescu

Cursul vieții politice braziliene a înregistrat un ritm neobișnuit de rapid (mai ales pentru anii din urmă) în ultimele două luni, și cu deosebire de la începutul lunii noiembrie și pînă acum. Aceasta este opinia majorității observatorilor vieții publice braziliene, care, situînd momentul alegerilor parlamentare de la 15 noiembrie ca un punct culminant al acestui proces, apreciază că principalul rezultat al scrutinului a constat în trezirea interesului unor pături mai ample ale populației pentru activitatea politică. Prezența masivă la urnele de vot (procentul de abțineri, sub 20 la sută, este unul dintre cele mai scăzute din istoria electorală a țării) și numărul redus de voturi în alb sau anulate sînt argumentele care susțin această afirmație.

După cum se știe, alegerile de la 15 noiembrie aveau ca obiectiv reînnoirea unei treimi din Senat (22 de locuri), a întregii Camere federale a deputaților (364 de mandate) și a componentelor adunărilor legislative ale statelor. Rezultatele concrete nu schimbă substanțial (cum, de altfel, se și prevăzuse) poziția celor două partide în cadrul politic național brazilian. Alianța Renovatoare Națională — ARENA (partidul de guvernămînt) rămîne majoritară în Senat, Camera Deputaților și în cele mai multe dintre adunările legislative ale statelor. Mișcarea democratică braziliană — M.D.B. (opoziția instituționalizată) și-a atins țelul propus, mărindu-și numărul de reprezentanți în cele trei niveluri legislative ale țării. În Senat, M.D.B. dispune, în prezent, de 19 locuri, față de 7 în trecut, iar în Camera Deputaților, de 162 de locuri, față de 87 pînă la recentul scrutin ; de asemenea, partidul a reușit să obțină majoritatea în cîteva adunări legislative.

Comentînd rezultatele alegerilor, observatorii consideră că Mișcarea democratică braziliană a știut să fructifice mai bine, în programul său, cadrul creat de guvernul președintelui Ernesto Geisel pentru actualul proces politico-electoral. Între elementele ce alcătuiesc acest cadru sînt notate măsurile luate de guvern pentru asigurarea unui climat normal desfășurării campaniei electorale și scrutinului, faptul de a fi pus la dispoziția celor două partide date și cifre privind situația economică și socială actuală din țară, precum și mijloacele de comunicare în masă (televiziunea, în special) pentru dezbaterea lor.

Menționăm că, prin caracterul lor strict parlamentar, rezultatele alegerilor de la 15 noiembrie nu afectează mecanismele puterii executive.

INTERVIUL NOSTRU

Francisco Antonio da Costa Gomes

preşedintele Republicii Portugalia

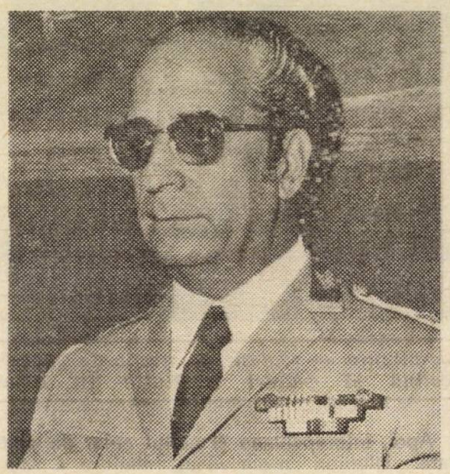

„Poporul portughez nutreşte cea mai mare simpatie pentru poporul român"

Miercuri, 20 noiembrie, ora 12,30. La Palatul Belem, mă primeşte locotenent-colonel Ferreira da Cunha, şeful de cabinet al preşedintelui Republicii Portugalia. Mă conduce în biroul prezidenţial.

Primele cuvinte ale preşedintelui Costa Gomes se referă la România. „Am cunoscut cîţiva români pe vremea studenţiei, la Paris. Am vizitat, apoi, România imediat după război. Ştiu, s-au schimbat multe de atunci în ţara dumneavoastră".

– Evenimentele de la 25 aprilie, noul curs politic, evoluţia vieţii politice portugheze în general au fost şi sînt urmărite cu un mare interes în ţara noastră. Cum apreciaţi, domnule preşedinte, stadiul actual şi perspectivele relaţiilor româno-portugheze ?

– După părerea mea, ele pot fi exprimate în trei planuri. Pe plan afectiv, poporul portughez nutreşte cea mai mare simpatie pentru poporul român şi îşi exprimă din plin bucuria că România a fost prima ţară socialistă care a stabilit relaţii diplomatice cu Portugalia ; pe plan socio-politic, cred că experienţa României poate constitui un izvor de inspiraţie în găsirea unei soluţii pentru poporul căruia îi aparţin ; pe planul concret al intereselor materiale, nutresc speranţe în intensificarea relaţiilor comerciale şi economice, pe care le sprijin cu căldură.

– După cum aţi afirmat de la tribuna Organizaţiei Naţiunilor Unite, la 25 aprilie în Portugalia a fost înlăturată o dictatură de o jumătate de secol şi a început o nouă eră pentru ţara dumneavoastră. Care sînt, domnule preşedinte, obiectivele imediate şi de perspectivă privind procesul de democratizare a ţării, înscrise atît în programul guvernului provizoriu, cît şi în cel al Mişcării forţelor armate ?

– Obiectivele cele mai importante ce urmează a fi realizate sînt următoarele : decolonizarea ; reconversiunea structurilor productive ; stabilizarea socio-economică ; politizarea poporului portughez ; democratizarea învăţămîntului şi culturii ; revizuirea accelerată a legislaţiei anterioare ; reorganizarea forţelor militare şi militarizate pentru înfăptuirea unor obiective de tip „serviciu naţional". Fără atingerea acestor obiective, nu va putea fi viabilă instaurarea unei democraţii pluraliste socializante.

– Potrivit recentului proiect de lege electorală, la viitoarele alegeri portugheze urmează să fie instituit sistemul reprezentării proporţionale. Este pentru prima oară că se foloseşte în Portugalia un asemenea sistem ?

– Între 1910 şi 1926, au fost tentative identice, dar extrema pulverizare a partidelor şi depolitizarea societăţii din vremea aceea n-au permis o aplicare eficientă. Începînd cu 1926, alegerile şi-au pierdut semnificaţia din cauza controlului riguros exercitat de dictatură.

– Marea certitudine a noii Portugalii născute la 25 aprilie se numeşte decolonizare. Ne-aţi putea face o trecere în revistă a etapelor şi perspectivelor acestui proces ?

– Bilanţul pînă la această oră ar fi următorul : **Guineea-Bissau** este deja o nouă ţară de expresie portugheză, o ţară prietenă căreia îi acordăm tot sprijinul posibil ; **Mozambicul** are un guvern provizoriu şi sîntem pe cale de a transfera responsabilităţile în vederea creării unui nou stat care va deveni total independent în iunie 1975 ; în **Angola** încercăm să stabilim un guvern provizoriu. În ce priveşte Portugalia, nu există dificultăţi, dar, din păcate, existenţa mai multor mişcări de eliberare naţională nu a permis crearea unei platforme comune de înţelegere pentru intrarea lor în guvernul provizoriu ce urmează a fi creat ; **São Tome** : convorbirile au intrat pe un bun făgaş pentru formarea rapidă a unui guvern de tranziţie ; **Insulele Capului Verde** : existenţa unor diferite curente de gîndire politică creează dificultăţi în avansarea procesului. Vom numi un înalt comisar şi vom crea un nou statut administrativ pentru accelerarea şi avansarea procesului de decolonizare ; **Macao** este un teritoriu sub administraţie portugheză, nu o considerăm o colonie. Urmează să fie actualizată structura administrativă în spiritul noilor concepte democratice şi în acord cu interesele şi dorinţele populaţiei, totul în cadrul relaţiilor de bună vecinătate cu Republica Populară Chineză cu care dorim să stabilim relaţii în cel mai scurt timp ; **Timor** este o colonie cu caracteristici speciale, unde populaţia îşi manifestă o vie dorinţă pentru o soluţie politică prin care să-şi menţină legăturile cu Portugalia. Deci, poporul din această ţară va avea guvernul pe care îl doreşte, iar dacă va rămîne legat de Portugalia, aceasta va fi în termenii unei totale decolonizări politice şi economice.

– Cum vedeţi, domnule preşedinte, viitorul relaţiilor Portugaliei cu fostele colonii după obţinerea completă a independenţei lor de stat ? În virtutea legăturilor istorice ale Portugaliei cu aceste ţări, se poate vorbi de un specific al acestor relaţii ?

– Am cele mai îndreptăţite speranţe să cred că viitorul relaţiilor Portugaliei cu noile ţări va fi foarte cordial şi fructuos. Pe termen scurt, cred că vom avea relaţii bilaterale reciproc avantajoase. Pe termen lung, Portugalia şi toate ţările de expresie portugheză, inclusiv Brazilia, ar putea simţi nevoia creării unei Comunităţi proprii în beneficiul echilibrului societăţii internaţionale a secolului al XXI-lea.

– Care va fi, după opinia dumneavoastră, viitorul relaţiilor Portugaliei cu ţările în curs de dezvoltare ?

– După cum se ştie, în singe, în suflet şi în cultură, poporul portughez are profunde legături cu popoarele africane, arabe şi asiatice. Pe de altă parte, vocaţia noastră lusotropicală, geografia noastră şi situaţia noastră de ţară în curs de dezvoltare facilitează şi, totodată, ne îndeamnă spre relaţii foarte strînse cu lumea a treia. În cadrul actualei situaţii politice portugheze, cred că Portugaliei îi va fi uşor să dezvolte toate tipurile de relaţii – politice, sociale, economice şi culturale – cu toate ţările în curs de dezvoltare.

– Care este, domnule preşedinte, poziţia Portugaliei faţă de evoluţia noului curs al vieţii internaţionale, îndreptat spre instaurarea în relaţiile dintre toate statele lumii, indiferent de regimul lor politic, social sau economic, a unor raporturi bazate pe principiile şi normele dreptului şi relaţiilor internaţionale ?

– Ca ţară mică, Portugalia este deosebit de interesată să colaboreze la toate tentativele de găsire a unor soluţii bazate pe pace, justiţie şi drept internaţional. Din această dorinţă decurg toate opţiunile noastre, al căror sens este şi acela de respectare a noii vocaţii de bună înţelegere cu ţările socialiste.

– Revenită în Europa, noua Portugalie şi-a deschis larg ferestrele spre ţările continentului, spre lume. Care este poziţia ţării dumneavoastră în ce priveşte perspectivele acestei evoluţii ?

– Cred că în răspunsul anterior am reuşit să definesc orientarea generală a politicii globale portugheze. Nu pot, nu trebuie să fiu mai concret în aceste răspunsuri, deoarece în scurt timp vom avea un guvern definitiv, democratic ales, care va reprezenta poporul portughez.

Interviu realizat de trimisul nostru special Rodica Dumitrescu

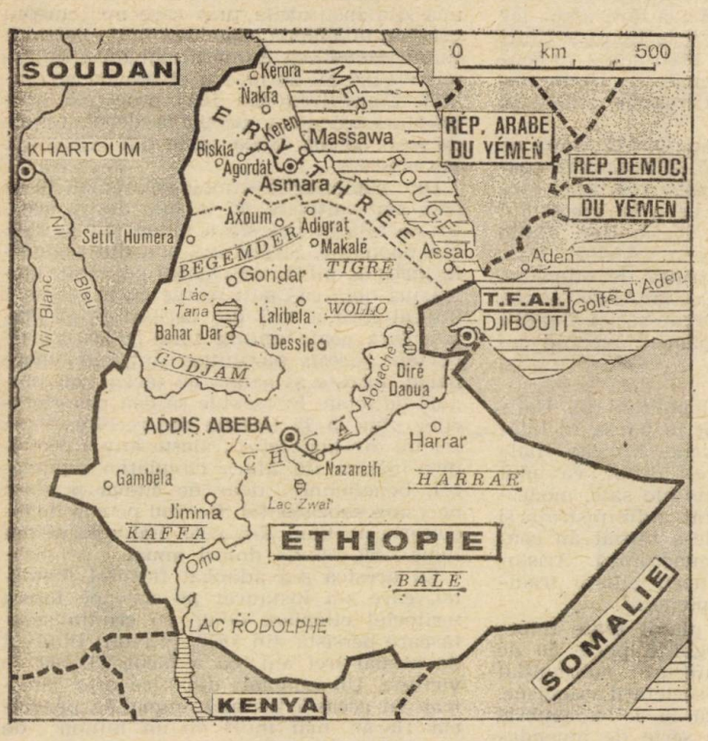

(Harta a fost reprodusă după **„Le Monde"**)

ETIOPIA după nouă luni de criză

În seara zilei de 23 noiembrie, la două luni și jumătate după detronarea lui Haile Selassie, străzile din Addis Abeba erau străbătute, într-o atmosferă de agitație neobișnuită, de tancuri și care blindate. In cartierul vechiului aeroport, în care se afla situată reședința particulară a generalului Aman Andom — destituit, doar cu cîteva ore înainte, din funcția de președinte al guvernului militar provizoriu, — împușcături și explozii violente se succedau cu repeziciune.

A doua zi, dimineața, un comunicat militar radiodifuzat anunța executarea a 60 de personalități, între care și generalul Andom. Acuzațiile formulate erau de o rară severitate. Alți 150 de prizonieri, deținuți în subsolurile vechiului palat al lui Menelik, urmau să fie aduși în fața Curții marțiale.

În capitala etiopiană s-a instaurat o atmosferă apăsătoare. Pe străzi puteau fi văzute mii de femei îmbrăcate în negru sau purtînd pe cap „șamma", un veșmînt național, în semn de doliu. Tăcerea care a învăluit, în primele momente, condițiile în care execuțiile au avut loc a alimentat cele mai neverosimile zvonuri. Fostul împărat ar fi fost transferat de la Addis Abeba într-un oraș situat la 50 km depărtare, în vederea unei apropiate execuții. În cursul săptămînii trecute, însă, un purtător de cuvînt al guvernului a declarat că „aceste zvonuri sînt fără fundament". S-a precizat, de asemenea, că generalul Aman Andom a fost, de fapt, împușcat la locuința sa în timpul luptei armate ce a avut loc în cursul nopții de sîmbătă spre duminică. Un comunicat afirma că fostul președinte al guvernului militar „constituia un risc pentru siguranța statului și i s-a cerut să se predea, dar refuzul său a silit Consiliul militar să recurgă la forță". Într-un editorial, ziarul de limbă engleză „The Ethiopian Herald" arăta că aceste măsuri extreme au fost luate pentru înlăturarea „ultimelor obstacole în vederea înfăptuirii unor reforme sociale pentru salvarea națiunii".

Evenimentele care s-au petrecut, zilele trecute, la Addis Abeba reprezintă un episod dramatic. Ele întorc o nouă pagină în criza politică pe care Etiopia o trăiește de mai bine de opt luni.

Semne ale unei violente tensiuni, creată de necesitatea învingerii structurilor sociale ancestrale dominante, prin aplicarea unor reforme pe care grava situație economică și socială le reclamă și care au fost proclamate ca obiective prioritare ale noului regim politic etiopian, par să marcheze un moment de răscruce în istoria celei mai vechi țări independente din Africa.

O istorie care se numără în milenii...

Istoria Etiopiei este aureolată de începuturi situate în vremuri și ținuturi de legendă. Pomenită încă din antichitate în scrierile lui Strabon și Herodot sub numele de **Aithiopia** — care, în tălmăcire, înseamnă „chipuri arse" — așezarea ei geografică a fost, secole de-a rîndul, puțin cunoscută. Pînă în evul mediu, Etiopia era considerată un pămînt legendar. În vremea cruciadelor, numeroși călători europeni porniseră înspre aceste meleaguri în căutarea „preotului Ioan", un misterios rege creștin, prezent în mai toate cronicile europene ale timpului ca un erou al luptei împotriva expansiunii otomane.

Reputația Etiopiei ca una din cele mai vechi țări din lume este datorată, însă, situării originilor sale odată cu constituirea statului Aksum. Acesta a luat naștere în veacul al zecelea înaintea erei noastre, în partea de nord a podișului etiopian, pe teritoriul actual al provinciilor Tigre, Amhara, Godjam, Șoa și pe coasta Mării Roșii. Grandoarea lui este mărturisită și astăzi de ruinele rămase. În primele secole ale erei noastre, el era renumit, la fel ca și imperiile bizantin, roman și persan.

Primul rege al regatului aksumit, Menelik I, este și fondatorul faimoasei dinastii salomoniene, la care toți regii etiopieni și-au susținut apartenența. Ultimul dintre ei, Haile Selassie — al douăsutedouăzecișicincilea. Menelik ar fi fost fiul regelui Salomon și al reginei Makeda, din Saba, ținut aflat pe țărmul estic al Mării Roșii și stăpînit de aksumiți. Atrasă de faima de care se bucura Salomon, regina din Saba a plecat la Ierusalim, însoțită de o numeroasă suită și încărcată cu daruri prețioase, cucerindu-l pe rege prin frumusețea ei. Întoarsă în țară, va da naștere unui fiu, Menelik, uns ca suveran de însuși Salomon. Legenda i-a inspirat pe Veronese, Rafael și Claude Lorrain. În 1934, într-un celebru raid aerian, André Malraux crede a fi găsit legendara capitală a reginei, pierită în nisipurile deșertului Yemenului.

Dincolo de aspectul ei anecdotic și fabulos, legenda a avut, de-a lungul veacurilor, un rol important în conturarea unității politice și naționale a țării. Alcătuită din mai multe principate de sine stătătoare — situație accentuată îndeosebi din evul mediu și cu adînci urmări pînă astăzi — Etiopia a fost mereu în pericol de a fi destrămată atît de luptele interne, cît și de amenințările din afară. Suveranul, denumit încă dinaintea erei noastre, **negus**, va adopta în evul mediu numele de **Negusa Nagast** — rege al regilor —,

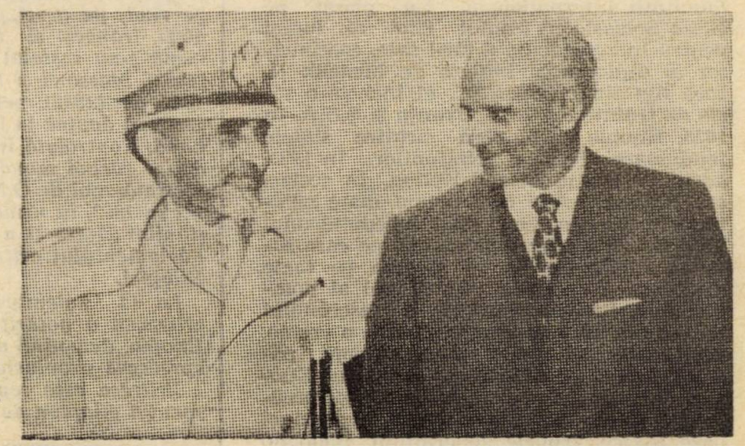

Haile Selassie și primul său ministru, Aklilu Habte Wold, în urmă cu trei ani

Generalul de brigadă Teferi Benti, noul președinte, ales de Comitetul militar etiopian, are 53 de ani. Intrat în armată, ca voluntar, la 20 de ani, va urma, apoi, școala militară de la Holeta, de unde a ieșit, trei ani mai tîrziu, cu gradul de sublocotenent. În 1971, el a fost numit general de brigadă. În ultimele două luni, Teferi Benti a fost comandantul celei de-a doua divizii a armatei etiopiene, staționată în Eritreea

titlu sub care a guvernat și Haile Selassie. Intensificarea expansiunii coloniale în Africa, cu deosebire din secolul al XIX-lea, va face din constituirea statului centralizat o nevoie urgentă. Autorul acestei opere a fost Menelik II. „Lanțul colonial" — planul celebrului Cecil Rhodes —, „Africa de peste mări" — proiectul francez — sau „Mittelafrika" — ideea imperialismului german — au fost nevoite să excepteze Etiopia. Italienii aveau ambiții speciale în această regiune, reușind, în cele din urmă, să-și instaleze controlul asupra Eritreei, blocînd, în felul acesta, ieșirea vitală la mare a etiopienilor și stabilindu-și o puternică bază de expansiuni viitoare. În martie 1896, are loc la Adua, în apropierea „orașului sfînt" Aksum, o bătălie hotărîtoare. Armata italiană este zdrobită de către trupele etiopiene. În fruntea acestora se afla **ras**-ul Makonnen, vărul lui Menelik și tatăl celui care va deveni, cu treizeci și cinci de ani mai tîrziu, Haile Selassie. Independența Etiopiei era salvată.

Obținînd recunoașterea, pe plan extern, a marilor puteri, Menelik, slăbit de boală, nu va mai reuși să instituie pe plan intern reformele care să scoată țara din structurile feudale care dominau. După moartea lui, în 1913, succesiunea se va dovedi, pentru cîțiva ani, dificilă. În 1916, va fi încoronată fiica sa, Zauditu, iar, ca regent, numit tînărul ras Lidj Tafari Makonnen. Devenit, în 1930, împărat, el va guverna țara, timp de 44 de ani, sub numele de Haile Selassie.

O politică externă activă, menită să impună recunoașterea Etiopiei în cadrul comunității internaționale, l-a plasat pe Haile Selassie în primul rînd al luptei pentru independență a țării sale, continuator al diplomației inițiate de Menelik II. Încă din timpul regenței, el încheie o serie de tratate cu Italia, Franța și S.U.A. În 1923, Etiopia se numără printre statele fondatoare ale Ligii Națiunilor. În 1924, aderă la Pactul Briand-Kellog. În același an, Haile Selassie face prima mare călătorie în Europa. Va fi doar începutul unui lung șir de turnee diplomatice pe care suveranul etiopian le va efectua pe toate continentele, pînă în ultimii ani ai domniei sale. Invazia brutală a fascismului italian din 1935 va curma, pentru o vreme, aceste eforturi. Italia mussoliniană pătrunde, la 3 octombrie, pe teritoriul Etiopiei, fără nici o declarație de război prealabilă. Folosind un armament modern și gaze toxice, trupele generalului Badoglio reușesc în opt luni să cucerească cea mai mare parte a Etiopiei. La 30 iunie 1936, la Geneva, Haile Selassie pronunță de la tribuna Societății Națiunilor un discurs patetic. Cuvintele lui au rămas fără efect, iar împăratul a plecat în exil la Londra. Cinci ani mai tîrziu, la 5 mai 1941, odată cu contraofensiva armatelor engleze, Haile Selassie revine, în fruntea trupelor etiopiene, la Addis Abeba.

Etiopia face parte din O.N.U., încă de la înființarea ei, în 1945. O deosebită contribuție a adus în cadrul relațiilor interafricane. La Addis Abeba își are sediul Comisia Economică a Națiunilor Unite pentru Africa, instalată în Africa Hall, impozantă clădire construită de etiopieni, special în acest scop. Tot la Addis Abeba a fost semnată Carta Organizației Unității Africane, capitala etiopiană devenind sediul ei permanent.

Dinamismul inițial al politicii lui Haile Selassie n-a reușit, decît în parte, să înlăture imobilismul structurilor interne. Haile Selassie și-a propus, ce-i drept, ca unul din obiectivele principale ale sale, modernizarea aparatului de stat. Administrația și instituțiile pe care el le-a inițiat au conservat aceeași matcă anacronică. Aristocrația și biserica rămîneau pilonii tradiționali ai societății etiopiene.

În acest cadru s-au plasat toate reformele inițiate de-a lungul a peste 50 de ani. Ele însă n-au afectat substanțial structurile arhaice ale societății etiopiene. Constituția promulgată la 4 noiembrie 1955 (și care aducea o serie de amendamente celei din 1931) consfințea o monarhie de drept divin. În parlament, candidatul trebuia să fie posesorul unor bunuri mobiliare în valoare de cel puțin 2 000 de dolari. Membrii senatului erau numiți direct de către împărat, de cele mai multe ori ca recompensă la fidelitatea față de suveran. Orice hotărîre votată de parlament trebuia să primească aprobarea împăratului, înainte de a fi tradusă în viață. Tot împăratul era cel care-l numea pe primul ministru.

ERITREEA

Situată în nord-estul Etiopiei, Eritreea este una din cele 14 provincii etiopiene, al cărei teritoriu — 80 000 kmp — se întinde de-a lungul coastei Mării Roșii. Populația sa, alcătuită din mai multe grupuri etnice, nomazi și sedentari, numără 1 500 000 locuitori. Principalele surse de subzistență sînt agricultura și creșterea vitelor. Numai 4 la sută din pămînturi sînt cultivate. Pădurile ocupă 11 la sută din suprafață. Pe țărmul eritreean, una din îndeletnicirile specifice este pescuitul scoicilor de perle.

Eritreea a făcut parte, inițial, din regatul aksumit, fiind leagănul civilizației creștine etiopiene. Datorită poziției sale geografice, meleagurile ei i-au atras, rînd pe rînd, pe greci, portughezi, arabi, englezi, francezi și italieni. Aceștia din urmă s-au instalat succesiv la Assab (1882), Massoua și Beilal (1885), Asmara și Keren (1889), pentru ca, în 1890, Eritreea să devină în întregime colonie italiană. Controlată în timpul celui de-al doilea război mondial de englezi, administrată apoi de O.N.U., Eritreea a devenit în 1952, în urma unei hotărîri a Națiunilor Unite și a unui vot unanim al Parlamentului eritreean, stat federal al Etiopiei.

La 14 noiembrie 1962, Parlamentul eritreean a hotărît unirea Eritreei cu Etiopia, devenind astfel cea de-a patrusprezecea provincie a acesteia.

Eritreea este reprezentată în Parlamentul etiopian de către 23 de deputați.

Regimul politic a continuat să se sprijine pe marea aristocrație și biserică. Biserica etiopiană era, într-adevăr, una din marile puteri în stat și, în același timp, una din instituțiile prin care evul mediu persista în Etiopia. Condusă de un patriarh numit **abuna**, ea număra mai mult de 200 mii de preoți. Influența ei era considerabilă. Constituția din 1955 proclama confesiunea ortodoxă etiopiană drept religie de stat. **Abuna** făcea parte din Consiliul Coroanei.

Din pămînturile etiopiene, numai 10 la sută sînt cultivate. 77 la sută dintre acestea se află în posesia a numai 0,1 la sută din populație. Străbătînd una din regiunile țării, de pildă, un călător pe aceste meleaguri nota că „poți merge cu mașina ore întregi fără a ieși din aceeași proprietate", care poate ajunge pînă la 500 000 de hectare. Aceste pămînturi sînt, în mare parte, lucrate și astăzi de țărani, cu pluguri de lemn. Ei trebuie să dea proprietarilor pînă la 75 la sută din recoltă. Nouă zecimi din populație trăiește într-o economie închisă (în afara circulației monetare), beneficiind doar de cîteva produse necesare subzistenței. Venitul pe cap de locuitor este unul din cele mai scăzute din lume : 50—60 de dolari anual.

La acestea s-a adăugat flagelul foametei, care s-a instaurat pe aproape întreg teritoriul etiopian, odată cu crunta secetă care persistă din 1972. Într-un interval de numai trei ani, ea a făcut 200 000 de victime. Un etiopian din zece este sinistrat. În această toamnă, numai în provincia Harar, mai mult de un milion de persoane sînt în pericol de a muri.

Această situație, care a afectat numai populația săracă, a surprins autoritățile fără putință de a reacționa. Asistența internațională, la care au trebuit să facă apel, a sosit cînd deja numărul victimelor atinsese o proporție dureroasă. Recent, cotidianul „Ethiopian Herald" admitea că „Etiopia este una din cele mai sărace țări din lume". Specialiștii au calculat, totuși, că agricultura etiopiană ar putea hrăni, în cazul în care ar fi reorganizată, 100 milioane de persoane. Adică de patru ori mai mult cît numără astăzi Etiopia. Un comentator observa că Etiopia „ar putea fi un «grînar» pentru Africa".

Etiopia a încheiat anul trecut cel de-al treilea plan de dezvoltare economică, iar după 1964 a fost pus în studiu un proiect de reformă agrară. Un comitet special creat în acest scop, transformat apoi în minister, s-a lovit de primirea rece pe care marii proprietari funciari i-au făcut-o. Nu este de mirare că parlamentul s-a opus în permanență proiectului de reformă agrară.

Resimțită ca o dureroasă realitate de către marea majoritate a populației, această situație a început să cunoască o opoziție din ce în ce mai înverșunată din partea unor medii sociale diferite. Între acestea, cele studențești, sindicale și îndeosebi militare.

Lovitura de stat, eșuată în 1960, cînd Haile Selassie se afla într-o vizită oficială în Brazilia, a fost primul semn. Au fost uciși sau răniți, în acest episod, 475 de membri ai gărzii imperiale, iar alți 3 100 arestați. Organizatorul tentativei a fost condamnat la moarte și spînzurat în anul următor.

Cercurile studențești au reprezentat o coordonată viguroasă a plasării țării pe calea modernizării. Aflați încă din 1960 alături de mișcarea de opoziție, studenții se vor face remarcați în repetate rînduri.

Cea care va juca, însă, rolul hotărîtor în pregătirea răsturnării regimului imperial va fi armata. Avînd în spatele său o lungă și solidă tradiție (Adua, rezistența împotriva fascismului italian), ea a fost întotdeauna unul din elementele principale ale vieții politice a țării. Considerată ca una din cele mai bine organiza-

Seceta şi foametea au însemnat, în Etiopia, 200 000 de vieţi pierdute şi alte cîteva milioane ameninţate

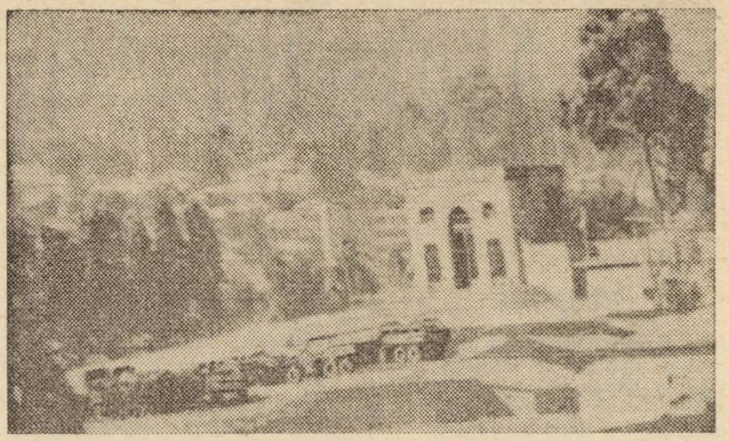

Addis Abeba, 23 noiembrie. Tancurile şi carele blindate îşi fac apariţia din nou pe străzile capitalei etiopiene

te şi dotate din Africa, armata etiopiană dispune de forţe terestre alcătuite din 4 divizii, fiecare numărînd în jur de 10 000 de oameni, de aviaţie (1 000 de persoane) echipată cu aparate cu reacţie, şi marină (peste 1 400 de oameni) prevăzută cu mai multe nave uşoare. În cursul timpului, o nouă generaţie de ofiţeri se va face din ce în ce mai remarcată pe scena politică a ţării.

La 26 februarie 1974, divizia a II-a a armatei etiopiene, situată la Asmara, în Eritreea, se răscoală. Se vor alătura, în zilele următoare, o parte a marinei care pune stăpînire pe baza navală de la Massaoua, paraşutiştii de la Debre Zeit (nu departe de Addis Abeba), aviatorii de la Dire Daoua (în estul ţării) şi, în fine, divizia a IV-a din capitală. Evenimentele petrecute în aceste zile formează, de fapt, debutul unei crize care va cunoaşte punctul culminant şase luni mai tîrziu. Din primele momente ale revoltei lor, militarii revendică reforme profunde şi intentează un proces deschis corupţiei şi incompetenţei administrative. Primul ministru, Aklilu Habte Wold, este nevoit să demisioneze. La două luni, împreună cu mai mulţi miniştri ai cabinetului demisionar, el este arestat. Este format un nou cabinet, condus de Endelkachew Makonnen. Sub presiunea situaţiei create, împăratul anunţă revizuirea constituţiei şi înfiinţarea unei comisii care să ancheteze corupţia fostului guvern. Arestările se succed cu repeziciune, în cîteva luni fiind deţinute de armată peste 200 de personalităţi, dintre care aproape întreg anturajul împăratului. Primul ministru Endelkachew Makonnen, înlocuit de militari cu Lidj Michael Imru, va avea aceeaşi soartă.

Climatul se agravează prin demisia celor 23 de deputaţi ai Eritreei în parlament, acuzînd autorităţile etiopiene de a se fi dezinteresat de starea deplorabilă a provinciei lor. În urma secetei din 1973, Asmara devenise, arătau ei, un oraş pe cale de a muri.

Treptat, cercul se strînge în jurul palatului imperial, pentru ca, la 12 septembrie, negusul să fie înlăturat de la tronul pe care îl ocupa de 44 de ani.

Puterea este preluată de militari, care, lansînd cuvîntul de ordine „Etiopia mai întîi", (Etiopia tikdem), îşi propun să reformeze sistemul parlamentar, constituţia din 1965 şi să pregătească restructurarea întregului sistem feudal, pentru a scoate ţara din „haosul economic, politic şi social" în care se află. Noul concept cuprinde în sine şi idealul întăririi unităţii naţionale, ameninţată, în condiţiile dezechilibrului politic şi economic, de tendinţe de destrămare.

Proclamaţia de înlăturare a lui Haile Selassie era semnată de un „Comitet al forţelor armate". Acesta a fost, de fapt, nucleul care a condus întreaga mişcare iniţiată în februarie. Comitetul — apărut pentru prima dată în desfăşurarea evenimentelor, sub acest nume, în iunie, cînd a difuzat primele comunicate — este alcătuit, se pare, din 120 de membri, rămaşi anonimi. Se ştie doar că ei sînt reprezentanţii tuturor sectoarelor armatei etiopiene. Primul care a devenit cunoscut a fost generalul Aman Andom, numit, la 12 septembrie, preşedinte al guvernului militar provizoriu şi al comitetului de coordonare al forţelor armate.

Totuşi, şi după această dată, cînd militarii, reuniţi în cadrul acestui comitet, au preluat în mod oficial conducerea, climatul politic etiopian a fost marcat, deseori, de confuzie. În urma numeroaselor manifestaţii, organizate de studenţi şi sindicate, care cereau cu insistenţă să fie constituit un guvern civil, armata anunţă crearea unei comisii consultative civile, însărcinată să participe la elaborarea unei noi constituţii. Spre sfîrşitul lunii septembrie, în sînul comitetului militar apar primele divergenţe. Generalul Andom renunţă la funcţia de şef de stat major al armatei etiopiene. O serie de numiri făcute în comandamentul forţelor terestre sînt anulate. La începutul lunii următoare, corespondentul agenţiei France Presse relata că în capitala etiopiană circulau cu insistenţă zvonuri despre arestarea generalului Andom. Acestea s-au dovedit iniţial nefondate, dar evoluţia evenimentelor avea să le confere, ulterior, un caracter de realitate. În mai multe cazărmi din Addis Abeba au loc incidente violente. Sînt operate numeroase arestări. Tensiunea creşte spre mijlocul lunii trecute. Generalul Andom este reţinut cu domiciliul forţat, apoi, la cîteva zile, destituit şi arestat. Împreună cu el sînt executate alte 59 de personalităţi ale fostului regim, între care Aklilu Habte Wold şi Endelkachew Makonnen, foşti prim-miniştri, Iskander Desta, nepot al împăratului, Asrata Kassa, fost preşedinte al Consiliului Coroanei, şi Abyie Abebe, fost ministru al apărării.

La 19 noiembrie, îşi făcea apariţia publică, pentru întîia oară, conducătorul de fapt al comitetului, comandantul Mengistu Haile Mariam, prezentat de presa etiopiană ca un nou lider al mişcării militare. La mijlocul săptămînii trecute, comitetul militar a ales un nou preşedinte, în persoana generalului Teferi Benti.

Preluînd funcţia de preşedinte al comitetului militar, generalul Teferi Benti a precizat principalele direcţii ale unui program politic, menit să rezolve problemele cu care Etiopia este confruntată. Precizînd circumstanţele în care au avut loc evenimentele din ultimele luni, generalul Benti a declarat că „indiferent de infrastructura organizată de fostul guvern pentru dezvoltarea social-economică a ţării, aceasta nu avea alt scop decît de a perpetua regimul feudal. Tocmai împotriva acestei infrastructuri — a adăugat el — lansez un apel, chemînd la crearea unei societăţi bazate pe muncă".

Pe de altă parte, ziarul „Ethiopian Herald" arăta, în editorialul său de vineri, că „armata n-a ieşit din cazărmi pentru a înlocui o dictatură cu alta, ci pentru a crea condiţiile care să permită poporului să-şi hotărască singur soarta".

Potrivit agenţiilor de presă internaţionale, după evenimentele din noaptea de 23 spre 24 noiembrie, atmosfera de încordare n-a dispărut la Addis Abeba. Deşi patrulele militare au fost retrase de pe străzile capitalei, în jurul palatului imperial, unde sînt deţinuţi în jur de 150 de demnitari ai fostului regim, paza a fost întărită. Tancurile care se află în curtea palatului au ţevile îndreptate spre unul din bulevardele cu circulaţia cea mai intensă.

Seceta continuă să facă victime. O recentă informaţie a Ministerului etiopian al agriculturii dezvăluie că în Eritreea sînt ameninţate vieţile a 700 000 de persoane. În acest context, s-au situat şi eforturile autorităţilor etiopiene de a repatria averea familiei imperiale, depusă în băncile din străinătate. Zilele trecute, potrivit unui comunicat al armatei, fostul împărat Haile Selassie, deţinut în prezent în vechiul palat al lui Menelik, ar fi semnat o scrisoare prin care acceptă transferarea acesteia în contul Comisiei etiopiene de ajutor şi reconstrucţie, pentru ajutorarea victimelor secetei din Etiopia.

Ultimele ştiri parvenite din Etiopia dovedesc că tensiunea persistă. Au fost anunţate noi arestări şi au fost introduse drastice restricţii de circulaţie în timpul nopţii. Luni dimineaţa, două violente atentate cu bombe au distrus o aripă a municipalităţii capitalei şi o parte a marelui hotel „Wabe Shebele" din Addis Abeba. Treisprezece persoane au fost rănite grav. Un comunicat militar atribuie responsabilitatea acestor atentate „elementelor care doresc să dividă ţara, să provoace haosul şi confuzia". Conform unor informaţii parvenite din oraşul Asmara, în provincia Tigre a fost iniţiată o mişcare de opoziţie, în fruntea căreia se află fostul guvernator al provinciei, Mengess Seium, căsătorit cu una din nepoatele fostului împărat. Potrivit aprecierii agenţiilor de presă, o deplasare de efective militare pare iminentă.

Marcel Negreanu

1000 +1

Intenții

Fostul rege Constantin al Greciei dorește să se întoarcă în Grecia, împreună cu familia sa, indiferent de rezultatul referendumului de la 8 decembrie. În cadrul unei conferințe de presă, organizată în seara zilei de 28 noiembrie într-un mare hotel din Londra, Constantin a afirmat că este gata să-și servească țara, „indiferent în ce funcție și indiferent în ce moment". El a recunoscut, așa cum procedase în mesajul adresat națiunii la 26 noiembrie, că „în trecut au fost comise greșeli".

Depoziție

Medicii care l-au examinat pe fostul președinte Richard Nixon la începutul acestei săptămâni i-au comunicat judecătorului districtual, John Sirica, faptul că, în prezent, Nixon nu poate călători la Washington pentru a depune mărturie în procesul foștilor săi colaboratori, implicați în afacerea Watergate. Ei apreciază, totuși, că „ar putea face o depoziție la reședința sa, în jurul datei de 6 ianuarie".

Escadră

S-a încheiat vizita în Siria a unei escadre de nave militare sovietice. Viceamiralul N. Hovrin s-a întîlnit cu generalul M. Tlass, ministrul sirian al apărării, relatează agenția TASS.

Episcopi

Episcopatul spaniol reunit la Madrid s-a pronunțat pentru o „evoluție în profunzime a instituțiilor, spre a se putea garanta realmente drepturile fundamentale ale cetățenilor, cum ar fi dreptul de asociere, de întrunire și libertatea cuvîntului". Episcopii invită, de asemenea, guvernul să „revizuiască situația penală a prizonierilor politici" și cer „un gest de clemență pentru toți cei privați de libertate". Aceste poziții ale episcopilor spanioli sînt cuprinse în comunicatul final publicat la încheierea reuniunii, organizată sub președinția cardinalului arhiepiscop de Madrid, Vicente Enrique Tarancon. Episcopatul se pronunță în favoarea schimbării instituțiilor, pentru o participare politică a indivizilor sau a grupărilor, garantată prin lege și fără nici o discriminare.

Paragraf

Casa Albă a rectificat de două ori, la 24 noiembrie, textul comunicatului americano-sovietic pentru a include în acesta, în cele din urmă, poziția față de „interesele legitime ale poporului palestinian". În versiunea predată presei americane după întîlnirea la nivel înalt Brejnev–Ford, paragraful în legătură cu Orientul Mijlociu nu făcea nici o referire, spre deosebire de versiunea difuzată la Moscova, la interesele părților în cauză. Ziariștii prezenți în avionul cu care președintele Ford se întorcea în Statele Unite au fost informați că a fost uitată o frază datorită „unei inadvertențe" în paragraful comunicatului asupra Orientului Mijlociu. Kissinger a trimis o telegramă avionului prezidențial pentru a rectifica „greșeala unei secretare", a explicat purtătorul de cuvînt al Casei Albe.

Cu prilejul conferinței naționale a partidului laburist britanic, au avut loc convorbiri între premierul Harold Wilson și cancelarul vest-german Helmut Schmidt

Sănătate

G. Husak și L. Strougal l-au vizitat la spitalul militar central pe președintele R.S. Cehoslovace L. Svoboda. În numele C.C. al P.C. din Cehoslovacia, al guvernului, al Frontului Național și al poporului cehoslovac, ei l-au felicitat pe președintele Svoboda cu prilejul împlinirii vîrstei de 79 de ani și i-au urat însănătoșire grabnică. Starea sănătății președintelui republicii necesită în continuare tratament în spital.

În timpul vizitei în R.D.G. a președintelui Iosip Broz Tito, soția sa, Iovanka Broz, a vizitat „Casa de mode" din Berlin

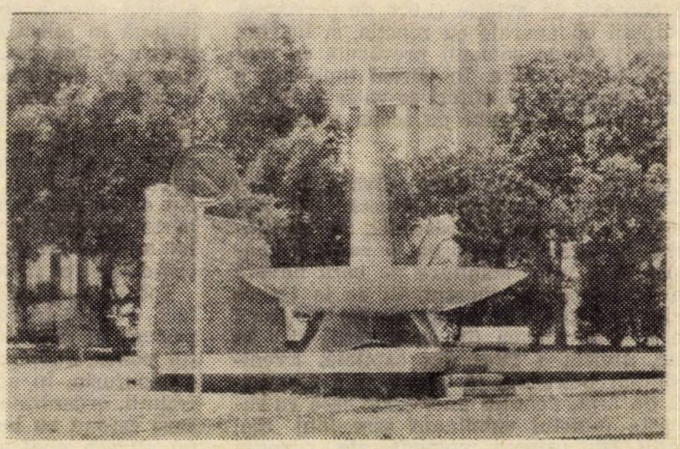

În orașul Oran (Algeria), a fost inaugurat un monument în memoria lui Che Guevara

Forum

Referindu-se, într-un interviu acordat ziarului „Trybuna Ludu", la perspectivele încheierii cu succes a lucrărilor Conferinței europene pentru securitate și cooperare, primul ministru finlandez, Kalevi Sorsa, a declarat: „În prezent, principala problemă o reprezintă încheierea rapidă și cu succes a acestei conferințe. A fost confirmată utilitatea convocării acestui forum; de acum înainte, principala sarcină constă în crearea de condiții care să asigure ireversibilitatea proceselor inițiate de conferință. Sîntem gata să organizăm cea de-a treia fază a conferinței la Helsinki imediat ce va fi luată o hotărîre în acest sens".

Papa Paul al VI-lea a înmînat directorului general al U.N.E.S.C.O., Mahtar Ali M'Bow (Senegal), premiul internațional pentru pace „Papa Ioan al XXIII-lea"

Anunțîndu-și demisia, premierul japonez Kakuei Tanaka părăsește reședința sa oficială de la Tokio

că ultima vizită în regiune a unor nave militare americane a avut loc în 1948. Ziarul egiptean „Al Akhbar" a apreciat această vizită ca o expresie a unui stil colonialist care nu mai înspăimîntă pe nimeni, menționează Agenția Associated Press.

Confirmare

Departamentul de Stat a confirmat că secretarul de stat Henry Kissinger l-a invitat pe Yigal Allon să facă o vizită la 9 decembrie la Washington. Convorbirile vor fi consacrate examinării posibilităților de continuare a negocierilor de pace în Orientul Apropiat. Purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat a menționat că, deocamdată, nu se prevede ca, după convorbirile sale cu Allon, care urmează să dureze o zi, Kissinger să aibă convorbiri cu liderii arabi.

Delegația O.E.P., condusă de Yasser Arafat, care a făcut recent o vizită la Moscova, la Mauzoleul lui V. I. Lenin

Suspendare

Guvernul Statelor Unite a anunțat suspendarea ajutorului acordat Etiopiei, în special a livrărilor de armament, pînă cînd situația de la Addis Abeba va deveni mai clară. Purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat a spus că S.U.A. nu dispun de suficiente informații pentru a putea trage concluzii și a face o apreciere asupra executării a 60 de persoane de către conducătorii militari etiopieni.

Centrală

Președintele Tito a participat la solemnitatea punerii pietrei de temelie a primei centrale nucleare din R.S.F. Iugoslavia. Centrala nucleară de la Krsko-Slovenia, prevăzută a fi terminată în 1979, va produce circa 4 000 milioane de kWh pe an și va fi realizată prin finanțarea comună de către Slovenia și Croația.

Portavion

În Golful Persic au intrat, pentru „o vizită de rutină", potrivit unui purtător de cuvînt al Pentagonului, portavionul „Constellation" și două distrugătoare americane. Anterior, ele luaseră parte la manevre ale C.E.N.T.O. în Oceanul Indian. Se precizează

Louis Russell, din Indianapolis, în vîrstă de 49 de ani, a decedat la spitalul din Richmond. Deținea recordul supraviețuirii cu o inimă străină, în urma unui transplant efectuat la 24 august 1968

Nave

Madagascarul va cere țărilor nealiniate să insiste pe lîngă statele riverane Oceanului Indian să desființeze toate bazele militare străine de pe teritoriul lor și să nu acorde facilități portuare navelor de război străine de această regiune, a anunțat ministrul de externe malgaș, Didier Ratsiraka.

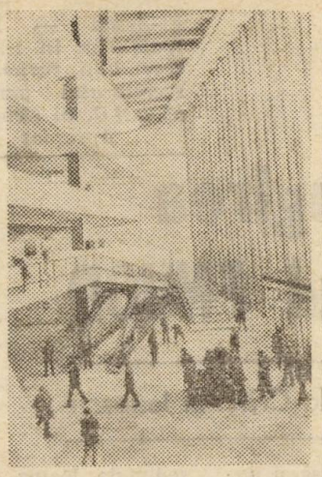

Un ultim omagiu adus fostului secretar general al O.N.U., U Thant, decedat la 25 noiembrie: respectîndu-i-se dorința, corpul neînsuflețit a fost adus la Națiunile Unite

Speculații

Referindu-se la un articol publicat în ziarul „International Herald Tribune", în care se afirmă că H. Schmidt este decepționat de cooperarea cu Giscard d'Estaing, purtătorul de cuvînt al guvernului vest-german a subliniat că „asemenea speculații sînt lipsite de orice temei". El a adăugat că „Schmidt și președintele Republicii Franceze au continuat, în cursul ultimelor zile, într-un mod foarte detaliat și foarte intens, dialogul pe care l-au purtat în cursul lunilor trecute în legătură cu problemele europene și internaționale importante. Nici o schimbare nu va fi adusă acestei proceduri, care s-a dovedit a fi justificată" – a adăugat purtătorul de cuvînt oficial.

Surplus

Guvernul din Abu Dhabi a hotărît să convoace o conferință internațională, care să fie consacrată studierii utilizării surplusurilor financiare ale țărilor arabe. Hotărîrea a fost dată publicității de către Ahmed Khalifa Al Soueidy, ministrul de externe al statului Emiratelor Arabe Unite, care n-a precizat data ținerii acestei conferințe.

Sesiune

Portugalia se pare că nu va participa la sesiunea Comitetului de planificare nucleară al N.A.T.O., care se va desfășura la 10 decembrie — transmite agenția France Presse, citînd surse atlantice informate de la sediul N.A.T.O. În ceea ce privește Grecia, care, după izbucnirea conflictului în Cipru, a hotărît să se retragă din organismele militare integrate ale N.A.T.O., participarea sa la sesiunea miniștrilor apărării ai N.A.T.O. rămîne nesigură.

Alocații

Comisia pentru afacerile externe a Senatului a aprobat proiectul privind ajutorul S.U.A. pentru străinătate, pe exercițiul în curs, în valoare de 2 700 milioane dolari. Acest proiect — care sporește în special ajutorul către Israel – reduce asistența pentru regimurile de la Saigon, Pnom Penh și din Coreea de sud, suprimă întreaga asistență militară acordată juntei chiliene și interzice finanțarea activităților subversive ale C.I.A. în străinătate, în cazul în care Congresul nu este avizat de președinte. Proiectul adoptat de comisie prevede o sumă cu 600 milioane dolari mai mică decît aceea solicitată de Casa Albă.

Protest

Un număr de 67 conducători ai Partidului Democrat-Creștin din Chile au protestat împotriva exilării fostului președinte al partidului, Renan Fuentealba, de către junta militară. Printre semnatarii protestului se află și fostul președinte al țării, Eduardo Frei, figură dominantă a partidului, în prezent inactiv. Este pentru prima oară de la răsturnarea regimului președintelui Allende, cînd E. Frei critică junta.

Cum să devii Pele, te învață însuși cunoscutul jucător brazilian de fotbal...

BEIRUT

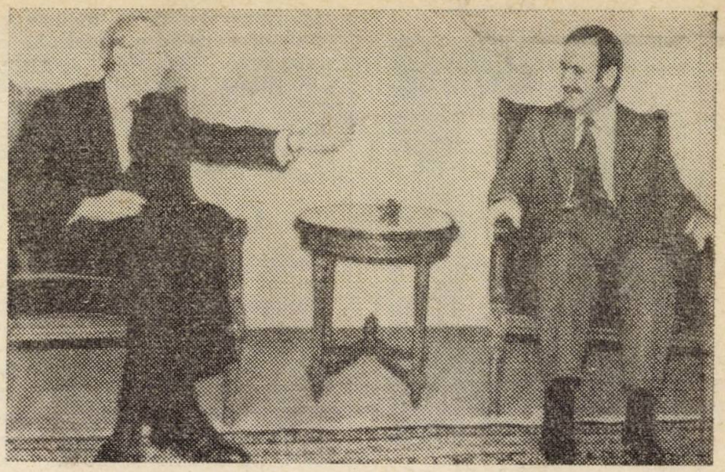

Întrevedere Hafez El-Assad — Kurt Waldheim în timpul recentului turneu al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat

Prelungirea mandatului FNUOD

Corespondență de la Crăciun Ionescu

„Beretele albastre" vor rămîne să-și petreacă și iarna și primăvara viitoare pe crestele înzăpezite ale muntelui Hermon și în cîmpia cu vînturi reci de pe podișul Golan : mandatul forțelor Națiunilor Unite de observare a dezangajării militare (FNUOD) pe frontul siriano-israelian a fost reînnoit pe o perioadă de șase luni, printr-o hotărîre adoptată de Consiliul de Securitate al O.N.U., în cadrul reuniunii sale din 29 noiembrie. Această hotărîre vine la scurt timp după ce organismul internațional decisese prelungirea mandatului „beretelor albastre" cu încă șase luni și în Sinai.

Acceptarea reînnoirii mandatului FNUOD în Golan de către părțile în cauză a fost primită cu satisfacție, dat fiind încordarea ce se apropiase de un punct critic cu numai o săptămînă-două înainte.

Despre acceptarea de către Siria și Israel a reînnoirii mandatului FNUOD se vorbea ca de un fapt cert în rîndurile observatorilor politici de la Beirut încă înainte de sosirea în zonă a secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim. În cursul scurtului său turneu în Orientul Apropiat, din prima jumătate a săptămînii trecute, secretarului general al O.N.U. i s-a confirmat oficial de către factorii de răspundere sirieni și israelieni acceptarea staționării mai departe a FNUOD-ului în Golan, ceea ce a limpezit complet drumul pentru hotărîrea în acest sens, adoptată, vinerea trecută, în Consiliul de Securitate.

Turneul secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, a început luni, 25 noiembrie, la Damasc, unde acesta a fost primit și a avut convorbiri cu șeful statului sirian, Hafez El-Assad, și cu vicepremierul și ministrul afacerilor externe, Abdel Halim Khaddam. La încheierea primei întrevederi cu șeful diplomației siriene, care a fost urmată imediat de o întîlnire cu președintele Hafez El-Assad, secretarul general al O.N.U. a anunțat că Siria este de acord cu prelungirea pe șase luni a mandatului FNUOD în Golan.

În aceeași zi, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a sosit în Israel, unde a purtat convorbiri cu factorii de conducere israelieni, care, la rîndul lor, i-au confirmat acordul lor pentru reînnoirea mandatului FNUOD. În continuare, el a vizitat capitala egipteană, de unde a plecat, joi dimineața, spre New York pentru a participa la ședința Consiliului de Securitate, care avea să adopte cu 13 voturi (R. P. Chineză și Irakul n-au participat la vot), rezoluția privind reînnoirea mandatului FNUOD în Golan.

Desigur, prezența în continuare a „beretelor albastre" pe Înălțimile Golan constituie un factor important de diminuare a încordării, de scădere a îngrijorării. Dar ea singură nu poate elimina total pericolele imprevizibile, nu risipește complet tensiunea din zonă. De altfel, încă înainte ca Waldheim să fi părăsit regiunea, delegatul sirian la Națiunile Unite a adresat, la 27 noiembrie, o scrisoare secretarului general al O.N.U., acuzînd Israelul că a introdus în zona din apropierea liniei actuale de încetare a focului israeliano-siriană 51 de tancuri în plus față de cele 75 autorizate să staționeze acolo. Reluarea raidurilor aeriene și a altor acțiuni militare israeliene împotriva localităților de frontieră din sudul Libanului constituie, de asemenea, motive de neliniște.

Observatori politici din Beirut consideră că prelungirea mandatului FNUOD în Golan reprezintă o atenuare a încordării, care ajunsese la un punct critic, dar ea nu înseamnă decît un prim pas, ce ar trebui urmat de alți pași mult mai serioși. De altfel, însuși secretarul general al O.N.U. a declarat, la reîntoarcerea sa din turneul întreprins, săptămîna trecută, în Orientul Apropiat, că situația este, desigur, ceva mai bună acum, însă pericolul unei eventuale noi încordări a fost doar momentan îndepărtat, el putînd fi înlăturat doar printr-o deschidere a negocierilor cu privire la Orientul Apropiat. Toată lumea, inclusiv părțile direct interesate, este convinsă că o astfel de deschidere ar putea fi realizată, în primul rînd, prin reluarea, într-un timp cît mai scurt, a Conferinței de la Geneva. Țările arabe direct interesate, precum și Organizația pentru Eliberarea Palestinei, sînt de părere că ea ar putea avea loc și ar fi utilă dacă va discuta aplicarea rezoluțiilor O.N.U. privind retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate în 1967 și va aborda problema palestiniană ținînd seama de drepturile acestui popor la autodeterminare și la crearea unui stat independent de sine stătător. Această idee a fost subliniată și cu prilejul vizitei efectuate la Moscova de Yasser Arafat care a purtat, aici, convorbiri cu primul ministru Alexei Kosîghin. În comunicatul comun publicat la încheierea vizitei, se subliniază că partea sovietică și-a exprimat convingerea că „reglementarea întregului complex de probleme privind Orientul Apropiat poate fi în modul cel mai eficient înfăptuită în cadrul Conferinței de pace de la Geneva, la ale cărei lucrări reprezentanții poporului palestinian trebuie să ia parte pe baza egalității în drepturi cu ceilalți participanți".

Numeroase surse avansează, ca dată posibilă a reluării lucrărilor Conferinței de la Geneva, luna ianuarie. Dacă se cade de acord asupra datei — se subliniază la Beirut — ar urma să se desfășoare, la Damasc, o întrunire la nivel înalt între Egipt, Siria, Iordania și O.E.P., pentru a elabora o strategie arabă comună în vederea Conferinței de la Geneva.

Consiliul de Securitate a adoptat un proiect de rezoluție avansat de șase state membre nepermanente ale Consiliului, vizînd prelungirea cu încă 6 luni a mandatului de staționare a Forțelor Națiunilor Unite de observare a dezangajării militare (FNUOD) între Siria și Israel

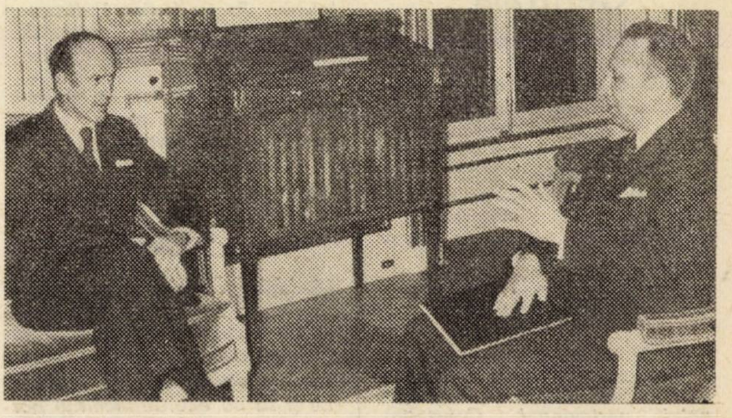

Președintele Valéry Giscard d'Estaing a primit, de curînd, pe ministrul industriei al Algeriei, Belaid Abdessalam

Agenția TASS

MOSCOVA

COMUNICATUL COMUN SOVIETO-AMERICAN

Semnarea Comunicatului comun de către L.I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., și Gerald Ford, președintele S.U.A.

— text integral —

ÎN CONFORMITATE cu înțelegerea anunțată dinainte, la 23—24 noiembrie 1974, în regiunea Vladivostok s-a desfășurat întîlnirea de lucru dintre L.I. Brejnev, secretarul general al C.C. al P.C.U.S., și Gerald Ford, președintele S.U.A. La convorbiri au participat A.A. Gromîko, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., și H. Kissinger, secretarul de stat al S.U.A., consilierul președintelui în problemele securității naționale.

Ei au discutat o sferă vastă de probleme referitoare la relațiile sovieto-americane și la situația internațională actuală.

U.R.S.S. și S.U.A. și-au reafirmat hotărîrea de a continua să dezvolte relațiile dintre ele în direcția stabilită prin hotărîrile de principiu comune și prin acordurile și tratatele de bază, încheiate de cele două state în ultimii ani.

Ele sînt convinse că această linie a relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A., orientată spre consolidarea păcii generale, spre adîncirea destinderii internaționale și extinderea colaborării reciproc avantajoase a statelor cu orînduiri sociale diferite, corespunde intereselor vitale ale popoarelor din cele două țări și ale altor popoare.

Părțile consideră că, pe baza acordurilor încheiate între ele, au fost obținute rezultate importante în domeniul reorganizării radicale a relațiilor sovieto-americane pe temelia coexistenței pașnice și a securității pe bază de egalitate. Aceste rezultate constituie o bază solidă pentru înaintarea continuă în înfăptuirea acestei reorganizări.

Ele intenționează să continue, în mod corespunzător, fără a pierde ritmul, să sporească dimensiunile și intensitatea eforturilor comune, în toate direcțiile definite în documentele semnate anterior, pentru ca procesul de îmbunătățire a relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. să se dezvolte, și pe viitor, neîntrerupt și să devină ireversibil.

A fost exprimată hotărîrea reciprocă de a îndeplini întocmai și integral angajamentele reciproce pe care și le-au asumat U.R.S.S. și S.U.A. prin acordurile și convențiile încheiate între ele.

În cadrul tratativelor, o atenție deosebită a fost acordată direcției de bază a relațiilor sovieto-americane, măsurilor pentru lichidarea pericolului de război și pentru sistarea cursei înarmărilor.

Părțile subliniază că acordurile realizate între U.R.S.S. și S.U.A. cu privire la preîntîmpinarea războiului nuclear și la limitarea armamentelor strategice constituie un început bun în procesul de creare a garanțiilor împotriva izbucnirii unui conflict nuclear și unui război în general. Ele și-au exprimat convingerea profundă în necesitatea de a dezvolta acest proces și speranța că și alte țări își vor aduce contribuția la el. În ceea ce le privește, U.R.S.S. și S.U.A. vor continua să depună eforturi energice în scopul îndeplinirii acestei sarcini istorice.

Declarația comună în problema limitării armamentelor strategice ofensive va fi publicată separat.

Cele două părți au subliniat din nou importanța și necesitatea depunerii unor eforturi serioase în direcția preîntîmpinării primejdiei legate de diseminarea armei nucleare în lume. În acest context, ele au subliniat însemnătatea sporirii eficienței tratatului de nediseminare a armei nucleare.

S-a subliniat că, în conformitate cu înțelegerile la care s-a ajuns anterior, au avut loc primele contacte între reprezentanții U.R.S.S. și S.U.A. în probleme referitoare la exploziile nucleare subterane în scopuri pașnice ; la măsurile orientate spre înlăturarea pericolelor de pe urma folosirii mijloacelor de influențare asupra mediului natural în scopuri militare, precum și la măsurile care privesc cele mai periculoase, mortale, mijloace chimice de ducere a războiului. S-a convenit să fie continuate căutările asidue de soluții reciproc acceptabile în problemele menționate.

În timpul întîlnirii, s-a efectuat un schimb de păreri într-o serie de probleme internaționale. O atenție deosebită a fost acordată convorbirilor care au loc cu participarea celor două părți în scopul lichidării focarelor de încordare existente, consolidării securității internaționale și păcii în lumea întreagă.

— Analizînd desfășurarea Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, părțile au ajuns la concluzia că există posibilitatea încheierii ei cu succes, cît mai curînd. Ele pornesc de la premisa că importantele rezultate obținute în activitatea conferinței vor permite încheierea ei la nivelul cel mai înalt, ceea ce va corespunde importanței acestei inițiative pentru viitorul pașnic al Europei.

— U.R.S.S. și S.U.A. atribuie, de asemenea, o mare însemnătate tratativelor privind reducerea forțelor armate și armamentelor și măsuri adiacente în Europa centrală. Ele au convenit să contribuie activ la găsirea de soluții reciproc acceptabile, pe baza principiului nepreju-dicierii securității vreuneia din părți și neadmiterii de avantaje militare unilaterale.

— Discutînd situația din regiunea Mediteranei răsăritene, părțile s-au pronunțat ferm în sprijinul independenței, suveranității și integrității teritoriale a Ciprului. Ele vor întreprinde toate eforturile în această direcție și consideră că rezolvarea justă a problemei cipriote trebuie să se întemeieze pe îndeplinirea riguroasă a hotărîrilor Consiliului de Securitate și ale Adunării Generale a O.N.U. cu privire la Cipru.

— În cursul schimbului de vederi asupra problemelor Orientului Mijlociu, cele două părți și-au exprimat îngrijorarea în legătură cu situația periculoasă din această regiune. Ele și-au confirmat intenția de a depune toate eforturile pentru a contribui la soluționarea problemelor-cheie ale unei păci juste și trainice în această regiune, pe baza rezoluției 338 a Consiliului de Securitate al O.N.U., ținîndu-se seama de interesele legitime ale tuturor popoarelor din această zonă, inclusiv ale poporului palestinian, și în condițiile respectării dreptului la existență independentă a tuturor statelor din zona menționată.

Părțile consideră că Conferința de la Geneva trebuie să joace un rol important în instaurarea unei păci drepte și trainice în Orientul Mijlociu și trebuie să-și reia lucrările cît mai curînd cu putință.

A fost examinată situația din sfera relațiilor economico-comerciale și tehnico-științifice dintre U.R.S.S. și S.U.A. Cele două părți au confirmat marea importanță pe care ar avea-o progresul continuu în acest domeniu pentru relațiile sovieto-americane și și-au exprimat năzuința fermă de a continua să extindă și să adîncească colaborarea reciproc avantajoasă.

S-a subliniat importanța deosebită pe care o dau ele organizării — pe bază de acorduri de lungă durată — a colaborării economico-comerciale, inclusiv a proiectelor de mare amploare. Părțile consideră că o asemenea colaborare economico-comercială va sluji cauzei creșterii stabilității relațiilor sovieto-americane.

Au fost relevate cu satisfacție îndeplinirea cu succes a acordurilor și dezvoltarea relațiilor și colaborării între U.R.S.S. și S.U.A. în domeniile științei, tehnicii și culturii. Potrivit convingerii părților, dezvoltarea în continuare a acestei colaborări va fi în folosul popoarelor celor două țări și va constitui un aport important la soluționarea unor probleme tehnico-științifice mondiale.

Tratativele s-au desfășurat într-o atmosferă de sinceritate și înțelegere reciprocă, în care și-au găsit reflectarea eforturile constructive ale celor două părți în direcția întăririi și dezvoltării continue a relațiilor de colaborare pașnică între U.R.S.S. și S.U.A., a asigurării progresului în reglementarea problemelor internaționale nesoluționate, în interesul menținerii și întăririi păcii.

Rezultatele tratativelor care au avut loc au constituit o confirmare convingătoare a valorii practice a întîlnirilor sovieto-americane la nivel înalt și a rolului lor deosebit de important în făurirea de relații noi între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii.

Președintele Ford și-a reînnoit invitația adresată lui L. I. Brejnev de a face o vizită oficială în S.U.A. în anul 1975.

Data exactă a vizitei se va stabili ulterior.

24 noiembrie 1974

Pentru Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
L. Brejnev
secretarul general al C.C. al P.C.U.S.

Pentru Statele Unite ale Americii
G. Ford
președintele Statelor Unite ale Americii

AGENȚIA CENTRALĂ TELEGRAFICĂ COREEANĂ

PHENIAN

„STĂPÎNUL REVOLUȚIEI — PROPRIUL POPOR"

Din cuvîntarea rostită de tovarășul Kim Ir Sen la întîlnirea cu membrii unei delegații de ziariști din Panama

PENTRU a edifica o țară bogată, puternică și cu un înalt nivel de civilizație, este necesar să se ridice nivelul politic și cultural al întregului popor. În special, dacă o țară mică vrea să-și asigure independența politică și economică, precum și capacitatea de apărare națională, întregul popor trebuie ridicat pe plan politic și el trebuie să posede un înalt nivel tehnico-științific.

Viața economică a țării noastre nu este încă bine pusă la punct și cunoaștem multe dificultăți. Totuși, acordăm prioritate învățămîntului și educării tineretului și copiilor.

În instruirea tinerei generații nu punem exclusiv accentul pe învățămîntul școlar. În mod cert, acest învățămînt este de primă importanță pentru instruirea tinerilor și copiilor. Dar aceasta nu este suficient. Învățămîntul școlar trebuie îmbinat în mod judicios cu învățămîntul social și cu cel familial, pentru a da o educație revoluționară tinerilor și copiilor și a face din ei cadre naționale excelente.

În învățămîntul școlar, social și familial partidul nostru consacră, pornind de la principiile pedagogiei socialiste, principalele eforturi pentru educarea tinerilor și copiilor în spiritul patriotismului socialist, care constă în a se opune imperialismului și a iubi cu înflăcărare patria socialistă.

Imediat după eliberarea țării, am avut un număr redus de cadre tehnice naționale, dar astăzi avem aproximativ 600 000 de absolvenți ai școlilor superioare și școlilor tehnice superioare.

Intelectualii educați de noi s-au angajat activ în construcția unei țări noi și, în special, au muncit mult pentru formarea cadrelor tehnice naționale. Datorită acestui fapt, noi putem dispune astăzi de o întreagă armată de cadre naționale, care lucrează în învățămînt, conduc uzine și întreprinderi și administrează statul și societatea.

În prezent, în țara noastră este în vigoare învățămîntul obligatoriu cu o durată de 11 ani. Datorită acestui fapt, noi ne formăm cadre tinere, care devin minunați constructori ai socialismului și comunismului. În același timp, am depus mari eforturi pentru a ridica nivelul cunoștințelor generale ale muncitorilor și nivelul lor cultural și tehnic. Oamenii în vîrstă, care nu au avut posibilitatea să învețe în trecut, au absolvit deja școli pentru muncitori și studiază în momentul de față în școlile secundare pentru muncitori de pe lîngă uzine și întreprinderi. Veghem ca toți aceștia să-și însușească cunoștințe cel puțin la nivelul absolvenților școlii secundare. Depunem eforturi pentru ca toți muncitorii să-și însușească cel puțin o disciplină tehnică. Totodată, ne străduim să ridicăm la un nivel mai înalt științele și tehnicile țării noastre, care erau pînă acum rămase în urmă.

În țara noastră s-a stabilit un sistem în baza căruia toți muncitorii studiază în fiecare zi cel puțin două ore după terminarea zilei lor de muncă. Miercurea, sînt organizate conferințe tematice, sîmbăta — se organizează studiul colectiv timp de jumătate de zi. În plus, toate cadrele urmează un curs de reciclare în școli timp de o lună pe an, fără scoatere din producție.

Contăm să ridicăm numărul intelectualilor noștri într-un viitor apropiat la un milion ; aceasta — prin intensificarea învățămîntului școlar și organizînd perfect sistemul de educație pentru întregul popor.

Actualmente, practicăm o politică de învățămînt potrivit căreia statul preia responsabilitatea instruirii întregului popor. Astfel, în țara noastră circa 3 500 000 de copii sînt cuprinși în creșe și grădinițe, circa 4 500 000 de elevi urmează școli de toate gradele, de la școala primară pînă la universitate. Aceasta înseamnă că peste jumătate din populație beneficiază de învățămînt pe cheltuiala statului, la aceștia adăugîndu-se oamenii care se instruiesc și, totodată, muncesc.

Referindu-se la problema reunificării Coreei, tovarășul Kim Ir Sen a declarat :

Poziția guvernului nostru în ceea ce privește problema reunificării patriei este clară. Susținem că problema reunificării țării trebuie să fie rezolvată în spiritul independenței, fără nici un amestec străin, pe cale pașnică și pe baza principiilor democratice. În perioada care s-a scurs, am prezentat numeroase propuneri concrete pentru rezolvarea în spiritul independenței și pe cale pașnică a problemei reunificării țării și am depus toate eforturile în această direcție. Cea mai reprezentativă propunere pentru reunificarea patriei este orientarea în cinci puncte în vederea reunificării țării, dată publicității anul trecut, în luna iunie. Totuși, imperialiștii americani, militariștii japonezi și autoritățile sud-coreene se opun prin toate mijloacele orientării noastre juste în vederea reunificării.

Referindu-se la influența pe care experiența Coreei de Nord o poate exercita asupra țărilor lumii a treia, vorbitorul a spus :

Perioada actuală este o perioadă în care popoarele promovează cauza independenței. Astăzi, chiar și popoarele țărilor capitaliste, fără a mai vorbi de popoarele țărilor socialiste, vor să urmeze calea independenței. Popoarele din lumea a treia, care au constituit timp îndelungat obiectul exploatării și opresiunii imperialiștilor, pășesc înainte purtînd sus steagul independenței.

Astăzi, popoarele din lumea a treia sînt confruntate cu sarcina consolidării independenței naționale deja cucerite și promovării prosperității țării. În legătură cu aceasta, trebuie să se știe, înainte de toate, ce cale trebuie urmată — calea capitalismului sau cea a socialismului.

Dacă țările din lumea a treia optează pentru calea capitalismului, ele pot fi din nou aservite imperialiștilor. Din această cauză, numeroase țări din lumea a treia aspiră actualmente la socialism.

Dacă țările din lumea a treia vor să urmeze calea socialismului, este necesar să preia experiența țărilor socialiste, dar nu este posibil ca această experiență să fie întru totul aplicată țărilor din lumea a treia. Deci, pentru a urma calea socialismului, fiecare țară din lumea a treia trebuie să aplice experiențele țărilor socialiste conform intereselor propriului popor și realităților din propria țară. Stăpînul revoluției în fiecare țară este însuși po-

porul acestei țări. În fiecare țară, poporul trebuie să fie stăpînul demn al revoluției din țara sa pentru a reglementa prin propriile forțe toate problemele care se pun în cadrul revoluției și edificării socialismului, în conformitate cu interesele sale și realitățile din țara sa.

Potrivit experienței noastre, este foarte dăunător de a introduce în bloc experiențele altor țări în edificarea socialismului. Dacă experiențele altor țări sînt conforme intereselor propriului popor și realităților din propria țară, ele pot fi acceptate, dacă nu, nu trebuie să se facă aceasta.

POLITYKA

VARȘOVIA

„O. N. U. CREEAZĂ IMENSE POSIBILITĂȚI PENTRU UN DIALOG FRUCTUOS"

Interviu cu secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim

— EXISTĂ părerea că actuala situație economică mondială, îndeosebi criza acută energetică și alimentară, a adus multe popoare într-o stare de neliniște. Care sînt perspectivele ieșirii dintr-o asemenea situație ?

— Există, pe de o parte, sentimentul securității, deoarece climatul creat de politica de destindere întărește impresia că, atît marile puteri, cît și alte țări doresc să evite confruntarea. Convingerea că aceste țări doresc să soluționeze problemele existente pe calea colaborării este destul de puternică. Acest fapt acționează, deci, liniștitor. Pe de altă parte însă, multe popoare se află într-o situație economică ce dă de gîndit, o consecință a sa constituind-o amintitul pesimism. Îl resimțim și în cadrul O.N.U. Nu întîmplător, în primăvara acestui an, am convocat o sesiune specială a O.N.U. consacrată studierii economiei materiilor prime și problemelor dezvoltării economice. Sesiunea a ajuns la concluzia că sistemul existent de gospodărire a materiilor prime este perimat, fiind nevoie de unul nou, de o nouă ordine economică.

Actualele dificultăți și neliniști au diverse cauze. Nu numai criza energetică și inflația perturbează piața mondială și structurile economice ale diverselor țări. În general, pe ordinea de zi s-a aflat problema instituirii unor relații juste între țările puternic industrializate și cele în curs de dezvoltare, care dețin nu numai petrol, dar și majoritatea materiilor prime prețioase. Este vorba, în primul rînd, de stabilirea unor relații corespunzătoare între prețuri. Vă rog să priviți la tot ce se întîmplă. Țările care au materii prime, ca de exemplu, petrol, bauxită, fosfați, le-au vîndut, continuînd, de altfel, să le vîndă și în prezent la prețuri mai mici decît trebuie să plătească pentru o cantitate incalculabilă de mărfuri achiziționate din țările puternic dezvoltate. Parțial, acest lucru se referă și la prețurile alimentelor. Trebuie, în consecință, creat un echilibru rezonabil care să permită ambelor părți să-și dezvolte economia. Personal, consider că, atîta vreme cît nu vom reuși să lichidăm prăpastia existentă între popoarele bogate și cele sărace, realizarea unei stabilități politice reale în lume va rămîne în sfera dorințelor. Trebuie să ajungem la un nou sistem economic, care să ofere celor două părți șanse egale.

— Cum poate ajuta concret O.N.U. edificarea unor noi principii de colaborare în lume ?

— Trebuie să ne aducem propria contribuție la opera de convingere a celor două părți asupra necesității dialogului pe aceste teme. Cu cît cele două părți se vor întîlni mai frecvent, cu atît mai mare va fi șansa realizării unui acord. Știu că, la adresa sesiunii extraordinare a O.N.U., s-au făcut multe considerații critice. Pe de o parte, sesiunea a fost considerată ca un eveniment important, favorabil întregii lumi, însă, pe de altă parte, a fost acuzată că s-a limitat la adoptarea unei rezoluții, fără a lua nici un fel de hotărîri concrete.

Cred că problema despre care vorbim are un caracter mult prea complex și, legat de aceasta, nu se poate aștepta ca vreo sesiune a O.N.U. să găsească o soluție corespunzătoare și posibil de a fi acceptată de către toate părțile. De mulți ani, de aceste probleme se ocupă U.N.C.T.A.D., Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, ca și Comisia Economică și Socială și, pînă în prezent, nu s-au găsit soluții corespunzătoare. Personal, însă, cred că este necesară continuarea acestor dezbateri, în timpul cărora se confruntă diferite interese. Acest gen de dezbateri creează șansa pentru a se ajunge, ulterior, la concluzii puse de acord. Nu există o altă cale mai bună.

Organizația Națiunilor Unite nu este neputincioasă. Luați, de exemplu, acțiunea noastră „Emergency Operation" (operațiunea de urgență). Ea dispune de un fond care ne permite să acordăm ajutor acelor țări în curs de dezvoltare care se află într-o situație de-a dreptul deplorabilă. Aceasta nu constituie, într-adevăr, un răspuns la întrebarea pusă, dar cred că am arătat clar că elaborarea unor noi principii de colaborare între țările puternic industrializate și cele în curs de dezvoltare este un proces îndelungat, care trebuie completat cu discuții aprofundate, principiale. Există părerea că Organizația Națiunilor Unite, cu comisiile sale, organele și sesiunile specializate, creează unica platformă pentru întîlniri ale șefilor de guverne, miniștrilor, experților. O.N.U. creează posibilități imense în vederea realizării unui dialog fructuos.

— Poate fi întîlnită opinia că, în ultimii ani, în activitatea O.N.U. a intervenit o modificare a accentelor. Un loc tot mai mare îl ocupă problemele economice, în timp ce aspectele politice trec pe planul al doilea. Sînteți de acord cu o asemenea apreciere ?

— Sînt de acord, însă cu o anumită rezervă. Este adevărat că problematicii economice și sociale îi acordăm o importanță tot mai mare, dar acest lucru nu rezultă din neglijarea aspectelor politice, ci din faptul că sîntem confruntați cu teme și fenomene noi. O temă nouă o constituie, de exemplu, apărarea mediului ambiant, ca, de altfel, și problemele demografice, alimentare și multe altele. O.N.U. a fost chemată de popoarele lumii să se ocupe de aceste probleme. O.N.U. a fost aceea care a organizat Conferința în problema apărării mediului, de la Stockholm, Conferința populației de la București și cea alimentară de la Roma. În ultimii cîțiva ani, s-a încercat soluționarea unora din aceste probleme în cadrul unor grupuri de țări. Nu s-a reușit, însă, și s-a revenit la O.N.U., deoarece cadrul regional era insuficient. Unii spun la adresa noastră : voi numai vorbiți și adoptați hotărîri care, ulterior, nu sînt realizate. Au fost, însă, diverse conferințe în afara cadrului O.N.U. care, de asemenea, nu s-au încheiat cu rezultate concrete. Succesul unei conferințe este determinat de dorința politică a statelor participante. Dacă țelurile egoiste se situează deasupra intereselor comunității internaționale, atunci fiecare conferință se încheie cu un insucces. Dacă însă statele sînt gata să examineze interesele lor naționale în strînsă legătură cu interesele întregii omeniri, atunci se poate conta pe succes. Să luăm, de exemplu, Conferința populației de la București. În pofida unui număr mare de deosebiri, nuanțe etc., participanții au reușit să elaboreze principiile care vor juca un rol important în elaborarea politicii demografice pe scară mondială. Dacă există bunăvoință, poate fi realizat un acord chiar într-un număr mare de probleme foarte controversate. Este adevărat, într-o serie de probleme complicate, cum ar fi, să zicem, apărarea mediului ambiant, nu se poate aștepta ca o singură conferință să fie suficientă.

Este adevărat că s-a manifestat o anume deplasare a accentelor în activitatea Organizației noastre, însă acest lucru nu înseamnă că activitatea politică și-a pierdut prioritatea. O. N. U. este o organizație politică. Carta Națiunilor Unite afirmă că O.N.U. a fost creată pentru a apăra generațiile prezente și viitoare de consecințele îngrozitoare ale războiului. Acest mare țel politic continuă să dețină o importanță primordială. Toate crizele și problemele de care se ocupă O.N.U. — Orientul Apropiat, Ciprul, decolonizarea, dezarmarea și multe altele — au un conținut politic.

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

„ARISTOTEL ŞI DE GAULLE"

CU TOATE că exilul este, în mod tradiţional, un prost sfetnic, iar Constantin Caramanlis şi-a petrecut 11 ani ca emigrant politic în Franţa, energicul om politic consideră această perioadă ca pe o etapă utilă, chiar dacă teribilă, din viaţa sa.

El nu a avut mai nimic de făcut, n-a avut nici un fel de răspundere şi a manifestat un slab interes faţă de distracţiile Parisului. Dar, în perioada trăită aici, a avut suficient timp pentru a studia istoria. În peste jumătate din vremea petrecută în Franţa, el a avut posibilitatea să studieze metodele şi personalitatea lui de Gaulle, omul care l-a impresionat cel mai mult pe premierul grec.

Caramanlis consideră că istoria este un bun sfetnic pentru omul de stat. El crede că politica este, aşa cum a scris Aristotel, o combinaţie între experienţă şi istorie. De aceea, el şi-a petrecut multe din orele sale de singurătate de la Paris, citindu-i pe Aristotel, Platon, Tucidide, Plutarh, ca şi pe memorialiştii moderni, precum Churchill şi de Gaulle. Pe acesta din urmă, el îl admira enorm de mai mult timp : un mare soldat, un bun politician şi, de asemenea, un intelectual — o combinaţie stranie şi rară. Caramanlis s-a întîlnit, prima oară, cu de Gaulle pe cînd acesta era prim-ministru, apoi l-a mai văzut de cîteva ori. Caramanlis a respectat îndeosebi puterea de voinţă a generalului de Gaulle. El şi-a dat seama că, prin aceasta, de Gaulle a reuşit să se impună Franţei şi să impună lumii Franţa, într-o măsură care depăşea mijloacele Franţei.

Astăzi, pot fi constatate unele rezultate ale studiilor şi reflexiilor de la Paris ale lui Caramanlis.

Caramanlis s-a reîntors la Atena în iulie (la bordul unui avion pus la dispoziţie de preşedintele Franţei, Giscard d'Estaing) pentru a reface situaţia destrămată din Grecia, lăsată moştenire de coloneii care au plecat neregretaţi de nimeni.

Caramanlis a fost, foarte curînd, impresionat de maturitatea politică a poporului grec, pe care nu îl mai întîlnise din 1963. Junta a lăsat în urma sa o criză gravă în Cipru, o economie în dezordine, ca şi necesitatea restabilirii disciplinei în rîndurile armatei. Caramanlis a obţinut încrederea datorită sprijinului public acordat hotărîrilor sale.

Enorma răspundere care îi revine în ce priveşte aceste probleme l-a fortificat, în mod spectaculos, pe Caramanlis. Dacă, la Paris, el a avut prea puţine lucruri de făcut, la Atena a avut prea multe. Gîndul că, în cele din urmă, el avea o şansă să aplice în Grecia concepţiile sale despre o democraţie modernă şi că majoritatea poporului părea să înţeleagă şi să aprobe acest lucru l-a încurajat. La început, a primit sprijin din partea diferitelor elemente de pe scena politică greacă, în permanentă schimbare.

Dacă referendumul promis în problema monarhie sau republică ar favoriza întoarcerea regelui, acesta din urmă ar avea mai puţină putere ca în Anglia. Dacă va fi aleasă republica, preşedintele său ar avea mai multă autoritate. În orice caz, problema va fi aceea de a face aparatul administrativ al statului mai eficace. Evident, Caramanlis îşi dă seama că de rezultatele referendumului depind ambele sale roluri sub o nouă administraţie, fie de preşedinte, fie de premier înzestrat cu putere. Pentru el, problema principală a Greciei nu este însă cea a regimului — monarhie sau republică. Ea este, pur şi simplu, politică. Caramanlis este convins că, dacă există o viaţă politică sănătoasă în ţară — în care oamenii să-şi dea seama că interesul lor constă în apărarea statului —, fiecare din cele două sisteme poate da roade. Acesta este scopul noii sale democraţii, un amestec de Aristotel şi de Gaulle.

C. L. Sulzberger

PROFIL

JEAN SAUVAGNARGUES

ministrul afacerilor externe
al Republicii Franceze

Jean Sauvagnargues, care deţine funcţia de ministru de externe al Franţei din luna mai a.c., s-a născut în anul 1915, la Paris. Este absolvent al Şcolii normale superioare, agregat (profesor cu concurs) de germană şi diplomat al Şcolii de ştiinţe politice. În 1941, în urma unui concurs al Ministerului Afacerilor Externe, e numit ataşat de ambasadă la Bucureşti. Apoi, în 1943, se alătură, în Siria, Forţelor franceze libere şi este revocat de guvernul de la Vichy.

După război, Jean Sauvagnargues lucrează, timp de şase ani, la Comisariatul general pentru problemele germane şi austriece, acestea devenind specialitatea sa în cariera diplomatică. În 1951, după dizolvarea Comisariatului amintit, este numit, la Quai d'Orsay, subdirector pentru Europa. În 1955, devine director general al afacerilor marocane şi tunisiene, iar, în intervalul 1956—1960 deţine postul de ambasador la Addis Abeba. Pînă în aprilie 1970, cînd este numit ambasador în capitala R. F. Germania, Jean Sauvagnargues a mai deţinut funcţiile de director pentru Africa-Levant (1960—1962) şi de director pentru afacerile africane şi malgaşe. În calitate de ambasador la Bonn (1970—1974), a fost unul dintre factorii importanţi ai aplicării Tratatului de prietenie şi cooperare franco — vest-german şi a participat la negocierea Acordului cvadripartit asupra Berlinului.

În luna mai a.c., cînd a devenit ministru de externe în cabinetul format după alegerile prezidenţiale, observatorii politici relevau că Jean Sauvagnargues este al doilea ambasador la Bonn (primul fusese Couve de Murville, sub preşedinţia generalului de Gaulle) chemat să aplice strategia de politică externă a unui şef de stat francez. Totodată, desemnarea lui în această funcţie a fost interpretată ca un indiciu despre importanţa deosebită pe care preşedintele Valéry Giscard d'Estaing intenţionează s-o acorde problemelor Europei occidentale şi, într-un asemenea cadru, relaţiilor dintre Franţa şi R. F. Germania.

Jean Sauvagnargues este tatăl a patru copii, un foarte bun cunoscător al limbii germane şi un iubitor al artei moderne.

Paris. Le Duc Tho, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al Partidului Celor ce Muncesc din Vietnam (stînga), a făcut o vizită la Paris, în fruntea unei delegaţii a Partidului Celor ce Muncesc din Vietnam, la invitaţia Partidului Comunist Francez. În imagine, aspect de la conferinţa de presă ţinută la sediul P.C. Francez

Protecția patrimoniului istoric al Ierusalimului

L. Stoiculescu, Rm. Vîlcea. Conferința generală a UNESCO a aprobat sancțiunile împotriva Israelului, recomandate de Comisia însărcinată cu protecția bunurilor culturale ale Ierusalimului, cu 64 voturi pentru, 27 contra și 26 abțineri. Rezoluția condamnă Israelul pentru „încercarea de modificare a caracterului istoric al orașului Ierusalim". UNESCO a abordat această problemă încă din 1968, cînd a adresat Israelului apelul de „a ocroti scrupulos toate așezările, clădirile, monumentele și alte bunuri culturale, în special în vechiul oraș al Ierusalimului", și de „a se abține de la orice săpături sau de la transferul acestor bunuri, de la orice modificări ale aspectului sau caracterului lor cultural și istoric". De atunci, problema a figurat pe ordinea de zi a aproape tuturor sesiunilor consiliului executiv al organizației. Pentru a răspunde întrebării dv., reproducem paragrafele din articolul semnat în ziarul „Le Monde" de René Maheu, fostul director general al UNESCO, în care-și expune opiniile personale în legătură cu această problemă.

„În ce mă privește, în afară de vizitele pe care le-am făcut eu însumi — mă aflam la fața locului cînd a luat foc moscheea Al Aqsa, în august 1969 — am trimis la Ierusalim experți cu înaltă calificare pentru a-mi forma o imagine exactă asupra situației : pe dl Angelis d'Ossat, fost director general al antichităților și al artelor frumoase din Italia, în iunie 1969, și pe dl Raymond Lemaire, profesor de arhitectură la universitatea din Louvain, în septembrie 1971. Conferința generală a revenit asupra problemei în octombrie 1972 și a adoptat o rezoluție prin care «dezaproba continuarea săpăturilor arheologice efectuate de Israel în Ierusalim» și mă invita din nou să urmăresc felul cum sînt aplicate rezoluțiile UNESCO. Pentru a mă achita de această sarcină, am trimis pe Raymond Lemaire, ca reprezentant al meu personal, la Ierusalim. El a întreprins, în această calitate, patru misiuni". Referindu-se, apoi, la conținutul actualei rezoluții a Conferinței generale UNESCO, René Maheu trece în revistă o serie de aspecte cu caracter tehnic care ar fi determinat condamnarea Israelului. „Din vara anului 1967 pînă în vara anului 1969, partea de vest a zidului incintei sacre (Haram-esh-Sherif), numită Zidul plîngerii, a fost degajată pe o lungime de 140 de metri, respectiv dublul lungimii altădată accesibile, și o vastă esplanadă a fost deschisă în fața zidului, prin distrugerea unui cartier de structură medievală, parte integrantă a vechiului oraș. În afară de faptul că acest cartier cuprindea cîteva clădiri de o valoare arhitecturală incontestabilă, cum ar fi moscheea Zaouiah-Al-Kakhrya, este cert că aspectul așezării din vecinătatea celebrei porți a maghrebinilor a fost profund alterat. Săpături spectaculoase, făcute de profesorul Mazar, de o parte și alta a unghiului sud-vestic al incintei Haram-esh-Sherif, au făcut obiectul a numeroase comentarii. Arabii se temeau ca ele să nu compromită soliditatea zidului herodian, de deasupra terasei Haram-esh-Sherif-ului, unde se află faimoasa moschee Al Aqsa. Observațiile foarte atente ale lui Angelis d'Ossat și Lemaire nu justifică aceste temeri. Pe de altă parte, nu poate fi neglijat marele interes istoric al descoperirilor efectuate în urma acestor săpături. În schimb, metodele folosite au fost adesea criticate de specialiști din cauza caracterului lor expeditiv. Tot pentru a degaja incinta sacră, au fost săpate tunele la baza zidului vestic pe o lungime de 215 metri. Or, s-au constatat, la suprafața acestor tunele, mișcări de teren de natură să pună în pericol construcțiile cartierelor de deasupra, cum ar fi Madrassa Jawahriya. La insistențele lui Lemaire s-a hotărît întărirea bolților tunelelor și s-a oprit săparea lor. Dar cel mai mare pericol care amenință Ierusalimul, în ansamblul său, este urbanizarea dezordonată în stil modern. În prezent, construcțiile au loc într-un ritm mai lent, ca urmare a crizei economice. Modificările care, însă, au avut loc după 1967, în aspectul și atmosfera orașului sînt foarte serioase. Dacă această evoluție continuă, personalitatea Ierusalimului, farmecul său unic, extraordinara sa strălucire spirituală ar fi, fără îndoială, condamnate. În fața acestei situații, organizația — care are misiunea de a veghea la păstrarea patrimoniului cultural al umanității — trebuie ea oare ca, pentru a-și marca dezaprobarea, în multe privințe justificată, să pună capăt «prezenței» sale, adică influenței sale, în Ierusalim ? Nu cred acest lucru. Consider, dimpotrivă, că ea ar trebui să-și dubleze eforturile pentru ca influența ei să fie cît mai eficace. Scopul de urmărit nu este de a intenta un proces, ale cărui implicații politice sînt evidente, ci de a stabili un fel de tutelă morală și supraveghere tehnică, în numele comunității internaționale, asupra unui bun cultural prețios ce aparține întregii omeniri".

Situația din Cipru

V. Popescu, București ; Dumitru Iancu, Caransebeș. Rezoluția adoptată la 1 noiembrie de Adunarea Generală a O.N.U. în problema cipriotă a fost, într-adevăr, acceptată de toate părțile interesate. Faptul că, totuși, a întîrziat să se producă un veritabil progres în direcția rezolvării situației create în Cipru s-a datorat, desigur, atît marii complexități a problemei cipriote, cît și situațiilor politice existente, în ultima vreme, în Grecia și Turcia. (Grecia a cunoscut o intensă campanie electorală pentru primele alegeri legislative, organizate la 17 noiembrie, după aproape 8 ani de dictatură, iar Turcia a trebuit să facă față unei crize guvernamentale ce a durat două luni și amenință să cunoască o nouă fază în prezent).

Din declarațiile date recent publicității a reieșit, pe de-o parte, că rezolvarea problemei cipriote va constitui o problemă esențială pentru cabinetele grec și turc în perioada următoare, iar, pe de altă parte, că, deși ambele țări se raliază rezoluției O.N.U. din 1 noiembrie, pozițiile lor în ce privește modalitățile practice de rezolvare a conflictului rămîn încă destul de divergente. În vreme ce Grecia susține, în principal, ca premisă a soluționării politice, realizarea retragerii tuturor trupelor străine din Cipru și manifestă, în continuare, rezerve față de ideea federalizării, Turcia susține o abordare a viitorului insulei pe baza situației existente care să aibă însă în vedere un sistem federativ pe baze geografice.

În Cipru, curînd după adoptarea rezoluției O.N.U., au fost reluate convorbirile dintre Glafkos Clerides, președintele interimar al Ciprului și lider al comunității cipriotilor greci, și Rauf Denktaș, vicepreședinte și conducător al comunității cipriote turce. Ele au continuat să abordeze aspectele umanitare ale crizei (schimbul de prizonieri, refugiații etc.). Recent, Glafkos Clerides a vizitat, prima oară după ostilități, regiunea aflată sub controlul trupelor turcești. În aceeași perioadă, efectivele turcești definitiv retrase din insulă au atins cifra de 4000 de ofițeri și soldați.

Luînd cuvîntul la un miting al cipriotilor greci, Glafkos Clerides a afirmat că rezultatul negocierilor purtate cu Rauf Denktaș va fi probabil un stat federal. La rîndul său, de la Londra — unde au avut loc convorbiri Makarios-Clerides-Callaghan — președintele Makarios a declarat că actualul conflict din insulă „ar putea fi soluționat pe baza principiului federalizării". El a exclus, însă, ideea unei federalizări pe baze geografice care să implice „transferuri obligatorii" de populație, subliniind că aceasta ar duce la o împărțire de facto a insulei. Sosind, la 29 noiembrie, la Atena, unde s-a întîlnit și a purtat discuții cu premierul grec Caramanlis și președintele interimar cipriot Glafkos Clerides, arhiepiscopul Makarios a declarat, între altele : „Dorința mea sinceră este să găsesc o soluție care să garanteze drepturile minorității turce din Cipru, dar fără ca drepturile majorității grecești să fie încălcate".

Întîlnirea de la Atena a fost dedicată — precizează observatorii — examinării situației din insulă, a posibilelor implicații ale întoarcerii arhiepiscopului Makarios în Cipru (eveniment anunțat pentru 6 decembrie). Un comunicat comun publicat la Atena anunță că „o linie comună a fost trasată pentru a face față problemei cipriote" și că ea va furniza baza „instrucțiunilor detaliate date președintelui Clerides". În calitatea sa de negociator la convorbirile intercomunitare, Glafkos Clerides a fost delegat „în scris" pentru „a iniția negocieri asupra fondului problemei cipriote". În **fotografie :** sosit la Atena, președintele Ciprului, arhiepiscopul Makarios, a fost întîmpinat de premierul grec Constantin Caramanlis.

POSTA REDACTIEI

Atentatele de la Birmingham

I. Vlad, Tîrgoviște ; Felicia Ludușan, Cîmpia Turzii ; Dumitru Godan, Iași. Într-adevăr, au fost cele mai sîngeroase acțiuni de cînd a izbucnit conflictul din Ulster (1969) și, de această dată, petrecute pe teritoriul englez. Un militant I.R.A., James McDade, fusese ucis în urmă cu o săptămînă, la Coventry, de explozia unei bombe pe care o manipula. Trupul său urma să fie transportat la Belfast pentru a fi înmormîntat, așa cum dorea I.R.A., cu onoruri militare. Lucrătorii protestanți ai aeroportului din Belfast au anunțat că vor refuza să descarce sicriul. Așteptîndu-se rezolvarea problemei, corpul lui McDade a rămas la Birmingham, apoi a fost transportat la Dublin, cu un avion al companiei „Air Lingus". În acest timp, au avut loc mai multe incidente pe teritoriul englez : în fața morgii din Coventry, între partizanii și adversarii I.R.A., apoi, la Birmingham, unde, în cîteva minute, o serie de șapte explozii au zguduit, la 21 noiembrie, centrul orașului. Birmingham-ul era, de o lună, țintă unor atacuri cu bombe, o parte din ele acțiuni ale Armatei Republicane Irlandeze, aripa „provizorie". În simbăta dinaintea ultimelor atentate, într-un interviu difuzat de canalul de televiziune independentă britanică, David O'Connell, șeful statului major al acestei organizații, anunțase intenția de a intensifica atentatele în Marea Britanie împotriva unor obiective militare, economice, politice și judiciare. Exploziile din seara zilei de 21 noiembrie, aparținînd evident acestei organizații, au provocat o adevărată panică, pagube însemnate, 20 morți și 200 de răniți. Un ziar local, „Birmingham Post", primise, joi seara, un telefon de la un bărbat vorbind cu accent irlandez și utilizînd codul tradițional al I.R.A., care a avertizat de iminentele explozii din centrul orașului. Avertismentele au venit prea tîrziu pentru ca poliția să mai poată evacua populația. I.R.A. proiectase în acest oraș, cu o puternică colonie irlandeză, să organizeze un marș funebru în onoarea lui McDade, marș la care militanții urmau să fie îmbrăcați în uniforma republicană. Ministrul de interne Roy Jenkins și autoritățile locale interziseseră, însă, orice manifestație și portul uniformei. După explozii, poliția a încercuit centrul comercial, a evacuat aeroportul și a declanșat o alertă generală în întreaga țară. Primul ministru Harold Wilson și liderul conservator Edward Heath au adresat mesaje de condoleanțe familiilor victimelor. Un mesaj asemănător a trimis și premierul irlandez Liam Cosgrave. Exista pericolul iminent al unor reacții în sens opus. Mii de muncitori ai industriei de automobile din Birmingham, la care s-au adăugat 20 000 de irlandezi, au organizat un marș cerînd scoaterea în afara legii a organizației I.R.A. În urma atentatelor, șase nord-irlandezi au fost arestați și, în prezent, sînt anchetați. În urma actelor teroriste, pentru prima oară de la ultimul război mondial, guvernul britanic a hotărît, luni 25 noiembrie, să ia o serie de măsuri excepționale. Guvernul a cerut Parlamentului să interzică, în Marea Britanie, I.R.A. „provizorie" (pînă acum ilegală doar în Ulster și Republica Irlanda). Prezentat de Roy Jenkins în Camera Comunelor, proiectul de modificare a legislației britanice asupra drepturilor individuale cuprinde : a) interzicerea în Marea Britanie a oricărei organizații teroriste, în primul rînd a I.R.A. „provizorie" ; b) afilierea la organizațiile interzise va fi pedepsită de la șase luni pînă la cinci ani închisoare ; c) autoritățile britanice vor putea expulza sau interzice accesul pe teritoriul britanic al persoanelor indezirabile ; d) întărirea controlului persoanelor călătorind între Marea Britanie și Irlanda ; e) proiectul unei legi care va permite poliției să aresteze, fără mandat, orice suspect.

La aceste măsuri, I.R.A. „provizorie" a reacționat din nou, violent, producînd trei explozii la Londra, soldate cu 20 de răniți. Măsurile introduse de guvern sînt aprobate, totuși, în cvasitotalitate, de populația britanică.

Declarația de la Ayacucho

Șerban Gheorghiu, Constanța. Documentul la care vă referiți — „Declarația de la Ayacucho" — se află încă în stadiu de proiect. El a fost discutat și aprobat ca atare la reuniunea de la Buenos Aires a miniștrilor de externe din țările sanmartiniene și bolivariene (10—12 septembrie 1974). Ce înseamnă aceste apelative ? Așa cum s-a arătat și în nr. 40 al revistei noastre, ele au fost atribuite Argentinei, Boliviei, Republicii Chile, Columbiei, Ecuadorului, Republicii Panama, Perului și Venezuelei după numele lui José de San Martin și Simón Bolivar — doi eroi ai luptei de eliberare a popoarelor latino-americane de sub dominația spaniolă. „Declarația de la Ayacucho" va fi semnată (și, de la data respectivă, va căpăta girul unui document oficial) cu prilejul reuniunii de la Lima a șefilor de stat din țările bolivariene și sanmartiniene, programată pentru 7—9 decembrie a.c. Această reuniune a fost convocată în legătură cu aniversarea celebrelor bătălii pentru independența de la Ayacucho și Junin, de acum un secol și jumătate. Marcînd continuitatea față de idealurile apărate atunci, documentul ce va fi semnat la Lima include o serie de principii reținute de către cele opt state latino-americane drept cadru de acțiune pentru consolidarea independenței lor politice și pentru cucerirea „celei de-a doua independențe" — cea economică. Se menționează, astfel, adeziunea totală la principiile autodeterminării popoarelor, neintervenției și integrității teritoriale, cooperării internaționale și regionale, respectării drepturilor omului, interzicerii recurgerii la forță sau la amenințarea cu forța, a oricărei forme de agresiune economică sau financiară în relațiile dintre state. De subliniat că o parte din aceste prevederi au fost incluse în „Declarația de la Ayacucho" la propunerea delegației argentiniene care a participat la reuniunea miniștrilor de externe din luna septembrie.

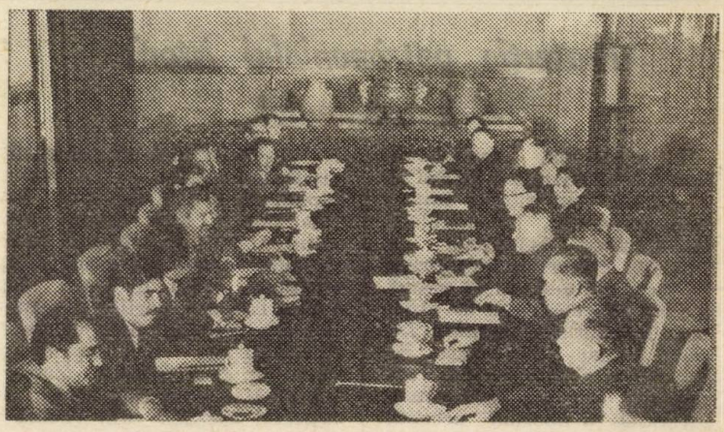

Victor Angelescu, Bacău. Salem Robaya Ali este, din iunie 1969, președinte al Consiliului Prezidențial al R.P.D. a Yemenului. Vizita în Republica Populară Chineză, despre care ne întrebați, a avut loc în prima jumătate a lunii noiembrie. De la convorbirile avute cu vicepremierul chinez Den Siao-pin, publicăm **fotografia** de mai sus, transmisă de agenția China Nouă.

Virgil Robescu, București. 1. Noul guvern italian este al doilea guvern format din democrat-creștini și republicani. Primul : între 26 iulie 1951 și 29 iunie 1953. Este, de asemenea, al treilea guvern bipartit din istoria postbelică italiană ; al doilea guvern de acest fel a funcționat între 1 iulie 1958 și 26 ianuarie 1959 și cuprindea democrați-creștini și social-democrați. Aldo Moro devine premier pentru a patra oară. În cadrul acestei rubrici din nr. 43, am publicat o listă a tuturor guvernelor italiene de după război (inclusiv componența).

2. Președinții Franței, Valéry Giscard d'Estaing, și Tunisiei, Habib Bourguiba (**în fotografie**), s-au întîlnit la Palatul Elysée, la 15 noiembrie, discutînd, în principal, relațiile bilaterale, dar și problema Orientului Apropiat.

Anca Petrescu, Brașov. Margaretta (Happy) Rockefeller, soția lui Nelson Rockefeller, a fost operată din nou, la un spital din New York, la cinci săptămîni după prima operație.

„Misterul Bormann"

Vasile Gh. Truța, com. Bihor, jud. Harghita; Petre Hamburgean, Ghiroc, jud. Arad; Donel Guiu, Drobeta Turnu-Severin; V. Paiu, Cîmpina; Mihai Nucleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj; Ștefan Iriza, com. Stîlpeni, jud Argeș; Vasile Florian Malița, Hunedoara; Dan Lucian Picu, Brașov. Desigur, interesul dv. pentru această enigmă istorică și, mai ales, pentru modul în care a fost rezolvată este de înțeles. Acum, este sigur că fostul criminal nazist Martin Bormann a murit cu adevărat la sfîrșitul războiului. S-au adus dovezi concludente. Istoricul francez Jacques Delarue a reconstituit, în săptămînalul „L'Express", întreaga poveste, din care reproducem și noi ample fragmente.

„La 10 septembrie a.c., citind raportul său la cel de-al 62-lea Congres anual mondial al Federației dentare internaționale, desfășurat la Londra, profesorul norvegian Reidar F. Sognnaes, titular al catedrei de odontologie legală a universității din Los Angeles, a dat ultima lovitură legendei despre un Martin Bormann trăind undeva prin America de Sud. Bormann a murit cu adevărat la Berlin, la 2 mai 1945, către orele 3 dimineața. Constatările precise ale profesorului Sognnaes confirmă concluziile profesorului Richter, din Frankfurt, potrivit căruia craniul descoperit în Berlînul occidental, la 8 decembrie 1972, este al lui Bormann. Este pentru a doua oară că profesorul Sognnaes își aduce sprijinul la soluționarea unei enigme istorice: la Congresul internațional de medicină legală de la Edinburgh, din 1972, adusese dovada, împreună cu compatriotul său, profesorul Ström din Oslo, că acel corp carbonizat, descoperit de armatele sovietice, la 2 mai 1945, în ruinele Cancelariei, era al lui Hitler. Dovada — prin similitudinea maxilarelor — e o metodă folosită, acum, pentru identificarea corpurilor necunoscute și permite mai ales identificarea victimelor catastrofelor aeriene. A devenit, după cincizeci de ani de experiență, o știință exactă.

De aproape treizeci de ani, soarta lui Bormann, mereu nesigură, a alimentat o mulțime de ipoteze și de istorii. Aceste istorii au început să circule, încă de la începutul lui mai 1945, cu o asemenea insistență încît americanii, pregătind procesul marilor criminali de război de la Nürnberg, au trebuit să țină cont de ele. Procurorul general Robert Jackson a scris președintelui Truman pentru a-l informa că, deși e posibil ca Bormann să fi murit, zvonurile persistente «obligau» la a-l judeca în contumacie. Astăzi, este posibil să se reconstituie cu precizie sfîrșitul celui care a fost, după expresia istoricului Joseph Wulf, «umbra lui Hitler» și să se pună capăt tuturor poveștilor care mai circulă încă.

La 16 aprilie 1945, a început ofensiva sovietică finală asupra Berlinului. Pe un front de 400 km, șapte armate sovietice înaintau spre oraș. La 21 aprilie, primele tancuri ale corpului 11 blindate au ajuns la periferii. La 25 aprilie, un atac aerian gigantic a fost îndreptat asupra centrului orașului. La 27 aprilie, aeroportul Gatow a căzut în mîinile sovieticilor și bunkerul a fost izolat de lume. În noaptea de 26 spre 27 aprilie, Cancelaria a fost supusă unui intens bombardament de artilerie. La 29 aprilie, comunicațiile telefonice au fost total tăiate. Încă de la jumătatea lunii, Hitler nu mai părăsise bunkerul. Nu mai dădea decît ordine de distrugere și moarte, iar, la 23 aprilie, permisese celor care vroiau să plece să părăsească locul. Mulți funcționari au plecat, dar mai rămăseseră medicul SS Ludwig Stumpfegger, un chirurg ortopedist afectat serviciului Führerului în octombrie 1944, Goebbels și familia sa, Eva Braun și alții. La 30 aprilie, către orele 15 și 30 minute, Hitler și Eva Braun s-au sinucis după ce, în ajun, se căsătoriseră. La 1 mai, între orele 20,30 și 21, Goebbels și soția sa s-au sinucis și ei, după ce, în prealabil, își otrăviseră cei șase copii. Corpurile lor au fost arse în grădina Cancelariei, ca și acele ale lui Hitler și Evei Braun. Mulți alți ofițeri fie s-au otrăvit, fie s-au împușcat. Rezervorul de apă al bunkerului, care era gol și care fusese folosit ca adăpost antiaerian, a fost descoperit pe jumătate plin de cadavrele celor ce se sinuciseseră, întrucît bombardamentele îi împiedicaseră pe ceilalți să-i înmormînteze. Bormann era, teoretic, șeful acestei lumi cu spectrul morții și a hotărît, în acea seară, către orele 21, să încerce să ajungă la rămășițele unui grup de luptă care se găsea ceva mai la nord, apoi să încerce trecerea prin liniile sovietice, în speranța de a ajunge la Doenitz, la Flensburg. Ieșirea trebuia să se facă în grupuri mici de cinci-zece persoane, grupuri eșalonate, care trebuiau să ajungă succesiv la stația de metrou subteran Wilhelmplatz, apoi să înainteze pînă la cea din Friedrichstrasse, după care să iasă la suprafață. Dar, după cum a declarat croitorul lui Hitler, Willi Mueller, care se găsea într-unul din grupuri, «toți alergau în toate părțile ca niște pui speriați» și primul grup n-a reușit să iasă din adăpost decît pe la orele 23. Bormann se găsea în al treilea sau al patrulea grup, în care se mai aflau dr. Stumpfegger, Axmann, șeful tineretului hitlerist, Kempka, șoferul lui Hitler, Boetz, al doilea pilot al lui Hitler, dr. Naumann, secretar de stat al lui Goebbels, Schwaegermann, ofițer SS și aghiotant al lui Goebbels, și Günter Dietrich, agent de legătură al tineretului german pe lîngă Goebbels. După ce au ajuns, foarte greu, la metrou, se îndeplinise prima etapă a traseului. Dar, încă de la ieșirea în aer liber, lucrurile au devenit foarte dificile. Trecerea peste Spree — care la început părea imposibilă, datorită prezenței unui grup sovietic de cealaltă parte a podului Weidendammer — a reușit, în cele din urmă, prin urmărirea unui mic grup de tancuri germane care încercau să străbată barajul. Tancul din față a fost atins de o rachetă antitanc și Kempka crede că l-a văzut pe Bormann ucis. Grupul a trebuit să dea înapoi, apoi s-a dispersat. Bormann, Stumpfegger, Axmann și alți cîțiva au urmat liniile căii ferate, către vest, apoi către nord-vest, în direcția gării Lehrte. În cele din urmă, s-au separat, fiecare hotărînd să-și joace singur șansa.

(Va urma)

Aura Mănoiu, Tg. Mureș. Hotărîrile simultane, din 23 noiembrie, privind dizolvarea parlamentului iordanian, demisia a cinci personalități din cabinetul regal și formarea noului guvern sînt interpretate de observatori ca fiind expresia dorinței regelui Hussein de a adapta viața politică iordaniană la noua realitate ce izvorește din deciziile Conferinței arabe la nivel înalt de la Rabat, care a consacrat O.E.P. drept unic reprezentant al tuturor palestinienilor. Poziția Ammanului față de Cisiordania — unde s-ar putea instala o autoritate palestiniană — este ilustrată prin dispariția, în cadrul noului guvern, a portofoliului pentru „problemele teritoriilor ocupate". Al doilea guvern Rifai nu mai cuprinde decît patru miniștri originari din Cisiordania. Opt portofolii au fost încredințate miniștrilor din precedenta echipă, 11 unor miniștri noi, dintre care șapte fac parte, pentru prima oară, dintr-un guvern iordanian: între aceștia nu figurează decît un singur palestinian — ministrul aprovizionării. Dizolvarea parlamentului, din care jumătate din cei 60 de membri erau reprezentanți din Cisiordania, ridică problema organizării unor noi alegeri. Nu a fost avansată data noilor alegeri, dar se crede că ele vor fi organizate în mai puțin de un an.

În mesajul adresat lui Zeid Rifai, în care l-a însărcinat cu formarea noului guvern, regele Hussein a declarat că „după hotărîrile adoptate la întîlnirea la nivel înalt de la Rabat și în lumina noii situații rezultate din acestea, reorganizarea Iordaniei a devenit o necesitate și o obligație". În mesaj, regele Hussein a reafirmat „sprijinul său total pentru poporul Palestinei și reprezentanții săi legitimi pe plan național și internațional, în scopul recuceririi drepturilor lor legitime". Suveranul a subliniat, de asemenea, că „sprijină pe deplin lupta arabilor pentru redobîndirea pămîntului lor și eliberarea lor de sub ocupația israeliană".

Nicolae Gheorghiu, Sinaia. Am scris despre încetarea din viață a președintelui irlandez Erskine Childers în cadrul acestei rubrici din nr. 49. La funeraliile care au avut loc săptămîna trecută au participat și cîțiva șefi de state, conducători și foști conducători de guverne: regele Baudouin, Marele duce Jean al Luxemburgului, premierul Jacques Chirac, premierul Harold Wilson și fostul premier Edward Heath (ultimii doi în **fotografiile** alăturate, sosind la catedrala St. Patrick).

Guvernul grec și referendumul din 8 decembrie

Petre Tănăsie, Craiova. Primul guvern parlamentar al Greciei, după aproape opt ani de dictatură militară, a depus jurămîntul la 21 noiembrie. Cabinetul e format din 35 de membri și cuprinde cadre din rîndul partidului majoritar — Noua Democrație — al premierului Caramanlis, vechi parlamentari și un număr de demnitari care nu sînt membri ai Parlamentului. S-a observat că premierul Caramanlis a numit personalități nemembre ale Parlamentului în fruntea unor ministere-cheie — al afacerilor externe și al educației — pentru ca, se remarcă la Atena, dirijarea acestor probleme să nu fie afectată de orientările unuia sau altuia dintre partide.

La prima ședință a noului Consiliu de Miniștri, premierul grec s-a referit la „probleme serioase și dificile care presează" și trebuie înfruntate imediat. Din surse autorizate, aceste probleme ar privi : consolidarea democrației și modernizarea instituțiilor ; situația din Cipru ; redresarea economiei devastate ; restabilirea înțelegerii și disciplinei în rîndul forțelor armate ș. a. În ceea ce privește problema formei regimului, s-a hotărît ca, în cadrul referendumului din 8 decembrie a. c., poporul grec să fie invitat să răspundă la întrebarea „democrație monarhică sau republică?". Un act constituțional a fixat regulile de desfășurare a viitorului referendum. Dacă se va opta pentru republică, la 9 decembrie, deci, o zi după referendum, parlamentul va fi chemat să aleagă — cu majoritate absolută — un președinte interimar, ale cărui puteri sînt prevăzute în Constituția din 1952. El își va îndeplini mandatul pînă la adoptarea unei noi constituții, care va stabili regulile de desfășurare a alegerilor prezidențiale, ca și drepturile și îndatoririle viitorului șef de stat grec. Dacă referendumul se va pronunța pentru monarhie, suveranul se va bucura de prerogativele din Constituția din 1952, pînă la elaborarea și adoptarea noului text constituțional.

Guvernul rezultat din alegerile de la 17 noiembrie va prezenta un proiect de Constituție spre aprobare Camerei deputaților, în următoarele trei luni. În situația în care, după acest termen, noua constituție nu va fi adoptată, proiectul și amendamentele aduse vor fi supuse, la rîndul lor, unui referendum național.

Reînnoiți-vă abonamentele pe anul 1975 la revista „LUMEA"

Abonîndu-vă din timp și pe termene cît mai lungi, vă asigurați continuitatea în primirea publicației. Prețul unui abonament este de :

– anual	104 lei
– pe șase luni	52 „
– pe trei luni	26 „

Abonamentele se fac, în continuare, în număr nelimitat, prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

Rugăm cititorii revistei să sesizeze redacției orice nereguli sau dificultăți în contractarea abonamentelor.

E. Dobre, Ploiești. Găsiți un amplu răspuns despre evoluția bolii fostului președinte Richard Nixon în cadrul acestei rubrici din nr. 47. Nixon a părăsit spitalul după 23 de zile. În **fotografia** alăturată : o imagine de la acest moment ; Richard Nixon e precedat de medicul său, John C. Lungren.

Gheorghe Ionescu, Giurgiu. Ne pare rău, dar nu mai republicăm toate informațiile solicitate de dv. Vă sugerăm, de aceea, consultarea serialului „La Dallas, acum zece ani..." publicat în nr. 45-52 din 1973, a „Memoriilor" doamnei Rose Fitzgerald Kennedy, publicate în nr. 13-21 a.c., și a amplului răspuns publicat în cadrul acestei rubrici în nr. 30-41. Anul acesta, la 22 noiembrie, Edward Kennedy a fost, ca în fiecare an, la cimitirul național Arlington, unde se află înmormîntat fostul președinte asasinat. În **fotografie :** Edward Kennedy și Ethel Kennedy (soția lui Robert) la Arlington.

Adrian Rachieru, Timișoara. Am primit articolul dv. care ni s-a părut interesant. Din păcate nu-l putem publica, întrucît, după cum ați putut constata consultînd ultimele numere ale revistei noastre, am scris pe larg despre problemele tratate de dv.

Sergiu Tofan, Galați. Ne pare rău, dar nu dispunem de informațiile solicitate.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" – serv. Import-Export Presă – București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. – 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

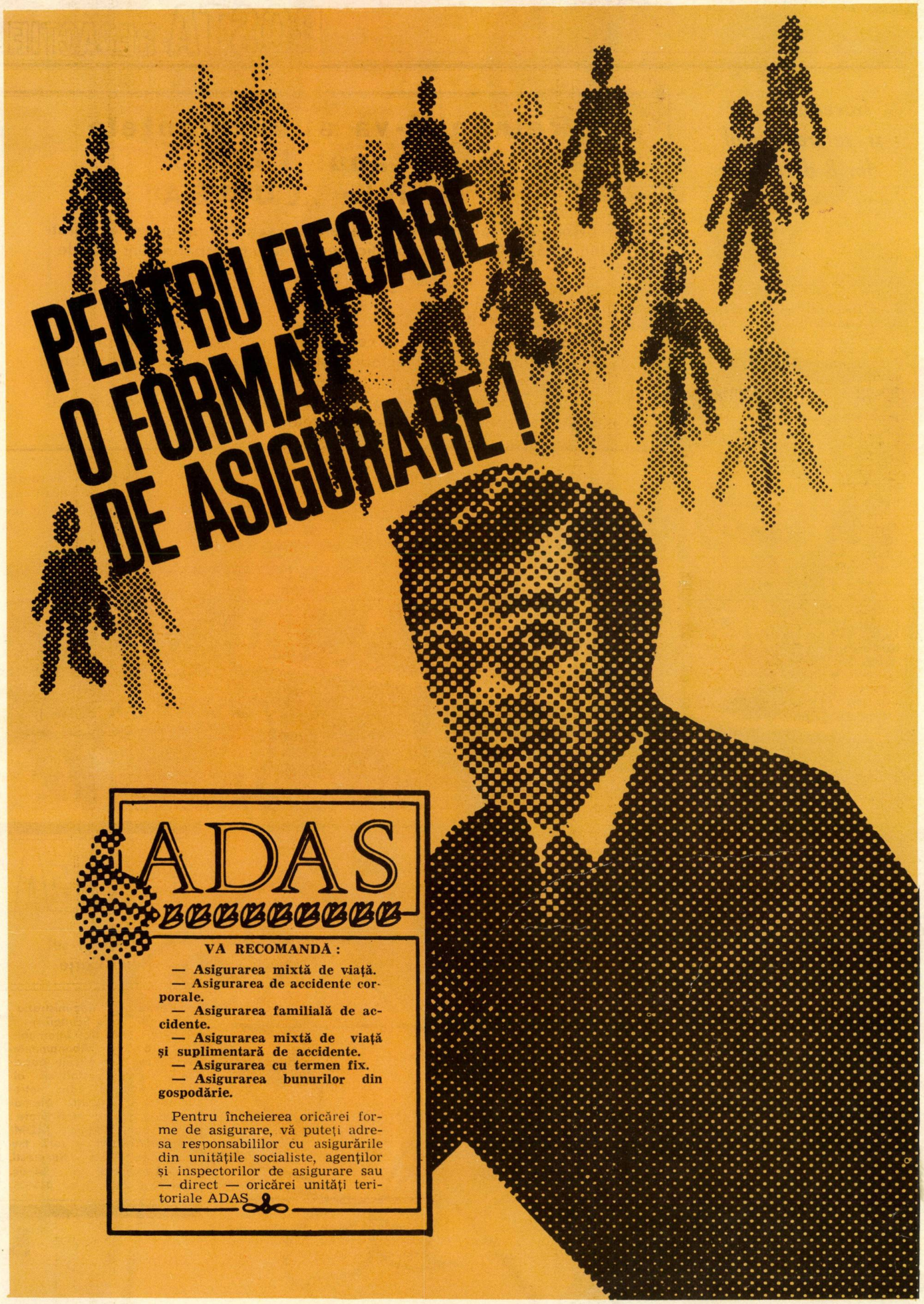
PENTRU FIECARE
O FORMA
DE ASIGURARE!
ADAS
VA RECOMANDĂ :
— Asigurarea mixtă de viață.
— Asigurarea de accidente corporale.
— Asigurarea familială de accidente.
— Asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente.
— Asigurarea cu termen fix.
— Asigurarea bunurilor din gospodărie.
Pentru încheierea oricărei forme de asigurare, vă puteți adresa responsabililor cu asigurările din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau — direct — oricărei unități teritoriale ADAS

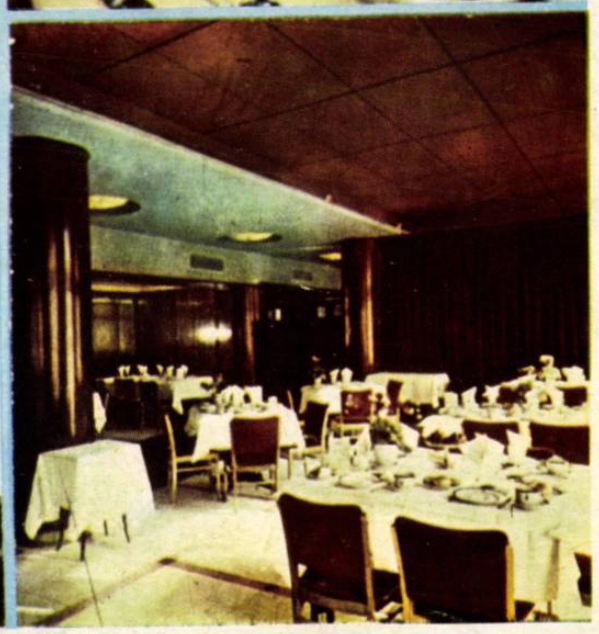

PĂRINŢI!

Restaurantele

pensiuni

pentru elevi

asigură copiilor dv. o masă

gustoasă şi consistentă

la preţuri convenabile

şi pe bază de abonament

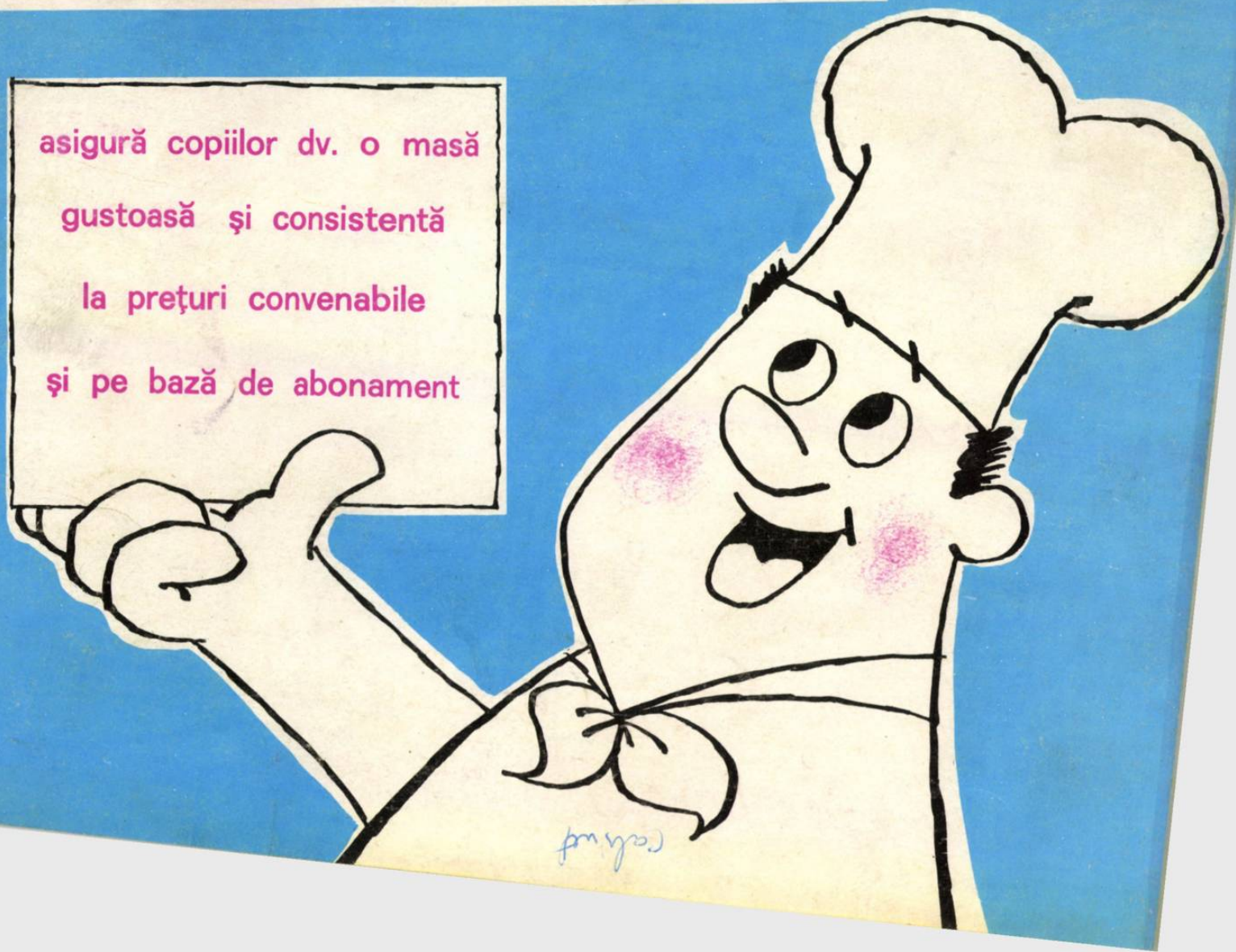

Lei 2

Anchetă internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 51 — 12 decembrie 1974

CABINETUL DE CARTID SIBIU

OBIECTIVELE NOII ORDINI INTERNAȚIONALE

R. D. VIETNAM
Prioritățile reconstrucției

Corespondențe din:
NEW YORK • PARIS
LIMA • ATENA

ROSTOCK **reportaj pe glob** TUNISIA

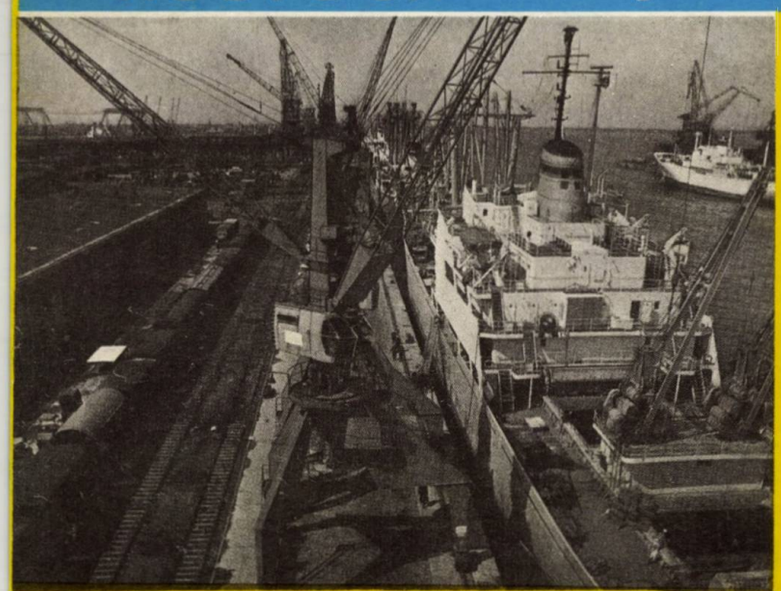

DIN ŢĂRILE SOCIALISMULUI

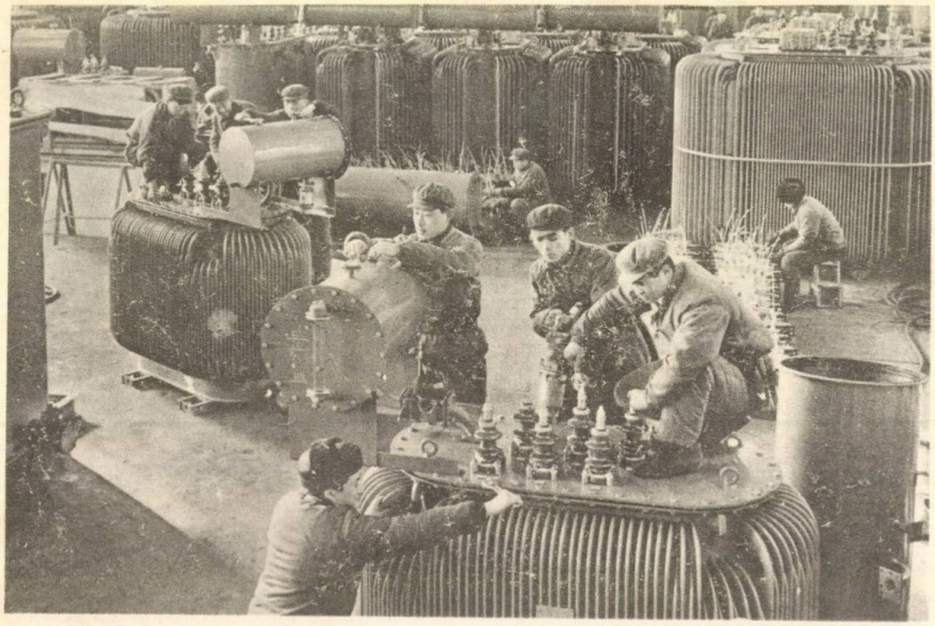

R. P. CHINEZĂ
Secţia de montaj a uzinei de transformatoare electrice din Cianciuen

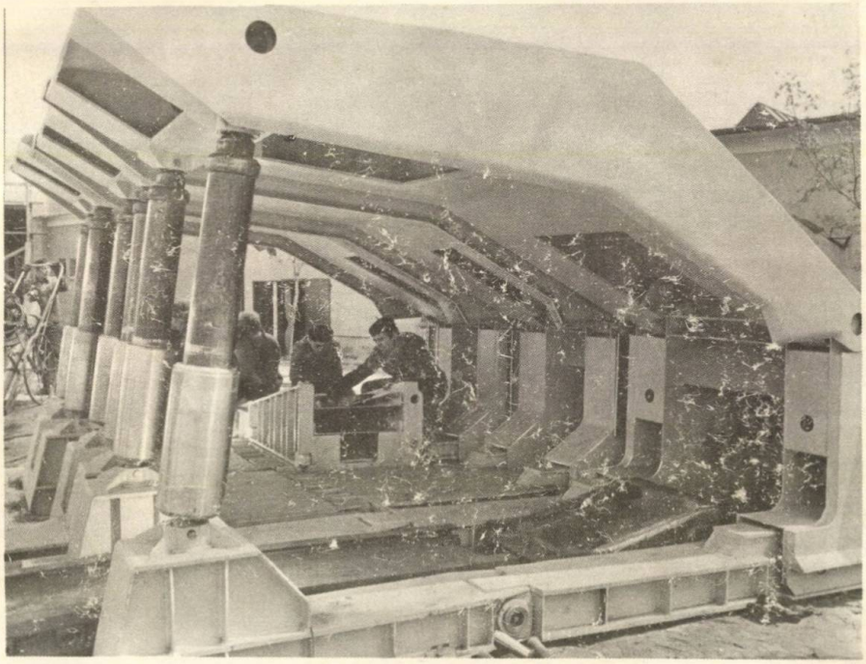

R. P. UNGARĂ
Asamblarea unei instalaţii de protecţie a muncii în mine, la uzina de echipamente din Valparota

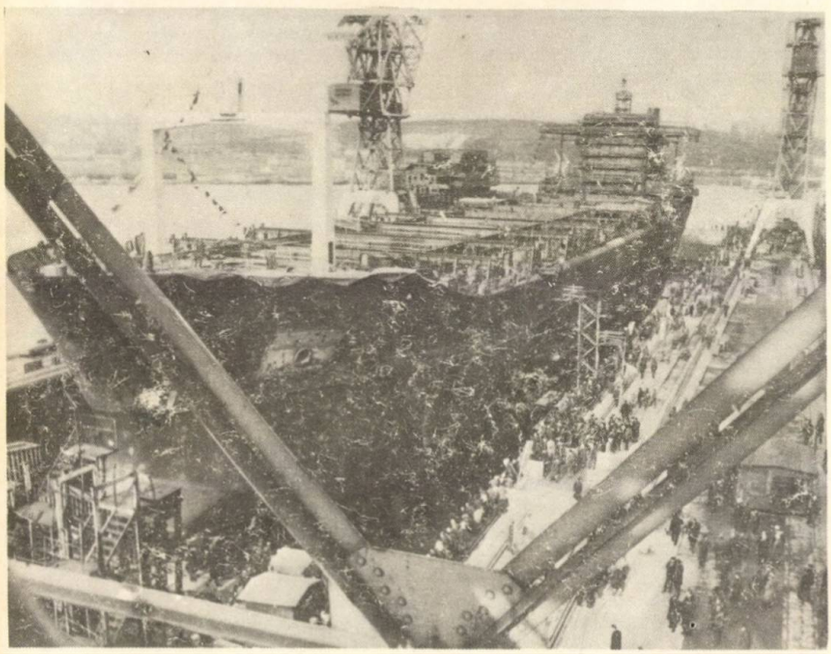

R. P. POLONĂ
Şantierul naval din Gdynia : se pregăteşte lansarea la apă a unei noi nave de mare tonaj

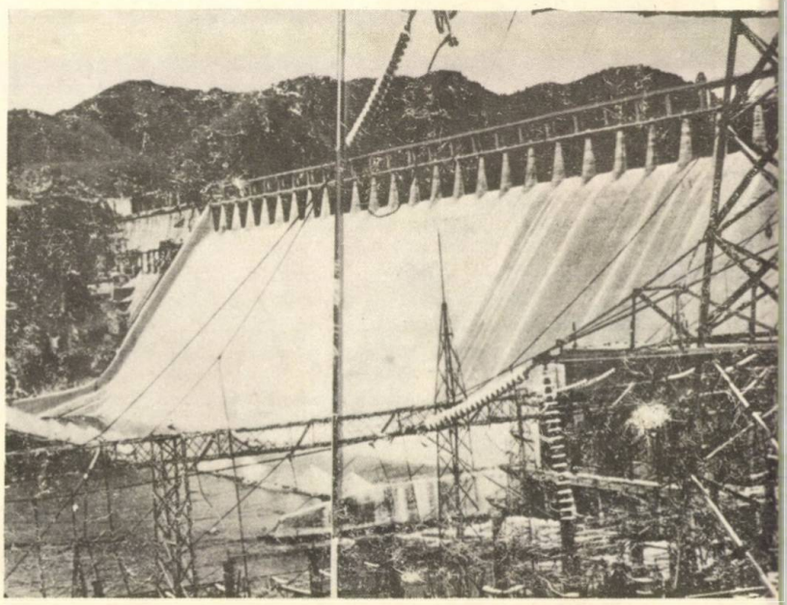

R. P. D. COREEANĂ
Hidrocentrala Suphung de pe rîul Amnok — una din cele mai mari baze energetice ale ţării

LUMEA

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

51 (581)

12 decembrie 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Noua ordine internațională – alternativă necesară și posibilă. Ilie Șerbănescu 2

Lisabona. Opțiunea celor „trei D". Rodica Dumitrescu 8

Paris. Convorbirile franco-sovietice la nivel înalt. Paul Diaconescu. 12

Atena. Votul pentru republică. Ion Badea. 13

Marea Britanie. Laburiștii după alegeri. Stelian Țurlea 14

R.D. Vietnam. Prioritățile dezvoltării. Ilie Olteanu 18

„Semnificația mișcărilor urbane din Vietnamul de Sud". Nguyen Van Tien 20

Lima. Reuniunea țărilor bolivariene și sanmartiniene. Eugen Pop 21

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ „ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII"

Răspund: James Callaghan, Taha Shariff Ben Amer, acad. Sava Ganovski, Diego Moreno Jaramillo, Helmut Kohl, Kayinga Onsi N'Dal, general Rafael Hoyos Rubio, Manuel Perez Guerrero, Chatichai Choonhavan, Prasong Sukhum 4–7

INTERVIUL NOSTRU

Vasco Dos Santos Gonçalves, prim ministru al guvernului provizoriu al Republicii Portugalia 9

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Sofia. 1975 – a cincea treaptă. Constantin Amariței 10

Belgrad. Liniile dezvoltării economice. Simion Morcovescu 11

REPORTAJ PE GLOB

Rostock. Aurel Dumitrescu 15

Oazele tunisiene. Sanda Ioan 16

1000 + 1 22–23

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Cerințele justei reprezentări a Cambodgiei la O.N.U. Liana Enescu 24

PUNCTE DE VEDERE DIN FRESA MONDIALĂ 25–28

PROFIL

Takeo Miki, primul ministru al Japoniei 28

POȘTA REDACȚIEI 29–32

SAPTAMINA

4 — 10 decembrie

miercuri

— A început vizita la Paris a secretarului general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, la invitația președintelui Franței, Valéry Giscard d'Estaing.

— La Ciudad de Mexico, delegați din peste 20 de state latino-americane și caraibiene s-au reunit pentru a lua în discuție probleme economice de cea mai stringentă actualitate pentru această regiune a lumii.

— Roy Mason, ministrul britanic al apărării, a anunțat în Camera Comunelor hotărîrea Marii Britanii de a-și retrage imediat sau treptat ultimele baze militare de pe teritoriile străine, ea urmînd să-și păstreze, în continuare, doar obligațiile față de N.A.T.O. Această măsură a fost luată de guvernul englez ca urmare a crizei economice cu care este confruntată, în prezent, Marea Britanie.

— Parlamentul elvețian l-a ales pe Pierre Graber în funcția de președinte al Confederației Elvețiene pe anul 1975, iar pe Rudolf Gnaegi – în funcția de vicepreședinte.

joi

— Președintele Republicii Arabe Egipt, Anwar El Sadat, a primit pe Jean de Lipkowski, trimis al președintelui Franței, Valéry Giscard d'Estaing. **Au fost discutate problema organizării unei reuniuni la care să participe reprezentanții țărilor producătoare și consumatoare de petrol, evoluția situației din Orientul Apropiat, precum și relațiile economice bilaterale.**

— Primul ministru al Danemarcei, Poul Hartling, a anunțat organizarea de alegeri legislative anticipate la 9 ianuarie 1975. Hotărîrea sa a intervenit după ce în parlament a fost respins planul economic de austeritate al guvernului.

— Președintele Zambiei — Kenneth Kaunda, al Tanzaniei — Julius Nyerere, și al Botswanei — Seretse Khama s-au reunit la Lusaka pentru consultări, la care mai participă și liderii organizațiilor populației de culoare din Rhodesia.

vineri

— Președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, Gemal Biedici, l-a primit pe Iu Gian, adjunct al ministrului afacerilor externe al R.P. Chineze. A fost efectuat un schimb de opinii privind dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, exprimîndu-se dorința reciprocă de a promova legăturile de colaborare iugoslavo-chineze.

— În grupul de lucru al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, însărcinat cu elaborarea declarației privind Mediterana, s-a realizat un acord general asupra naturii și obiectivelor cooperării între țările europene și țările mediteraneene neparticipante la conferință.

— Președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Polone, Piotr Jaroszewicz, și-a încheiat vizita oficială în Bulgaria, unde a purtat convorbiri cu președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Bulgaria, Stanko Todorov, asupra extinderii relațiilor bilaterale, precum și asupra unor probleme internaționale de interes reciproc.

simbătă

— Întors la Nicosia, după o absență de aproape cinci luni, președintele Ciprului, arhiepiscopul Makarios, s-a adresat unei mari mulțimi de ciprioți reuniți în Piața Palatului prezidențial. „Există posibilitatea de a găsi calea pentru asigurarea drepturilor cipriotilor greci și turci și pentru conviețuirea lor pașnică" — a afirmat șeful statului cipriot.

— Noul guvern al Italiei, condus de primul ministru Aldo Moro, a obținut votul de investitură în Camera Deputaților.

— În urma convorbirilor oficiale desfășurate la Washington între președintele S.U.A., Gerald Ford, și cancelarul R.F. Germania, Helmut Schmidt, a fost dat publicității un comunicat comun în care se arată că părțile consideră problemele energetice, creșterile acute de prețuri, reducerea activității economice și puternicele dezechilibre ale balanțelor de plăți ale țărilor occidentale ca fiind deosebit de grave, atît din punct de vedere economic cît și prin implicațiile lor politice și sociale.

duminică

— Electoratul din Grecia a fost chemat în fața urnelor în cadrul unui referendum asupra formei de stat viitoare a țării: monarhie sau republică. Rezultatele au indicat victoria netă a partizanilor republicii parlamentare prezidențiale.

— Președintele S.U.A., Gerald Ford, a avut o consfătuire cu principalii săi consilieri economici, printre care și ministrul finanțelor William Simon. **A fost abordat ansamblul politicii economice actuale a Administrației americane.**

— Li Sien-nien, vicepreședinte al Consiliului de Stat al R.P. Chineze, a avut o întrevedere cu Hafez Ghanem, prim-secretar al C.C. al Uniunii Socialiste Arabe, și cu alți membri ai delegației de partid egiptene care s-au aflat într-o scurtă vizită la Pekin.

luni

– George Macovescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a sosit la Moscova într-o vizită oficială de prietenie în U.R.S.S., la invitația guvernului sovietic.

– Au început, la Paris, sub președinția șefului statului francez, Valéry Giscard d' Estaing, **lucrările Conferinței la nivel înalt a C.E.E.,** cu participarea șefilor de stat și de guvern din cele nouă țări membre, precum și a miniștrilor lor de externe.

– Reuniți în capitala Zambiei, **reprezentanții celor patru mișcări naționale africane din Rhodesia** – Consiliul Național African (ANC), Uniunea Poporului African Zimbabwe (ZAPU), Uniunea Națională Africană Zimbabwe (ZANU) și Frontul de Eliberare din Zimbabwe (FROLIZI) – **au hotărît să se unească într-o singură organizație – Consiliul Național African.**

marți

– Ministrul petrolului și al resurselor minerale al Arabiei Saudite, Ahmed Zaki Yamani, s-a întîlnit, la Londra, cu conducătorii grupului petrolier american „Aramco" pentru a pune la punct ultimele probleme privind modalitatea de preluare a controlului deplin asupra acestei societăți de către guvernul saudit.

– Mexicul și Cuba au semnat o serie de acorduri de colaborare bilaterală în domeniul comercial, în urma vizitei întreprinse în Cuba de o delegație economică mexicană.

NOUA ORDINE INTERNAȚIONALĂ —

Ampla și pătrunzătoarea analiză făcută în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român, asupra situației internaționale, asupra tendințelor și modificărilor intervenite în raporturile de forță pe plan mondial, în relațiile dintre state pune pregnant în lumină caracterul profund științific al abordării de către partidul nostru a problemelor politice și economice internaționale, realismul aprecierilor, conținutul marxist-leninist al investigației epocii și lumii contemporane — coordonate în baza cărora sînt desprinse și evidențiate cu claritate determinările și complexitatea actuală ale vieții internaționale, forțele motrice ale schimbării, sensul transformărilor necesare.

Este în însuși spiritul marxism-leninismului de a se investiga în mod aprofundat realitățile, de a întemeia pe solida lor cercetare concluziile și considerațiile de ordin teoretic sau practic — cu alte cuvinte, pornind de la problemele concrete ale vieții și avînd în vedere perspectiva dezvoltării economico-sociale. Acest lucru dă marxism-leninismului vitalitate, forță și vigoare, îi legitimează caracterul său viu, creator.

Evoluția evenimentelor internaționale confirmă pe deplin analiza partidului nostru, justețea aprecierilor sale. **În primul rînd,** faptul că, în prezent, pe plan mondial se manifestă tendințe de criză și instabilitate, cu efecte resimțite, într-o proporție mai importantă sau mai puțin importantă, în toate țările. **În al doilea rînd,** faptul că, în lumea de azi, există forțe capabile să preîntîmpine consecințele grave ce ar putea decurge din actuala stare de lucruri. **În al treilea rînd,** faptul că, în raport cu situația prezentă, singura alternativă care să corespundă, într-adevăr, aspirațiilor de progres și pace ale tuturor popoarelor este instaurarea unei noi ordini politice și economice internaționale, pentru a cărei traducere în practică trebuie întreprinse, neîntîrziat, măsuri și acțiuni concrete, fiind imperios necesar ca forțele progresiste, popoarele în ansamblul lor să-și intensifice necontenit lupta, pe multiple planuri și direcții.

După cum se arată în Raport, **„situația lumii contemporane se caracterizează printr-o profundă ascuțire a contradicțiilor economice, sociale, naționale și politice la scară mondială".** De o deosebită însemnătate teoretică și practică, de o mare valoare științifică și revoluționară este aprecierea cu privire la determinările acestei stări de lucruri, la baza căreia stau distorsiunile, inegalitățile, disproporțiile, inechitățile și dezechilibrele pe care le-au generat și le generează sistemul capitalist pe plan intern și internațional, criza acestui sistem, aflată la începutul unei noi faze, care cuprinde toate sferele vieții societății și afectează, într-o măsură mai mare sau mai mică, toate continentele. **„Actuala criză mondială, care cuprinde toate laturile vieții economico-sociale** — subliniază secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu — demonstrează cu putere că vechile relații interne și internaționale create de orînduirea capitalistă nu mai corespund noilor forțe de producție, dezvoltării impetuoase a revoluției tehnico-științifice, nu mai pot oferi soluții corespunzătoare — în interesul maselor largi populare, al progresului — problemelor complexe ce preocupă lumea contemporană. Societatea omenească este tot mai mult confruntată cu contradicțiile create de orînduirea capitalistă, de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă. Aceste contradicții se amplifică prin accentuarea decalajului dintre țările dezvoltate și cele slab dezvoltate, a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, ca urmare a relațiilor inechitabile de asuprire colonialistă și neocolonialistă".**

Pe de o parte, pe plan economic, se manifestă, astăzi, în lume o serie de fenomene de criză și dezechilibru. Inflația — mereu mai virulentă și cu o arie de extindere tot mai largă, în ultimii ani — și-a accentuat progresiv ritmul în perimetrul unor zone întinse ale globului (totalitatea țărilor occidentale, marea majoritate a celor în curs de dezvoltare), avînd, însă, în condițiile actualelor interdependențe economice crescînde între state, înrîuriri directe sau indirecte asupra ansamblului economiei mondiale și relațiilor economice internaționale. În domeniul valutar-financiar, de mai mult timp nu mai există ceea ce poate fi denumit un adevărat sistem monetar internațional, cu reguli și reglementări precise, care să asigure stabilitatea și echilibrul monetar pe plan general, un cadru de natură să promoveze dezvoltarea armonioasă a economiei și schimburilor economice mondiale ; dimpotrivă, cvasigeneralizarea și permanentizarea în țările occidentale a fluctuației cursurilor valutare creează și perpetuează un climat de incertitudine și instabilitate, cu repercusiuni negative ce se fac tot mai mult simțite pretutindeni. Decalajele economice între țări, în loc să se diminueze, au tendința de a se adînci. Flagrante inegalități există între state în ce privește punerea în valoare a potențialului lor, utilizarea superioară a resurselor proprii, posibilitățile de a beneficia de pe urma cuceririlor științei și tehnicii contemporane și a participării la schimburile economice internaționale. În condițiile unui nivel extrem de scăzut al tehnologiilor agricole pe extinse zone ale globului, o acută lipsă de produse alimentare se manifestă pe plan mondial, sute de milioane de oameni rămînînd subnutriți sau avînd acces doar la o hrană insuficientă, nediferențiată. Consecințele crizei energetice și materiilor prime — legate, în special, de creșterea bruscă și într-o proporție foarte însemnată a prețurilor la petrol și alte produse de bază — antrenează importante distorsiuni, îndeosebi pe plan financiar, determinînd mari dezechilibre în plățile internaționale. În multe țări ale lumii și-au făcut apariția semne ale unei pronunțate încetiniri a activității economice, cu incidențe asupra întregii economii mondiale.

Pe de altă parte, pe plan politic, în lume se mențin structuri și raporturi inechitabile, se manifestă încă încercări din partea unor cercuri imperialiste, reacționare de a se opune tendințelor pozitive din viața internațională, afirmării depline și suverane a popoarelor, întronării unor relații de egalitate între state, repudierii forței și amenințării cu forța, realizării securității și păcii în lume. Cursul destinderii, conturat în ultimii ani, se află abia la început și nu este pe deplin consolidat. Pe glob, sînt încă multe probleme de soluționat, mai există încă zone de încordare, conflicte care pot duce la ciocniri militare, la războaie cu consecințe grave pentru întreaga omenire. Mai există încă forțe imperialiste care nu au renunțat la vechea politică, de dominație și dictat, de asuprire a altor popoare. Cursa înarmărilor continuă. În ansamblu, sumele destinate scopurilor militare au ajuns să se cifreze, anual, la peste 270 miliarde dolari. Intensificarea înarmărilor, stocarea de noi și tot mai perfecționate arme, creșterea cheltuielilor militare pun în primejdie securitatea și pacea internațională și, totodată, apasă greu pe umerii tuturor popoarelor. Însăși dramatica asimetrie existentă pe plan economic mondial, decalajele între țări întrețin o permanentă stare de suspiciune, frustrare și animozitate, înveninează atmosfera politică internațională. Un proces complex de reașezare a relațiilor dintre state și grupări de state se desfășoară, de asemenea, în perioada actuală, proces care accentuează instabilitatea internațională, creează pericole pentru securitatea unor state, zone și chiar continente ale planetei, pentru pacea întregii lumi.

Totodată, însă, așa cum demonstrează elocvent realitățile actuale, în lumea contemporană au loc mari transformări revoluționare — economice, politice, sociale. Sensul lor îl constituie ascensiunea ireversibilă a forțelor socialismului, păcii, democrației și progresului, în favoarea cărora înclină tot mai accentuat raportul mondial de forțe. Socialismul, ideile sale s-au afirmat și se afirmă din ce în ce mai puternic în viața internațională. 14 țări ale lumii — deținînd peste 30 la sută din populația globului și aproape 40 la sută din producția mondială de bunuri materiale — construiesc noua orînduire. Prin succesele obținute în toate domeniile de activitate economico-socială, prin locul și rolul mereu sporite în economia mondială, prin politica lor externă consacrată cauzei progresului și păcii în lume, țările socialiste exercită o înrîurire tot mai importantă asupra întregii dezvoltări istorice contemporane. Numeroase alte țări exprimă opțiuni socialiste. De asemenea, peste 80 de state noi au pășit, în perioada postbelică, pe calea dezvoltării independente, de sine stătătoare. Ele se manifestă ca factori tot mai activi pe arena internațională, luptă pentru lichidarea vechilor structuri și relații inechitabile, pentru înlăturarea politicii de forță, dominație și dictat, pentru întronarea unei noi politici de colaborare, pace și progres economico-social. Se afirmă, cu tot mai multă vigoare și forță, voința popoarelor de a dispune de ele însele, de propriile resurse, de soarta lor, în favoarea consolidării cursului spre destindere și conlucrare între națiuni, spre așezarea pe baze noi, de egalitate și respect mutual, a raporturilor între state, spre democratizarea relațiilor internaționale. Pe toate continentele acționează forțe sociale puternice, fără precedent — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, păturile mijlocii, masele largi de femei, tineretul, diverse alte categorii sociale — care se

ALTERNATIVĂ NECESARĂ ŞI POSIBILĂ

pronunţă, cu tot mai multă hotărîre, pentru o politică nouă, de progres social, pentru rezolvarea problemelor pe calea dreptăţii şi conlucrării.

Toate aceste mutaţii dau o nouă perspectivă soluţionării problemelor complexe ale perioadei actuale, în interesul maselor populare, al tuturor popoarelor, al progresului şi păcii. De altfel, însăşi actuala situaţie internaţională, marcată de tendinţe de criză şi instabilitate, grăbeşte procesul revoluţionar de schimbare a raportului de forţe pe plan internaţional în favoarea progresului social, a forţelor ce se pronunţă pentru o lume mai dreaptă şi mai bună.

„Iată de ce — arată tovarăşul Nicolae Ceauşescu — cu toată situaţia gravă existentă în relaţiile internaţionale, se poate spune că în lumea de astăzi există forţe capabile să preîntîmpine o nouă conflagraţie mondială, să asigure soluţionarea problemelor complexe pe cale paşnică, în interesul tuturor popoarelor. Transformarea acestor posibilităţi în realitate impune intensificarea luptei maselor populare din toate ţările, a tuturor popoarelor împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat, pentru dezarmare — şi, în primul rînd, pentru dezarmare nucleară — pentru împiedicarea unui război care ar pricinui omenirii distrugeri fără precedent, pentru realizarea unor noi relaţii internaţionale bazate pe deplina egalitate în drepturi a tuturor popoarelor, pe dreptul lor de a se dezvolta corespunzător propriei voinţe, pe o conlucrare democratică în lume. Se poate spune că, mai mult ca oricînd vreodată în istoria omenirii, stă acum în puterea popoarelor să-şi făurească propriul viitor, să deschidă o nouă eră de înflorire a civilizaţiei umane".

Adînc ancorată în realităţi, analiza profund ştiinţifică a partidului nostru asupra situaţiei internaţionale actuale permite interpretarea lucidă a acesteia — fără a o înfrumuseţa ci, dimpotrivă, dezvăluindu-i gravitatea şi complexitatea. Dar, totodată, fără a o dramatiza. Identificînd, pe baza aceleiaşi investigaţii realiste, în chiar tendinţele şi schimbările din lumea contemporană, posibilitatea obiectivă a înlăturării acestei situaţii, a consecinţelor ei, partidul nostru evidenţiază forţele în stare să realizeze transformarea pe baze noi a omenirii, proces revoluţionar impus cu necesitate de marile schimbări din raporturile de forţe pe plan mondial şi care constituie sensul însuşi al devenirii lumii.

„Legităţile obiective, dialectica socială, necesităţile progresului societăţii — subliniază tovarăşul **Nicolae Ceauşescu — reclamă sfărîmarea vechilor cătuşe care pun în pericol însăşi civilizaţia umană, cer făurirea unei lumi a dreptăţii sociale şi naţionale, atît în cadrul fiecărui stat, cît şi pe plan mondial, care să asigure un nou avînt al forţelor de producţie, al ştiinţei şi culturii, al progresului general".** Se impune să se acţioneze cu înalt spirit de răspundere pentru consolidarea cursului destinderii, pentru soluţionarea pe calea tratativelor a problemelor litigioase, complexe ale vieţii contemporane, pentru promovarea unei politici de colaborare paşnică, de egalitate între toate popoarele, pentru asigurarea păcii mondiale. Viaţa a demonstrat şi demonstrează că politica de forţă, războaiele nu duc, nu pot duce la soluţionarea problemelor, atestînd, dimpotrivă, posibilitatea reală a soluţionării pe cale paşnică chiar şi a celor mai complicate probleme şi situaţii.

Transformarea pe baze noi a omenirii este strîns legată, în concepţia partidului nostru, de instaurarea unei **noi ordini economice şi politice internaţionale,** de realizarea unei noi politici de dezvoltare, pace şi colaborare în lume. Documentele de o excepţională însemnătate ale Congresului al XI-lea — Raportul prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, Programul, Directivele, care, între altele, jalonează şi fundamentează concepţia partidului nostru asupra vieţii şi dezvoltării internaţionale — argumentează, pe suportul de netăgăduit al faptelor, necesitatea obiectivă a unei noi ordini economice şi politice internaţionale, pornind tocmai de la analiza situaţiei existente astăzi în lume, de la actuala ordine economică şi politică, caracterizată prin structuri care conservă discrepanţe, disproporţii, inegalităţi şi inechităţi, de la imperativul unei alternative cu adevărat înnoitoare la toate acestea. Este semnificaţia majoră a analizei politice internaţionale, conţinută în aceste documente. Se relevă, astfel, atît conţinutul ei ştiinţific marxist-leninist cît şi caracterul militant marxist-leninist, răspunzînd integral sensului pe care Marx l-a atribuit analizei de pe poziţiile clasei muncitoare — de a nu se rezuma la a explica lumea, ci de a contribui la transformarea ei.

Subliniind faptul că fenomenele actualei crize economico-financiare, cu toate urmările sale, sînt consecinţa dezvoltării unor state pe seama altora, a îngustării posibilităţilor de dezvoltare economică, drept urmare a accentuării decalajului între statele avansate şi cele în curs de dezvoltare, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** arată: **„Aceste stări de lucruri pun cu putere în evidenţă necesitatea soluţionării problemelor pe baza principiilor egalităţii, cu participarea tuturor statelor, a instaurării unei noi ordini economice şi politice mondiale, a democratizării relaţiilor internaţionale, a elaborării unor noi norme de drept internaţional, corespunzător schimbărilor produse în lume".**

În viziunea partidului nostru, noua ordine internaţională trebuie să fie **economică** şi, în acelaşi timp, **politică.** Economicul şi politicul se articulează strîns pe tărîmul relaţiilor internaţionale, interpenetrîndu-se, intercondiţionîndu-se prin multiple legături şi pe diverse planuri. Ca atare, laturile economică şi politică nu ar putea fi nicidecum separate una de alta în procesul complex de restructurare a relaţiilor internaţionale în ansamblul lor. Nu ar putea fi concepută o asemenea restructurare în afara aşezării pe noi baze a raporturilor politice şi, concomitent, a celor economice — cu atît mai mult cu cît realitatea dovedeşte că interconexiunea dintre ele a devenit — şi tinde să devină — tot mai pronunţată în lumea contemporană. Este, astfel, necesar ca instaurarea unor noi relaţii internaţionale să vizeze atît latura lor politică cît şi latura lor economică, evidenţiindu-se pregnant legătura strînsă între statuarea unor noi relaţii politice internaţionale şi crearea unei noi ordini economice internaţionale, ca părţi componente inseparabile ale aceluiaşi proces de făurire a unei lumi mai drepte şi mai bune — imperativ major al epocii noastre.

Totodată, ca alternativă la cea actuală, noua ordine economică şi politică internaţională trebuie să fie cu adevărat **nouă. „Este necesar** — subliniază tovarăşul **Nicolae Ceauşescu — să se pornească de la faptul că noua ordine nu înseamnă schimbarea vechiului ambalaj cu altul nou — chiar dacă ar fi de aur. Schimbarea doar a ambalajului nu va soluţiona problema ; dimpotrivă, va agrava şi mai mult stările actuale de lucruri, criza economică, instabilitatea, criza generală a capitalismului, cu toate consecinţele pe care acestea le au asupra colaborării şi păcii internaţionale".**

O mare însemnătate prezintă faptul că documentele programatice ale partidului nostru nu rămîn în perimetrul enunţării necesităţii unei noi ordini economice şi politice internaţionale, ci trasează liniile de bază ale acesteia, prezentînd principalele căi şi mijloace pentru realizarea ei. În acest sens, Raportul prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Congresul al XI-lea conturează o structură a noii ordini economice şi politice mondiale — remarcabilă contribuţie la cristalizarea acestui concept pe plan internaţional, la stabilirea coordonatelor pe fundamentul cărora noua ordine să-şi găsească o concretizare în practică, în viaţa internaţională.

În viziunea ţării noastre, **baza** noii ordini economice şi politice internaţionale o constituie stricta respectare a principiilor înaintate de echitate şi justiţie între state ; **obiectivul** central îl reprezintă asigurarea dezvoltării tuturor ţărilor, a fiecăreia în parte şi a civilizaţiei în general, realizarea păcii şi securităţii în lume ; măsuri practice şi efective de ordin economic, comercial, monetar, financiar, politic, ce urmează a fi întreprinse pe plan intern şi internaţional, alcătuiesc **căile** şi **mijloacele** concrete ale atingerii acestui obiectiv ; lărgirea participării tuturor ţărilor, mari, mici şi mijlocii, la dezbaterea şi soluţionarea problemelor fundamentale ale lumii contemporane, democratizarea raporturilor internaţionale se evidenţiază ca fiind **condiţii de bază** ale înfăptuirii unei adevărate noi ordini economice şi politice mondiale, în concordanţă cu interesele şi în beneficiul tuturor popoarelor, al climatului politic internaţional.

Este concepţia care călăuzeşte şi orientează poziţiile, însăşi activitatea României pe plan internaţional, îndreptată în direcţia afirmării şi întronării unei noi ordini economice şi politice internaţionale. Aceasta luminează însăşi esenţa vocaţiei internaţionale a României socialiste, ca militant activ pentru schimbarea actualelor structuri ale relaţiilor economice şi politice internaţionale, pentru transformarea pe baze noi a omenirii, pentru edificarea unei lumi mai bune şi mai drepte, a păcii şi colaborării.

Ilie Şerbănescu

N.R. Temă de amplă reflecţie pentru revista noastră, structura noii ordini economice şi politice internaţionale va face obiectul unei largi şi aprofundate abordări ulterioare, în cadrul unui ciclu de articole.

Rubrica „România în conștiința lumii" a apărut, săptămînal, pe parcursul a zece luni ale acestui an. Am dedicat-o celor două evenimente istorice care au marcat anul politic românesc 1974 – a XXX-a aniversare a Eliberării patriei și Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român. Prestigiul și autoritatea internațională ale partidului și statului nostru și-au găsit, în paginile acestei rubrici, o nemijlocită reflectare în marele număr de interviuri și declarații acordate, în exclusivitate, „Lumii" de către marcanți oameni politici și de stat. Cu satisfacția de a consemna largul interes al cititorilor pentru rubrica noastră, ne-am propus, odată cu acest număr, transformarea ei într-o rubrică permanentă a revistei.

„Relațiile dintre Regatul Unit și România sînt foarte bune"

James Callaghan

ministrul de externe al Marii Britanii

Acord o mare importanță dezvoltării continue a relațiilor dintre Marea Britanie și România. La 19 martie, curînd după ce am preluat funcția de ministru de externe, am declarat în Camera Comunelor că guvernul britanic va căuta să dezvolte relațiile bilaterale cu țările din Europa de răsărit.

Relațiile dintre Regatul Unit și România sînt, în prezent, foarte bune și îmi exprim convingerea că ele vor continua că fie astfel. Avem, pentru aceasta, întreaga bunăvoință.

Recent, am avut prilejul să port o amplă convorbire cu ministrul de externe român în timpul șederii sale la Londra, la întoarcerea sa din Mexic spre țară. Dl Macovescu și cu mine am fost în măsură să stabilim o cuprinzătoare identitate de vederi asupra multor probleme internaționale majore. Dînsul a avut amabilitatea să mă invite să completez vizita pe care am făcut-o, anul trecut, în România, în calitate de președinte al Partidului Laburist, cu una în calitatea mea de ministru de externe. Sper să răspund acestei invitații imediat ce împrejurările vor permite aceasta.

Declarație consemnată de Nicolae Plopeanu

„Sînt impresionat de clarviziunea cu care președintele Nicolae Ceaușescu abordează problemele"

Taha Shariff Ben Amer

ministrul comunicațiilor și electricității din Republica Arabă Libiană

Recent, au avut loc la București lucrările primei sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-libiene de cooperare economică și tehnică. După semnarea protocolului încheiat cu acest prilej, șeful delegației libiene, dl Taha Shariff Ben Amer, ministrul comunicațiilor și electricității, a avut amabilitatea să acorde revistei „Lumea" un interviu.

— În cuvîntul dv., rostit în cadrul ceremoniei semnării protocolului, ați subliniat faptul că vizita delegației economice guvernamentale libiene a fost încununată de primirea ei de către președintele Nicolae Ceaușescu. V-am ruga să vă referiți la această primire, la discuția care a avut loc cu acest prilej.

– M-am bucurat foarte mult de întîlnirea cu Excelența Sa președintele Nicolae Ceaușescu, care a dedicat o parte din prețiosul său timp pentru a ne primi și a ne împărtăși din gîndurile sale înțelepte asupra celor mai bune căi de realizare a acordurilor încheiate în timpul vizitei efectuate de domnia-sa în Libia și al întîlnirilor avute cu președintele Geddafi – vizită de care poporul libian își amintește cu mare plăcere. Așa cum arăta președintele Ceaușescu, colaborarea între țările în curs de dezvoltare contribuie la progresul lor și al popoarelor respective. Această colaborare trebuie realizată în diverse domenii – științific, economic, cultural ; ea trebuie să se bazeze pe avantajul reciproc, pe respectul independenței, al personalității și al sistemului politic al fiecărei țări. În acest cadru, am trecut în revistă prevederile acordului încheiat și am constatat, cu profundă satisfacție, că o parte a acestor prevederi a fost realizată în mod concret, că o altă parte este în curs de îndeplinire, iar o parte se află încă în studiu. În cadrul lucrărilor actualei sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale, am reușit să stabilim, pentru această ultimă parte, un program de realizare în timp care va duce la aplicarea concretă a prevederilor.

Păstrez impresii deosebit de plăcute despre personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, pe care l-am cunoscut, astăzi, pentru prima dată. Este un om extrem de apropiat, plin de modestie; am fost impresionat de felul în care tratează problemele, de clarviziunea sa, de modul în care președintele Ceaușescu abordează liniile mari de perspectivă, calitate esențială pentru conducătorul unui popor care merge pe drumul progresului, pentru conducătorul care dorește ca poporul său să se dezvolte continuu.

— Cum credeți că documentele semnate astăzi pot contribui la dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări ?

– Fără îndoială, documentele semnate astăzi au o mare importanță pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări. De altfel, în anul 1974, s-a înregistrat un salt important în extinderea relațiilor economice dintre Libia și România. De exemplu, schimburile comerciale s-au dublat, în acest an, față de 1973. Îmi exprim speranța că, în anul 1975, ele vor crește, în continuare, cu cel puțin 40 la sută. Avem posibilități extrem de largi pentru dezvoltarea relațiilor noastre și, fără îndoială, că documentul semnat astăzi va constitui o bază pentru dezvoltarea relațiilor noastre în toate domeniile.

— Vizita dv. în România a fost scurtă dar, după cum știu, bogată. Am dori să împărtășiți cititorilor noștri cîteva impresii despre cele văzute.

— Am fost impresionat de entuziasmul și seriozitatea cu care poporul român muncește pentru dezvoltarea industriei și agriculturii țării sale. Am avut ocazia să vizitez unele obiective ale industriei grele, care mi-au dat imaginea dezvoltării realizate de industria românească, fapt datorat perseverenței poporului român în activitatea consacrată progresului țării. Este o plăcere pentru mine ca, în numele poporului Republicii Arabe Libiene, să adresez poporului român prieten cele mai sincere salutări și urări de progres și înflorire sub conducerea înțeleaptă a președintelui Nicolae Ceaușescu.

Interviu realizat de Mioara Georgescu

„Ne bucurăm din inimă de succesele poporului român"

acad. Sava Ganovski

președintele Comisiei pentru politică externă a Adunării Populare a Republicii Populare Bulgaria

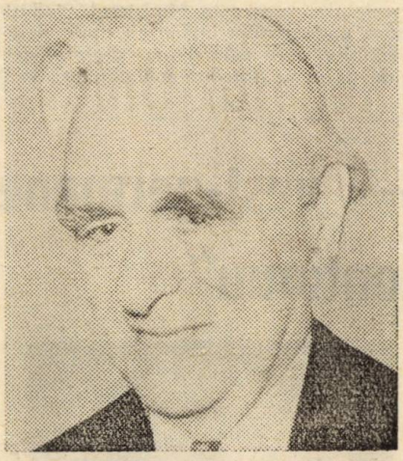

Partidul Comunist Român, conducătorul, organizatorul și inspiratorul luptelor poporului frate român pentru eliberare socială și națională și pentru avînt socialist, a trăit un important eveniment, cel de-al XI-lea Congres al său. Întregul popor român trăiește acum sub semnul acestui remarcabil eveniment. Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român a fost urmărit cu cele mai calde sentimente și cu un mare interes de către poporul bulgar.

Cel de-al XI-lea Congres al P.C.R. marchează o etapă importantă pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate în România frățească. Desfășurarea Congresului a avut loc în anul în care România socialistă și prietenii ei din lume au sărbătorit 30 de ani de la 23 August 1944, dată care înseamnă începutul unei ere noi în istoria poporului român. În această perioadă istorică scurtă, țara a făcut un salt gigantic în dezvoltarea forțelor de producție, s-au constituit relații sociale socialiste, au înflorit știința, cultura și arta socialistă. Poporul român, harnic și iubitor de libertate, a dovedit că este demn de libertatea sa și de socialism.

De succesele poporului frate român, noi, frații lui bulgari, ne bucurăm din inimă. Prietenia și colaborarea noastră au o istorie bogată. Jaloanele lor de bază se exprimă în sprijinul pe care l-au găsit revoluționarii bulgari din secolul trecut pe pămîntul românesc, în participarea poporului român la eliberarea noastră de sub jugul otoman, în stabilirea unor strînse legături revoluționare între Partidul Comunist Bulgar și Partidul Comunist Român în lupta împotriva fascismului, hitlerismului și capitalismului, în colaborarea și întrajutorarea reciprocă, frățească, calitativ nouă, în construirea socialismului. Vechile simboluri ale prieteniei noastre — ca București, Brăila, Galați, Grivița, Plevna — sînt astăzi îmbogățite cu noi simboluri : podul de peste Dunăre, de lîngă Ruse, linia de înaltă tensiune Craiova-Boicinovți, care leagă sistemele energetice ale țărilor noastre, convenția pentru construirea, în comun, a complexului hidrotehnic de la Nikopol-Turnu Măgurele.

Astăzi, colaborarea noastră economică, politică și culturală se întemeiază pe principiile neclintite ale marxism-leninismului în numele țelurilor și sarcinilor comune — edificarea socialismului și comunismului, a prieteniei socialiste și colaborării dintre țările și popoarele noastre, apărarea păcii. Pe noi ne leagă tratatul de prietenie, colaborare și ajutor reciproc, semnat în 1948 și reînnoit în 1970. O contribuție prețioasă la întărirea, lărgirea și adîncirea prieteniei și colaborării noastre au adus întîlnirile, din ultimii ani, dintre tovarășii Todor Jivkov și Nicolae Ceaușescu.

Transmit cele mai sincere urări pentru îndeplinirea marilor sarcini trasate de al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român, pentru binele poporului român, pentru noi succese în construirea socialismului și apărarea păcii în lume.

Declarație consemnată de Constantin Amariței

„Președintele Ceaușescu se bucură de un mare prestigiu și popularitate în Columbia"

Diego Moreno Jaramillo

viceministru al dezvoltării economice din Columbia

La București a fost semnat Protocolul celei de-a II-a sesiuni a Comisiei mixte româno-columbiene, prilej cu care s-a aflat în țara noastră dl Diego Moreno Jaramillo, viceministrul dezvoltării economice din Columbia. Documentul prevede intensificarea și diversificarea colaborării și cooperării economice și tehnice dintre cele două țări în domeniile minier, petrolier, chimic, al construcției de mașini, industrializării lemnului, industriei ușoare, extinderea în continuare a schimburilor comerciale dintre organizațiile și firmele românești și columbiene.

Pe marginea acestei multiple cooperări, oaspetele a avut amabilitatea să ne vorbească în cadrul unui interviu.

— Președintele Alfonso López Michelsen a acordat o importanță specială primei reuniuni a Comisiei mixte româno-columbiene. Președintele însuși s-a convins, vizitînd România — ca și noi, aflați, acum, la București — că există pentru ambele țări condiții deosebit de favorabile pentru a spori schimburile comerciale și cooperarea mutuală. Sperăm ca, în viitor, aceste reuniuni ale comisiei celor două țări să se întîlnească mai des, la nivel de specialiști din diversele sectoare cuprinse în acordurile încheiate.

Această comisie are un program vast. În primul rînd, își propune să promoveze schimburile comerciale cu produse care au fost, prin tradiție, materii de comerț — cafea și bumbac, în cazul Columbiei, produse fertilizante în cazul României. În Protocolul semnat am inclus, pe de altă parte, o listă de produse foarte diversificate, care vor fi comercializate în viitor. Partea columbiană a inclus în delegația sa și reprezentanți ai sectorului privat, interesați în realizarea unor schimburi cu produse din domeniul lor de activitate.

Vorbind despre întrevederile avute la București, dl Diego Moreno Jaramillo ne-a spus :

— Am avut onoarea de a fi primiți de președintele Nicolae Ceaușescu, ceea ce va

constitui un moment de cea mai plăcută amintire în viața mea. Am putut să-mi dau seama de rațiunile pentru care domnia-sa ocupă un loc de prim plan în lume. Președintele Ceaușescu promovează idei foarte concrete și practice despre necesitatea cooperării între națiuni, ceea ce, în mod sigur, constituie o bază esențială pentru dezvoltarea tuturor țărilor. Președintele României are idei clare despre ceea ce înseamnă viitorul țărilor în curs de dezvoltare și despre necesitatea ca aceste țări să-și întărească economiile proprii și schimburile comerciale, în cadrul unei cooperări reciproc avantajoase. În țara mea, domnul președinte al României se bucură de o mare popularitate, de un mare prestigiu. Românii și columbienii au poziții similare în ceea ce privește prezentul și viitorul umanității, al unei lumi construite pe principiile prieteniei și într-ajutorării, ale cooperării efective care să ne asigure pacea.

Am avut, de asemenea, întrevederi la ministerele de resort : la Ministerul Industriei Ușoare, unde ne-am întîlnit cu titularul acestui minister, care este și președintele Asociației de prietenie româno-columbiene ; la Ministerul Industriei Chimice, unde am realizat un schimb de idei foarte constructiv între specialiști, ceea ce ne-a dat posibilitatea să întrevedem, în viitor, realizarea unor acorduri foarte avantajoase pentru ambele părți. Aceste întrevederi, ca și altele, dau substanță prezenței noastre în România, ca și vizitele efectuate în provincie, la Brașov și Ploiești.

Interviu realizat de
Anca Voican

„Relațiile româno — vest-germane se dezvoltă continuu"

Helmut Kohl

președintele Uniunii Creștin-Democrate din R.F.G., prim-ministru al guvernului landului Renania-Palatinat

S-a organizat, pentru prima dată, în Republica Federală Germania o „Săptămînă românească" la nivelul unui land. Mă bucur, în mod deosebit, pentru că, în acest fel, continuăm o tradiție. Mă refer la faptul că, în ianuarie 1967, au fost stabilite relații diplomatice între România și Republica Federală Germania, pe vremea aceea fiind cancelar un membru al U.C.D. Acest pas a fost un prim rezultat concret al politicii de destindere a guvernului federal, marcată de declarațiile din mai 1966, ale cancelarului Erhard și ministrului de externe Schröder, linie care a fost, apoi, dezvoltată de cancelarul Kurt Georg Kiesinger.

Dorința unui popor de a trăi în pace nu poate fi limitată numai la unii din vecinii săi. De aceea, o pace durabilă în Europa nu poate însemna, pentru Republica Federală Germania, numai o reconciliere cu Franța și cu ceilalți vecini occidentali. O pace durabilă înseamnă, de la început, pentru noi, o reconciliere și cu popoarele Europei răsăritene.

În privința relațiilor cu Occidentul, noi am atins țelurile pe care ni le-am propus. În privința Răsăritului, sîntem pe cale să realizăm aceste țeluri. Știm cu toții că acest drum este încă greu și că el va fi îndelungat. Important este că rezultatul va fi pentru ambele părți avantajos.

Realismul și cumpătarea, înțelegerea reciprocă a situației partenerului au contribuit la dezvoltarea relațiilor dintre România și Republica Federală Germania, în anii precedenți. Relațiile noastre bilaterale nu sînt împovărate de dificultăți. De aceea, drumul unor relații normale, bune, a fost liber. Ambele țări au folosit această șansă. Relațiile noastre s-au adîncit în mod continuu și se vor amplifica și în viitor.

Aceasta se explică prin concepțiile noastre despre politica de destindere. Iar, dacă eu, aici, în Renania-Palatinat am deschis „Săptămîna românească" în calitate de gazdă, atunci vreau să îmi exprim dorința ca aceasta să reprezinte o contribuție prețioasă la o destindere realistă și concretă, o contribuție la înțelegerea reciprocă și la dezvoltarea în continuare a relațiilor de prietenie dintre cele două țări ale noastre. Consider că această „Săptămînă românească" în landul nostru permite să se creeze o imagine convingătoare asupra posibilităților existente în dezvoltarea relațiilor noastre în domeniul economic, cultural, ca și în cel turistic. Ea prilejuiește și o mai mare mobilitate a informațiilor și părerilor, ceea ce, în concepția noastră, are o mare importanță pentru destinderea dintre țările europene.

În relațiile dintre țările noastre, noi am și făcut unii pași mai departe. Desigur, mai sînt încă multe de făcut.

Noi dorim destindere, cu toții dorim pace între popoarele noastre.

Declarație consemnată de
N. S. Stănescu

„România se situează în mod constant de partea țărilor în curs de dezvoltare"

Kayinga Onsi N' Dal

comisar de stat pentru agricultură al Republicii Zair

Relațiile dintre Zair și România sînt, după părerea mea, excelente. Desigur, acest fapt se datorează, în primul rînd, contactelor la cel mai înalt nivel dintre cele două țări, vizitelor reciproce pe care le-au întreprins în România și Zair președinții Mobutu și Ceaușescu. Noi am apreciat foarte mult vizita președintelui român în țara noastră, așa cum apreciem relațiile foarte bune ce există nu numai între conducătorii statelor noastre, ci și între cele două popoare. În prezent, cooperarea dintre România și Zair s-a intensificat foarte mult. Un grup de studenți zairezi studiază în țara dv. ; de asemenea, sîntem pe cale să realizăm cîteva importante acțiuni de cooperare în domeniul forestier și al creșterii animalelor. Aceste exemple nu epuizează, desigur, cadrul raporturilor noastre bilaterale, care, sîntem convinși, nu vor putea decît să se dezvolte și în continuare.

În ce privește politica externă a României, aș dori să mă refer la un singur exemplu și anume la acela al relațiilor pe care țara dv. le dezvoltă cu țările în curs de dezvoltare. Din acest punct de vedere, se poate aprecia că imaginea legăturilor dintre țările noastre este comună raporturilor României cu celelalte state în curs de dezvoltare din Africa, America Latină și Asia. Atît în luările sale de poziție de politică internațională, cît și în cadrul organizațiilor și conferințelor internaționale, România se situează, în mod constant, de partea țărilor în curs de dezvoltare, acționează cu fermitate pentru democratizarea relațiilor internaționale, pentru creșterea contribuției tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, la rezolvarea problemelor principale ale contemporaneității. Acest lucru nu poate decît să sporească și mai mult prețuirea de care țara dv., președintele Nicolae Ceaușescu se bucură pretutindeni în lume.

„Apreciem foarte mult politica externă a României"

General Rafael Hoyos Rubio

ministrul alimentaţiei al Republicii Peru

Sîntem foarte fericiţi că legăturile dintre Peru şi România s-au intensificat, că au urcat pe noi trepte de dezvoltare, după vizita pe care preşedintele României, domnul Nicolae Ceauşescu a efectuat-o în ţara noastră. A fost o vizită de care nu numai conducătorii Perului, dar şi oamenii de rînd îşi amintesc cu plăcere, dovada cea mai elocventă fiind primirea caldă, deosebit de prietenească de care şeful statului dv. s-a bucurat pretutindeni în ţara noastră. Personal, sînt de părere că putem intensifica, în continuare, colaborarea şi cooperarea noastră pe multiple planuri, ceea ce nu poate decît să servească intereselor popoarelor noastre, cauzei generale a păcii în lume.

Doresc să vă spun că noi apreciem foarte mult politica externă a României, principiile pe care ea se întemeiază. De altfel, principiile respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, ale neamestecului în treburile altor state, ale colaborării reciproc avantajoase se află, după cum ştiţi, şi la baza politicii externe pe care o promovează guvernul peruan. Tocmai de aceea nu este, cred, întîmplător faptul că în principalele probleme ale vieţii internaţionale punctele de vedere ale ţărilor noastre coincid, că, la numeroase conferinţe internaţionale, Peru şi România colaborează foarte strîns.

„O politică profund principială atît în teorie cît şi în practică"

Manuel Perez Guerrero

ministrul afacerilor economice internaţionale al Venezuelei

Noi avem relaţii foarte bune cu România şi sîntem satisfăcuţi de modul în care aceste relaţii evoluează. Distanţa care există între ţările noastre din punct de vedere geografic nu ne-a împiedicat şi nu ne împiedică să diversificăm raporturile de cooperare, pe baze reciproc avantajoase. Cred că putem afirma, cu toată certitudinea, că această etapă nouă care s-a deschis în relaţiile noastre este un rezultat direct al vizitei pe care a întreprins-o în Venezuela preşedintele României, dl Nicolae Ceauşescu, vizită care, aşa cum cunoaşteţi, s-a bucurat de un real succes.

Politica externă a României socialiste este o politică obiectivă, care ţine seama de realităţile lumii contemporane. Ea este, în acelaşi timp, o politică profund principială atît în teorie cît şi în practică. În sfîrşit, ea este o politică deschisă spre toate ţările, indiferent de orînduirea lor socială. Aceste trăsături ale politicii ţării dv. se bucură de admiraţie în Venezuela, în rîndul poporului nostru, a cărui dorinţă principală — comună cu a poporului român — este aceea de a trăi în pace şi colaborare cu toate statele lumii.

Declaraţii consemnate de Radu Bogdan

„Privim cu încredere viitorul relaţiilor noastre"

Chatichai Choonhavan

adjunct al ministrului afacerilor externe al Tailandei

Prasong Sukhum

adjunct al ministrului comerţului al Tailandei

Recent, ţara noastră a fost vizitată de o delegaţie guvernamentală tailandeză, condusă de Chatichai Choonhavan, adjunct al ministrului afacerilor externe. Din delegaţie au mai făcut parte : Prasong Sukhum, adjunct al ministrului comerţului, Prokaipat Judhusophon, adjunct al ministrului industriei, Phon Wannamethee, secretar general la Ministerul Afacerilor Externe.

Conducătorul delegaţiei, dl Chatichai Choonhavan, adjunct al ministrului afacerilor externe tailandez, şi dl Prasong Sukhum, adjunctul ministrului comerţului, au avut amabilitatea de a împărtăşi colaboratorului revistei „Lumea", Mihai Cutuş, impresiile lor asupra acestei prime vizite desfăşurate în România.

Aş vrea să mulţumesc guvernului român — a subliniat dl **Chatichai Choonhavan** — pentru invitaţia de a vizita ţara dv. Am avut multe contacte şi convorbiri foarte utile. Am făcut un schimb de opinii asupra relaţiilor politice, economice, comerciale, culturale şi sîntem încîntaţi de rezultatele acestor întîlniri. Sînt de părere că, în viitorul apropiat, vom putea face un schimb de delegaţii de experţi, mai ales în perspectiva asistenţei pe care România o poate acorda Tailandei în eforturile de dezvoltare industrială şi, în general, economică. Am dori să-i invităm pe experţii români să viziteze Tailanda pentru a cunoaşte proiectele noastre şi, îndeosebi, cele privind dezvoltarea industriei petrochimice, a rafinăriilor noastre, ca şi pentru a discuta, în ansamblu, relaţiile comerciale de viitor.

Aş dori să subliniez că, deşi aceasta este prima vizită pe care o facem în încîntătoarea dv. ţară, avem totuşi senzaţia că am mai fost aici, probabil şi datorită primirii călduroase pe care ne-a făcut-o poporul român. Am fost la Brazi, pentru a vedea uriaşa rafinărie şi complexul petrochimic.

Desigur, vizita noastră constituie un reper pe calea dezvoltării relaţiilor dintre cele două ţări, un reper folositor. Noi privim cu încredere spre viitorul relaţiilor noastre, care, sperăm, se vor dezvolta simţitor în viitor, şi nu numai în domeniul economic.

În ceea ce priveşte domeniul cooperării economice, am purtat discuţii interesante, membrii delegaţiei avînd convorbiri detaliate, pe specific. Sper că, în viitor, relaţiile dintre ţările noastre vor prospera şi mai mult. Ştim că ţara dv. are o vastă experienţă, mai ales în domeniul petrolier şi în industrie, în general.

Comerţul nostru cu România — a arătat, la rîndul său, dl **Prasong Sukhum** — a început în urmă cu cîţiva ani şi se extinde continuu. Am venit în România pentru a putea observa de aproape progresul realizat de ţara dumneavoastră în domeniul industriei, pentru a cumpăra utilaj adecvat, care să ne ajute în eforturile noastre de industrializare. În acelaşi timp, vom oferi României mărfuri în care să fie interesată. Sîntem impresionaţi de realizările României în domeniul energiei şi dorim ca specialiştii români să colaboreze cu noi pentru realizarea unor obiective energetice.

Consider, în ce mă priveşte, că această vizită va contribui la dezvoltarea relaţiilor dintre ţările noastre. În timpul vizitei, am avut schimburi utile de idei care, desigur, vor conduce la schimburi practice, în domeniul comerţului. Am pornit direct la negocieri, cu referire la produse specifice. Vreau să subliniez că aceasta este prima mea vizită în România şi prima vizită într-o ţară socialistă şi, cred, că ea m-a pus în faţa unei lumi noi pe care n-am cunoscut-o pînă acum şi care m-a impresionat foarte mult. Energicul popor al României m-a impresionat cel mai mult; de asemenea, rapida industrializare a ţării, care a contribuit la îmbunătăţirea nivelului de trai, al cantităţii produselor de consum pentru populaţie. Totodată, m-a impresionat extinderea comerţului ţării dv. cu toate ţările lumii. Sperăm că relaţiile dv. cu ţările din sud-estul Asiei vor creşte şi mai mult şi, cum Tailanda se află chiar în centrul acestei zone, am dori ca, în cadrul raporturilor comerciale ale României cu această parte a lumii, cele cu ţara noastră să se dezvolte intens.

LISABONA

Opțiunea celor „trei D"

De la trimisul nostru special, Rodica Dumitrescu

Să vezi, să asculți, să înțelegi. Este ceea ce îți propui, spontan, de îndată ce începi să cunoști ora nouă Portugaliei. Mi-o sugerează, însă, și șoferul taxiului care, conducîndu-mă de la aeroport spre centrul Lisabonei, îmi spune la un moment dat : „Ne aflăm pe un bulevard ce poartă numele a ceva ce noi n-am cunoscut pînă la 25 aprilie : Libertate". Ne aflăm, într-adevăr, pe „Avenida da Liberdade".

Este un cuvînt pe care-l voi auzi adesea rostit. Alături de „democrație" și „socialism".

SĂ VEZI...

Mă așteptam să văd la Lisabona militari și tancuri pe străzi. Străzile sînt, însă, calme. Militarii și tancurile se află — mi se răspunde — în cazărmi.

Pe zidurile caselor de un roșu pastelat sînt lipite sute de afișe anunțînd mitinguri ale militanților comuniști, socialiști, popular-democrați, sau lozinci ca „Trabalho, Ordem, Unidade : a democracia vencerá" („Muncă, ordine, unitate : democrația va învinge").

Istoria nouă a Portugaliei o poți citi pe fețele oamenilor, iluminate de euforia libertății cucerite la 25 aprilie. Istoria care abia începe să se scrie o citești în privirile oamenilor de toate vîrstele care, pînă la orele tîrzii ale serii, discută aprins în „Praça Rossio" — locul marilor evenimente — despre libertate, democrație și socialism ; o citești pe trăsăturile blînde dar hotărîte ale președintelui Francisco da Costa Gomes sau pe fața nobilă a lui Alvaro Cunhal, secretarul general al Partidului Comunist Portughez, ale cărui evadări din închisorile salazariste constituie astăzi poemul epic al rezistenței portugheze.

SĂ ASCULȚI...

Despre 25 aprilie, despre ceea ce reprezintă pentru Portugalia procesul de decolonizare, despre ceea ce s-a petrecut în noaptea de 27—28 septembrie, despre întoarcerea în Europa, despre rolul Mișcării Forțelor Armate sau al guvernului provizoriu, despre procesul de democratizare, despre unitatea sindicală sau problemele economice — nimeni nu ezită să-ți vorbească și să-ți explice.

În cele șapte luni cîte s-au scurs de la 25 aprilie, Mișcarea Forțelor Armate, bine sudată, mai ales după evenimentele din noaptea de 27—28 septembrie, s-a arătat hotărîtă să ducă pînă la capăt Programul M.F.A., sprijinit deschis de toate forțele democratice ale țării, program ce vizează atingerea a trei obiective esențiale : *democratizare, decolonizare, dezvoltare*, de unde și numele de „Programul celor «trei D»" (Os três „D").

Pentru aducerea la îndeplinire a unui asemenea program, ce-și propune să creeze condiții favorabile democratizării vieții politice în Portugalia, proclamînd voința de „salvare națională a țării și de restituire către popor a libertăților cetățenești", *„obiectivele cele mai importante ce urmează a fi realizate* — îmi explică președintele Portugaliei, generalul *FRANCISCO DA COSTA GOMES — sînt următoarele : decolonizarea, reconversiunea structurilor productive ; stabilizarea socio-economică ; politizarea poporului portughez ; democratizarea învățămîntului și culturii ; revizuirea accelerată a legislației anterioare ; reorganizarea forțelor militare și militarizate pentru înfăptuirea unor obiective de tip «serviciu național». Fără atingerea acestor obiective* — subliniază președintele Costa Gomes — *nu va putea fi viabilă instaurarea unei democrații pluraliste socializante".*

Democratizare. Legitimizată de autenticitatea opțiunilor sale și de fidelitatea pe care a dovedit-o față de idealurile de libertate și democrație ale poporului portughez, Mișcarea Forțelor Armate a însărcinat Junta salvării naționale, guvernul provizoriu, condus de Vasco Dos Santos Gonçalves, să organizeze țara, în decurs de mai puțin de un an, pînă la alegerile din martie 1975, pe baze democratice. Alături de militari, în guvernul provizoriu sînt prezente forțele democratice cele mai reprezentative ale țării : Partidul Comunist, Partidul Socialist, Partidul Popular-Democratic.

Despre aceste forțe politice îmi vorbește *ALVARO CUNHAL*, secretar general al Partidului Comunist Portughez, ministru de stat : *„Ele reprezintă nu un partid, ci sectoare ale opiniei publice naționale. Așadar, guvernul provizoriu reprezintă o foarte largă coaliție de forțe sociale și politice care definesc o politică comună a claselor și păturilor sociale interesate în instaurarea în Portugalia a unui regim democratic. Sarcina fundamentală a guvernului provizoriu este de a asigura calea spre realizarea de alegeri realmente libere pentru Adunarea Constituantă, adunare ce trebuie să decidă formele de guvernămînt, forma statului democratic în viitor".*

În cadrul largului evantai al forțelor democratice, *„una din armele cele mai puternice și eficace ale poporului portughez pentru consolidarea libertății, pentru asigurarea unei căi democratice, o reprezintă unitatea muncitorilor, unitatea sindicală"*, menționează Alvaro Cunhal. Unitatea sindicală există în Portugalia, fiind exprimată de mișcarea sindicală unitară ce poartă denumirea de *„INTERSINDICALA"*. În discuțiile purtate cu lideri ai acestei mișcări aveam să aflu că „Intersindicala" grupează, astăzi, peste 200 de sindicate și peste 2 000 000 de membri *„atașați Programului Mișcării Forțelor Armate, deoarece, în actuala fază tranzitorie, acest program servește interesele clasei muncitoare portugheze". „Greva* — îmi explică *AUGUSTO SILVA*, de la Departamentul Relații Internaționale al Intersindicalei — *este principalul instrument al muncitorilor pentru rezolvarea conflictelor de muncă, dar ea trebuie utilizată, în ultimă instanță, după epuizarea tuturor celorlalte mijloace, pentru evitarea profiturilor pe care le-ar putea trage toți dușmanii poporului, ai democrației și clasei muncitoare din folosirea ei exagerată".*

„În prezent — afirmă căpitanul *COSTA MARTINS*, ministrul muncii — *practic nu există greve în Portugalia"*. Aceasta *„nu înseamnă că nu există conflicte de muncă"*, ci reprezintă *„o dovadă a maturității mișcării sindicale unitare, a înțelegerii obiectivului principal al guvernului provizoriu și al Mișcării Forțelor Armate — consolidarea unei reale democrații în Portugalia. Mișcarea sindicală trebuie înțeleasă ca o mișcare de clasă ce are drept scop integrarea sindicatelor în viața socială și politică a țării, integrare ce trebuie să-și pună amprenta asupra consolidării procesului democratic. Modul în care sindicatele vor acționa pentru apărarea drepturilor și intereselor muncitorilor, paralel cu apărarea democrației, va putea aduce o contribuție esențială la consolidarea democrației în țara noastră".*

Dezvoltare. Una din preocupările fundamentale ale Mișcării Forțelor Armate, ale guvernului provizoriu o reprezintă situația economică a țării, situație ce nu poate fi disociată de grava criză economică moștenită de la regimul fascist, noul regim portughez neputînd rezolva în numai cîteva luni urmările unei dictaturi de aproape o jumătate de secol.

Măsurile economice adoptate pînă în prezent — printre care inițierea unor programe de industrializare a regiunilor celor mai înapoiate, naționalizarea a trei bănci de emisie, precum și programul economic de urgență, în curs de elaborare — vizează stăvilirea inflației, îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor muncii, *„stabilitatea economică și găsirea de soluții pentru asigurarea locurilor de muncă, pentru a nu se ajunge la o agravare a șomajului"*

La sediul O.N.U. de la New York, președintele Portugaliei, Francisco da Costa Gomes (centru) și ministrul de externe Mario Soares (stînga) îl întîlnesc pe secretarul general al Organizației, Kurt Waldheim

(Costa Martins), reechilibrarea balanței comerciale și de plăți, soluționarea carențelor finanței publice. „*Toate acestea pot fi rezolvate* — îmi explică *RUI VILAR*, ministrul economiei — *avîndu-se în vedere că puterea politică este independentă de cea economică, fapt deosebit de important, deoarece ne permite să luăm toate deciziile necesare în sensul apărării intereselor poporului portughez*".

Decolonizare. Procesul în curs al decolonizării reprezintă marea mîndrie și marea certitudine a noii Portugalii. Mișcarea Forțelor Armate și guvernul provizoriu au proclamat solemn respectarea de către Portugalia a dreptului popoarelor de a dispune de ele însele, dînd curs aspirațiilor de libertate, independență și dezvoltare autonomă a popoarelor din fostele colonii africane. Abandonarea politicii coloniale a însemnat descătușarea poporului portughez de absurda povară salazaristă ce i-a zdruncinat echilibrurile politice, economice și sociale. A însemnat, totodată, întoarcerea în Europa, adică eliberarea politică și, mai ales, economică a milioanelor de portughezi alăturați, din primele clipe, Mișcării Forțelor Armate care a dărîmat, la 25 aprilie, în numai cîteva ore, edificiul de aproape o jumătate de secol al salazarismului cu și fără Salazar. „*Am pornit în acest proces* — îmi spune ministrul muncii Costa Martins — *de la principiul democratic potrivit căruia, atîta vreme cît propriul nostru popor este liber să se exprime pe sine însuși, este irațional să accepte oprimarea altor popoare*".

„*Procesul de decolonizare* — declară ministrul economiei Rui Vilar — *este, la fel ca revoluția de la 25 aprilie, un proces original, în sensul că nici o altă țară colonialistă nu a realizat o decolonizare precum cea pe care sîntem noi în curs s-o realizăm. Este semnificativ faptul că, într-o perioadă scurtă, am recunoscut Republica Guineea-Bissau ca stat independent și am semnat acordurile de la Lusaka ce au dus la formarea unui guvern de tranziție în Mozambic, în așteptarea obținerii independenței totale, în iunie 1975. Este evident că, după un război de 13 ani și după atîția ani de dominație portugheză, procesul decolonizării este un proces complex, presărat cu dificultăți. Important este că există o voință politică clară din partea noastră, pe care au înțeles-o acum toate popoarele africane, precum și faptul că portughezii sînt dornici să participe la crearea unui climat de cooperare și fraternitate cu popoarele africane*".

SĂ ÎNȚELEGI...

...spiritul nou cu care Portugalia se înfățișează astăzi în fața lumii : o Portugalie liberă și democratică, devenită astfel după o luptă lungă și dificilă pentru recucerirea drepturilor pierdute în 1926 și, în același timp, așa cum spunea Mario Soares, ministrul afacerilor externe, o luptă „dată în profunzime, în forul interior al fiecărui portughez" ;

...că noua Portugalie, născută la 25 aprilie, s-a întors spre ea însăși, conștientă că numai astfel poporul său își va putea stabili relații demne și pline de încredere cu națiunile continentului din care face parte, cu toate popoarele lumii ;

...că poporul portughez își făurește o istorie nouă, cu entuziasm, abnegație și fermitate, spre a avea certitudinea ireversibilității.

INTERVIUL NOSTRU

VASCO DOS SANTOS GONÇALVES

prim-ministru
al Guvernului Provizoriu
al Republicii Portugalia

Cursul favorabil al relațiilor portughezo-române

— Cum apreciați perspectivele legăturilor de prietenie și cooperare dintre Portugalia și România — prima țară socialistă care a reluat relațiile cu țara dumneavoastră, după 25 aprilie 1974?

— La punctul 7 secția B a Programului Mișcării Forțelor Armate referitor la Guvernul Provizoriu, se statuează că acesta se va orienta „după principiile independenței și egalității între state, neamestecului în afacerile interne ale altor țări și al apărării păcii, lărgind și diversificînd relațiile internaționale, ca bază a prieteniei și cooperării". Acesta este principiul general pe care se vor întemeia relațiile noastre cu România.

Fără îndoială că, încă de mult, există un interesant schimb cultural între țările noastre ; acest fapt nu este, desigur, străin de originea comună a limbii noastre, iar această circumstanță va influența favorabil dezvoltarea relațiilor dintre cele două popoare.

— Cum apreciați evoluția politicii portugheze în lumina Programului Mișcării Forțelor Armate și al guvernului pe care-l conduceți ?

— Programul Mișcării Forțelor Armate este un program de decolonizare, democratizare și dezvoltare. În acest sens, se poate spune că evoluția politică portugheză se va înscrie în sensul păcii, eliberării popoarelor coloniale, al eliberării poporului portughez însuși, prin consolidarea libertăților democratice și a progresului economic și social. Este un program ambițios pentru o țară care a suportat 48 de ani de fascism, este un program care cere din partea poporului portughez mari sacrificii, dar este, totodată, o încercare din care poporul meu va ieși învingător.

— Ce ne puteți spune despre realizările și direcțiile politicii de decolonizare în Africa și pe alte continente?

— Direcția politicii noastre de decolonizare este, cred eu, suficient de definită, în ce privește claritatea, sensul și conținutul ei. Este o politică de decolonizare, eliberatoare și progresistă. Trebuie precizat că acest proces de decolonizare a fost inițiat cu 6 luni în urmă, iar în lume există deja astăzi o nouă națiune — cea din Guineea-Bissau. S-a fixat, de asemenea, data la care Mozambicul va deveni definitiv independent — 25 iunie 1975. În Angola, s-a încheiat acordul de încetare a focului cu diversele mișcări de eliberare și se merge ferm în direcția constituirii unui guvern provizoriu de coaliție, care să conducă Angola spre independența totală. În curînd, vor fi, de asemenea, anunțate măsuri privind situația din Insulele Capului Verde, Sao Tomé, Principe și Timor.

Mă îndoiesc că, în numai șase luni, o altă țară din lume ar fi izbutit să dezvolte un proces de decolonizare ca acela pe care-l desfășoară Portugalia. Odată obținută încetarea focului, forțele ambelor părți s-au angajat de îndată pe calea colaborării și a păcii. Nu există un alt caz de proces similar de decolonizare.

— Care este poziția Portugaliei în ceea ce privește problemele edificării securității europene, ale destinderii și cooperării în Europa și în lume ?

— Poziția Portugaliei în ce privește problemele la care vă referiți a fost deja enunțată în prima parte a răspunsului la prima dumneavoastră întrebare. Portugalia va sprijini toate inițiativele care au ca scop promovarea păcii, înțelegerii și cooperării între toate popoarele lumii și va lupta cu tot mai multă fermitate împotriva amestecului unor forțe sau țări în afacerile interne ale altor țări.

Interviu realizat de Ioan Stănculescu

SOFIA

1975 — a cincea treaptă

Corespondență de la Constantin Amariței

La sfîrșitul lunii octombrie, la Sofia au avut loc lucrările celei de-a 12-a sesiuni a Adunării Populare a R.P. Bulgaria. Sesiunea s-a impus ca un eveniment de o deosebită însemnătate, în cadrul ei fiind examinate și adoptate legea planului unic de dezvoltare social-economică și bugetul de stat pe 1975.

Elaborarea planului pe anul 1975, după cum au declarat specialiștii bulgari în domeniul planificării, a constituit o acțiune de mari proporții și de o răspundere aparte, deoarece în viața poporului bulgar anul 1975 nu înseamnă doar unul dintre cei cinci ani ai unui program de lungă durată, ci ultimul an al celui de al 6-lea cincinal, sau, cum i se spune adesea aici — a cincea treaptă. În cadrul lui, urma deci să se finalizeze prevederile directivelor celui de al X-lea Congres al P. C. Bulgar, ale Plenarei C.C. al P.C.B. din decembrie 1972, consacrate ridicării nivelului de trai al poporului bulgar, și ale Conferinței Naționale din luna martie a acestui an privind creșterea susținută a productivității sociale a muncii în Bulgaria. Sarcina anului 1975 — aceea de a recupera unele rămîneri în urmă și de a duce mai departe și consolida succesele cucerite în cei patru ani ai cincinalului — a fost apreciată din acest motiv de deputați, în cadrul lucrărilor sesiunii, ca deosebit de dificilă, dar nu imposibilă.

Un prim pas spre reușita finală a fost făcut chiar de sesiune, care, pentru prima oară în viața economică a țării, a reușit să dezbată și să fixeze cifrele de plan pe anul următor, cu mai bine de două luni înainte de încheierea anului în curs. Acest lucru dă posibilitatea unei pregătiri mai temeinice, făcută din vreme, condiție obligatorie pentru păstrarea unui ritm normal de producție.

La aceasta se adaugă și bunele rezultate care se așteaptă să se obțină la sfîrșitul anului 1974, avînd în vedere că, în cele nouă luni ale anului, volumul producției industriale a crescut, față de aceeași perioadă a anului trecut, cu 7,8 la sută, obținîndu-se o producție suplimentară de peste 50 milioane leva. Ritmurile înregistrate în fiecare din principalele ramuri ale economiei bulgare sînt apreciate ca bune, ceea ce dă garanția că, în anul 1975, se va putea păși cu dreptul.

Optimismul este justificat deși, așa cum sublinia și primul secretar al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, tovarășul Todor Jivkov, în discursul rostit la Iambol, la 28 octombrie, greutățile întîmpinate, mai ales de agricultura bulgară, nu au fost ușoare : „Bilanțul general arată că, independent de greutățile pe care ni le-a creat seceta de lungă durată și de greutățile cu alt caracter, agricultura noastră, economia noastră se dezvoltă cu succes și merg înainte. Cu toate aceste dificultăți, noi n-am admis nici micșorarea ritmurilor de dezvoltare a economiei, nici scăderea nivelului de trai al poporului. Acesta este, fără îndoială, marele nostru succes. În aceasta, se manifestă din nou, cu claritate, justețea liniei partidului nostru, forța vitală a socialismului, avantajele orînduirii socialiste".

Cifrele planului economiei bulgare pe anul 1975 sînt astfel calculate încît să garanteze realizarea indicatorilor de bază ai dezvoltării țării în perioada 1971—1975, aprobați de Congresul al X-lea al P.C.B. Astfel, venitul național va trebui să crească față de 1974 cu circa 9 la sută, ceea ce va asigura o creștere față de 1970 de 46,6 la sută, cifră ce se încadrează în prevederile cincinalului (45—50 la sută). Veniturile reale pe locuitor, calculate pentru o creștere medie anuală de 4,3 la sută, vor depăși prevederile cincinalului, atingînd, la sfîrșitul anului 1975, un plafon cu 33,2 la sută mai ridicat față de 1970, sarcina stabilită prin directive fiind de numai 25—30 la sută.

Și alți indicatori reușesc să asigure baza planificării lor în 1975 la cote superioare prevederilor inițiale, cum este, de exemplu, cazul volumului global al schimbului de mărfuri, al cărui ritm anual de 7,1 la sută, în acest an, îi asigură o creștere de 45 la sută, comparativ cu 1970, superioară prevederilor stabilite la 38—40 la sută. Serviciile industriale pentru populație vor atinge, de asemenea, o creștere de 75 la sută față de 1970 (prevederea fiind de 70—80 la sută), în timp ce construcțiile de locuințe vor asigura, la sfîrșitul anului 1975, prin cele 68 000 de apartamente noi, o suprafață locuibilă medie pe locuitor de 12,5 mp.

Față de realizările preliminate la sfîrșitul acestui an, volumul producției industriale urmează să crească, în 1975, cu 8 la sută, pentru a asigura, față de 1970, o creștere de 55,1 la sută, avînd în vedere că pe cincinal acest spor era stabilit a fi între 55 și 60 la sută. 86 la sută din creșterea producției industriale se va obține pe baza creșterii productivității muncii (8,2 la sută în 1975, față de 1974), ceea ce înseamnă o depășire cu aproape 6 la sută a prevederilor inițiale.

Volumul producției agricole a fost prevăzut să crească cu 9,3 la sută, sarcină apreciată pe deplin realizabilă, avînd în vedere că producția agricolă bulgară a fost, în 1974, sub nivelul atins în 1973.

Pe ce căi prevăd specialiștii bulgari realizarea tuturor acestor sarcini ? În primul rînd, prin trecerea mai hotărîtă spre o economie intensivă, bazată pe introducerea rapidă și cît mai largă a cuceririlor științei și progresului tehnic. În acest sens, planul pe 1975 se fundamentează pe aplicarea în producție a circa 160 de proiecte care vizează introducerea de noi tehnologii, a mecanizării complexe și automatizării conducerii. O a doua cale constă în elaborarea și aplicarea unui program special de modernizare și reconstrucție, în care vor fi incluse 439 de unități ale economiei bulgare. Pentru aceasta, din investițiile capitale acordate în 1975 producției materiale, peste 34 la sută vor fi orientate spre modernizare și reconstrucție, ceea ce înseamnă cu 82 milioane de leva peste prevederile inițiale. O a treia cale indicată de specialiștii bulgari este continuarea, cu o și mai mare perseverență, a luptei pentru economisirea materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei. Fiecare unitate economică va trebui să aibă planuri concrete, al căror principal obiectiv să fie deplina și eficienta folosire a resurselor materiale de care dispun.

Marea problemă a agriculturii bulgare, așa cum rezultă din prevederile de plan pe 1975, rămîne în continuare dezvoltarea în ritmuri rapide a zootehniei și, în această perspectivă, asigurarea necesarului de furaje. Ținînd cont de greutățile întîmpinate pînă în acest an, planul pe 1975 prevede o schimbare în structura culturilor, față de cea planificată pe cincinal, care să asigure o creștere a suprafețelor destinate culturilor furajere și sfeclei de zahăr, în detrimentul suprafețelor cultivate cu cereale, floarea-soarelui, bumbac. În urma măsurilor ce vor fi luate, suprafețele rezervate culturilor furajere vor atinge 2,17 milioane hectare, ceea ce înseamnă o creștere de 7,7 la sută față de 1974.

...Ritmuri și proporții, direcții și priorități care scot în evidență potențialul sporit al economiei bulgare, marile rezerve de care dispune pentru crearea acelor condiții și premise necesare înaintării cu succes a Bulgariei pe drumul construirii societății socialiste dezvoltate.

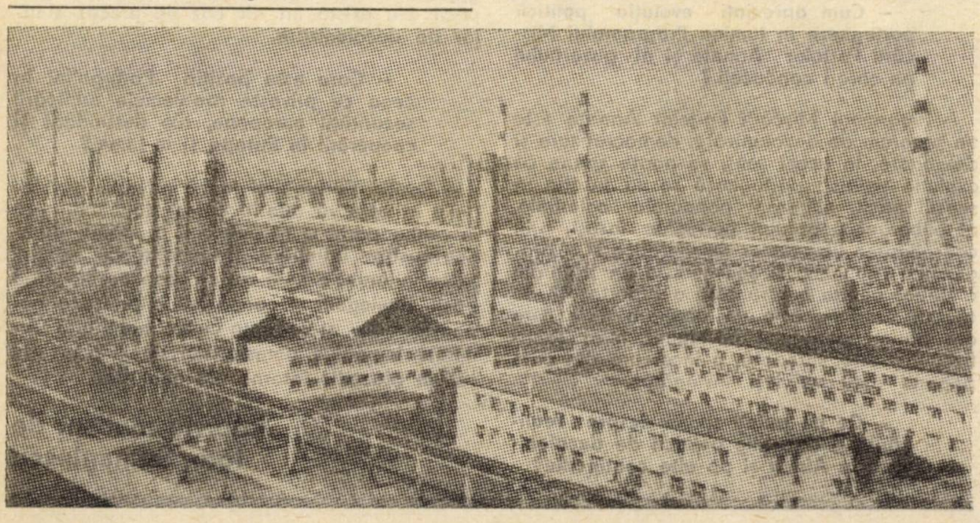

Vedere parțială a marelui combinat de la Burgas

BELGRAD

Liniile dezvoltării economice

Corespondență de la Simion Morcovescu

Poate mai mult ca în anii precedenți, acest sfîrșit de an concentrează preocupările și activitatea forurilor celor mai înalte, politice, de stat și economice, în jurul întregului complex al problematicii economice.

Importanța acordată în Iugoslavia acestei problematici este demonstrată și de faptul că, într-un răstimp de numai două luni, acesteia i-au fost consacrate în întregime trei ședințe — una a Prezidiului C.C. al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, o ședință a Comitetului Executiv și o sesiune a Adunării R.S.F. Iugoslavia. La toate aceste reuniuni au fost analizate rezultatele obținute în creșterea potențialului material al țării și au fost dezbătute proiectele privind dezvoltarea atît în perioada imediat următoare, cît și într-o perspectivă mai îndelungată.

Se poate afirma că, de mulți ani, conducerea partidului nu a acordat, ca în acest an, o atenție atît de mare problemelor economiei naționale. În spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea — care a trasat cu claritate linia de urmat în toate sferele de activitate și la care problemele economice au fost dezbătute cu un profund spirit analitic — Prezidiul C.C. al U.C.I. a stabilit sarcinile susceptibile să asigure dezvoltarea în continuare, într-un ritm susținut, a economiei. Aceste sarcini sînt cuprinse în concluziile Prezidiului, document ce cuprinde o listă a obiectivelor imediate și de perspectivă, în care se cere traducerea în viață, consecvent și responsabil, a politicii economice trasate de partid. Pe linia acestui document, Consiliul Executiv Federal a elaborat Proiectul de rezoluție cu privire la politica de dezvoltare economică și socială a Iugoslaviei în 1975.

În proiectarea liniilor directoare de dezvoltare în anul următor, s-a pornit de la o apreciere realistă a rezultatelor dobîndite în creșterea bazei materiale a țării, ceea ce oferă temelia solidă a startului în 1975. Concluzia unanimă la care s-a ajuns în cursul tuturor dezbaterilor a fost că previziunile cuprinse în documentul-plan al dezvoltării economice în 1974 au fost depășite, că, în consecință, s-au obținut rezultate pozitive. Caracteristica principală o constituie o activitate economică dinamică, sporirea tuturor formelor de producție și consum, fiind simțitor ameliorată situația economică, în ansamblu, față de anul precedent. Pe baza rezultatelor obținute pînă în prezent, se apreciază că anul curent se va încheia cu o creștere a producției industriale de 9 la sută, înregistrîndu-se, totodată, o modificare a structurii producției. În agricultură, se înregistrează de cîțiva ani o creștere continuă a producției. Datorită măsurilor luate în acest sector, producția agricolă a devenit un factor important de stabilizare a economiei iugoslave. Anul acesta, s-a realizat o producție de grîu de 6,3 milioane tone, o producție de sfeclă de zahăr de 4,3 milioane tone, 400 000 tone floarea-soarelui, iar producția de porumb este estimată la 8,2 milioane tone. Turismul și-a sporit veniturile cu peste 11 la sută față de anul trecut. A crescut simțitor volumul investițiilor, ceea ce constituie un element important de stimulare a producției autohtone și de sporire a numărului salariaților (3,5 la sută). Totodată, productivitatea muncii consemnează un spor de 4,5 la sută.

Pe fondul acestor realizări, au continuat, însă, să se manifeste și unele neajunsuri, pentru a căror înlăturare concluziile Prezidiului C.C. al U.C.I. prevede soluții concrete. Acestea se referă, în primul rînd, la traducerea în viață a prevederilor Constituției și a hotărîrilor Congresului al X-lea. Ca sarcini prioritare sînt stabilite așezarea raporturilor sociale și economice pe fundamentul Constituției și al hotărîrilor Congresului, organizarea unităților de muncă în spiritul prevederilor noii Constituții, ceea ce va permite exercitarea, într-o măsură deplină, a dreptului muncitorilor de a dispune de rezultatul muncii lor. Documentul pune accentul pe rolul tot mai mare al instituției interrepublicane a consensului în rezolvarea unor probleme curente, cerînd ca aceasta să devină mai viabilă și mai eficientă în găsirea unor soluții corespunzătoare problemelor de interes general.

O altă categorie de preocupări o constituie elaborarea programelor de dezvoltare imediată și în perspectivă, începînd de la unitățile productive, pînă la nivelul întregii țări. În ceea ce privește funcționarea sistemului economic, așa cum este conceput de noua Constituție, Prezidiul a ajuns la concluzia că este necesară constituirea unui consiliu pentru problemele acestui sistem și a unui consiliu economic, ca organe consultative, de coordonare, care să se ocupe de trasarea politicii de dezvoltare în perspectivă. Documentul amintit insistă asupra creșterii disciplinei, sporirii productivității, realizării de economii, contribuindu-se în acest fel la înlăturarea cauzelor care stau la baza creșterii prețurilor, pentru traducerea în viață a programului de măsuri, care are ca țel, între altele, protejarea economiei iugoslave împotriva efectelor perturbărilor economice pe plan internațional.

Complexitatea situației economice iugoslave este binecunoscută ; despre ea s-a discutat în cadrul celor mai înalte foruri de partid și de stat, iar Uniunea Comuniștilor subliniază faptul că — așa cum aprecia secretarul Comitetului Executiv, Stane Dolanț, într-o convorbire cu activul de partid de la Titovo-Ujitze — „nu putem închide ochii în fața faptului că ne aflăm încă într-o situație economică complicată, într-o situație care poate deveni și mai complicată dacă nu luăm la timp măsurile corespunzătoare". Documentul privind dezvoltarea țării în anul următor preconizează tocmai aceste măsuri. În prezent, după ce a fost dezbătut de Prezidiu și Comitetul Executiv, precum și de delegații Adunării R.S.F.I., acest document se află în fața redactării definitive, urmînd ca, pînă la mijlocul acestei luni, să fie adoptat împreună cu întregul pachet de măsuri care să asigure transpunerea sa în viață. În linii mari, proiectul de dezvoltare economică și socială a Iugoslaviei în anul următor conține obiectivele generale cuprinse și în documentul pe 1974 — perfecționarea în continuare a relațiilor sociale și economice, realizarea unei creșteri economice dinamice, creșterea stabilă a nivelului de trai, dezvoltarea într-un ritm mai susținut a zonelor slab dezvoltate ale țării, sporirea continuă a numărului salariaților, ridicarea productivității muncii și, în general, asigurarea unei stabilități economice.

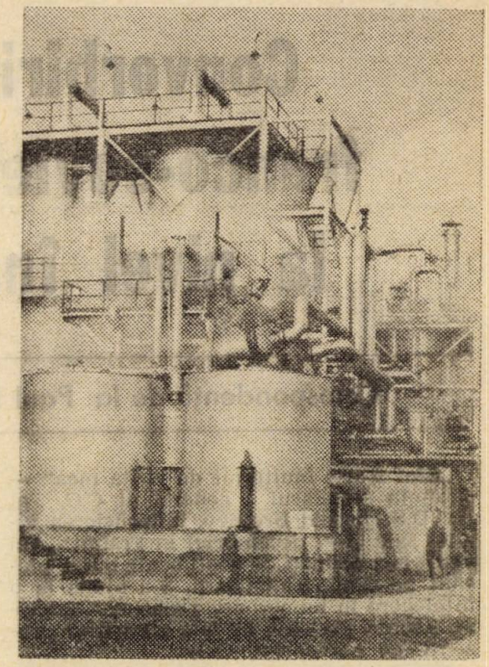

Uzina de îngrășăminte azotoase de la Pancevo — cea mai mare unitate de acest gen din R.S.F. Iugoslavia

Autorii documentului au apreciat că resursele materiale și financiare ale țării fac posibilă sporirea produsului social, în anul viitor, cu 6 la sută. În acest cadru s-au planificat creșteri ale producției industriale de 7—7,5 la sută, iar ale producției agricole de 2,5 la sută. Totodată, s-a planificat creșterea numărului salariaților cu 3 la sută, iar a productivității cu 3,5 la sută. Ținîndu-se seama de faptul că acest spor depinde de asigurarea bazei energetice, în program se insistă asupra încheierii la termenul prevăzut a capacităților electroenergetice, stimularea producției de cărbuni și introducerea unui regim de economii în consumul de energie electrică în gospodării. În agricultură, accentul se pune pe sporirea producției de grîu și porumb. Investițiile vor fi orientate spre obiectivele prioritare, care urmăresc sporirea producției de energie, de materii prime și de alimente.

Pe planul relațiilor economice cu străinătatea, se prevede creșterea exportului cu 10 la sută și a importului cu 4 la sută, urmărindu-se, prin aceasta, echilibrarea balanței comerciale și de plăți. Pentru atingerea acestor obiective, urmează să fie adoptate o serie de măsuri — un program de economii la toate nivelurile, un program de substituire a importului prin producția autohtonă și un program de folosire a deșeurilor.

Așadar, în anul care vine, urmează să fie pus în aplicare un plan de dezvoltare economică și socială care presupune eforturi susținute din partea întregii țări.

PARIS

Convorbirile franco-sovietice la nivel înalt

Paris. Convorbiri între Valéry Giscard d'Estaing, președintele Franței, și Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S.

Corespondență de la Paul Diaconescu

„Sînt foarte mulțumit de vizita mea" — sublinia secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, la încheierea vizitei sale (4—7 decembrie) în Franța. „Am venit aici animați de sentimente bune, plecăm pe deplin satisfăcuți. S-a ajuns la o înțelegere în numeroase probleme", preciza Leonid Brejnev, în fața ziariștilor prezenți pe aeroportul Orly.

Comunicatul comun sovieto-francez, dat publicității simbătă seara, consemnează, de altfel, hotărîrea Uniunii Sovietice și Franței de a dezvolta constant raporturile dintre ele în spiritul prieteniei și înțelegerii reciproce. Este semnificativă, de asemenea, în acest sens, reafirmarea de către Leonid Brejnev și Valéry Giscard d'Estaing a „intenției de a continua consultările politice regulate în problemele internaționale", subliniind că „ținerea lor la toate nivelurile, îndeosebi la nivel înalt, reprezintă un element constant al colaborării sovieto-franceze".

Acordînd o deosebită însemnătate dezvoltării relațiilor bilaterale, părțile au analizat cu prioritate raporturile economice existente între cele două țări, exprimîndu-și satisfacția în legătură cu sporirea schimburilor comerciale în perioada 1970—1974, fapt ce a permis depășirea obiectivului propus în 1969 — dublarea, în cinci ani, a volumului comerțului reciproc.

Convorbirile dintre secretarul general al C.C. al P.C.U.S. și președintele Franței au evidențiat, și de această dată, dorința celor două țări de a intensifica în viitor cooperarea în domeniul economic și tehnico-științific. Astfel, în vederea înfăptuirii Programului de adîncire a cooperării sovieto-franceze în domeniul economiei și industriei pe o perioadă de zece ani — document semnat la Moscova, în iulie 1973, între cele două țări — au fost perfectate contracte privind proiecte de amploare : Acordul de colaborare economică pe perioada 1975—1979 și Acordul de creditare, care asigură finanțarea celor mai importante proiecte de colaborare economică ce vor fi realizate în următorii cinci ani. Părțile au stabilit, de asemenea, noi obiective vizînd creșterea schimburilor comerciale, hotărînd ca, în următorii cinci ani, să dubleze volumul acestora, comparativ cu perioada anterioară de cinci ani, și să facă tot ce este necesar pentru a realiza triplarea lor. A fost semnat, totodată, protocolul la Programul de adîncire a colaborării sovieto-franceze pe 10 ani în domeniul economiei și industriei, cu includerea unor proiecte suplimentare. Notăm, în acest sens, încheierea acordului privind livrarea de către U.R.S.S. în Franța a unei cantități suplimentare de gaze naturale, ceea ce asigură, începînd din 1980, exportul a 4 miliarde mc gaze pe an, în ansamblu, precum și livrarea de utilaj francez corespunzător Uniunii Sovietice. Între organizații interesate a fost realizat, de asemenea, un acord cu privire la încheierea a două mari contracte — de livrare de țevi de către Franța Uniunii Sovietice pentru conductele de gaz și de construire a unei uzine de demaroare magnetice în U.R.S.S. Comunicatul comun sovieto-francez relevă importanța deosebită a înfăptuirii unor proiecte noi în colaborarea dintre

Acordul dintre U. R. S. S. și Franța privind colaborarea economică în perioada 1975 — 1979

— text integral —

„Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Republica Franceză,

convinse fiind că colaborarea economică are o însemnătate primordială pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări și dorind să folosească în mod optim posibilitățile pe care le deschide procesul tehnico-industrial,

invocînd prevederile Acordului din 3 septembrie 1951 privind relațiile comerciale reciproce și statutul reprezentanței comerciale a U.R.S.S. în Franța, Declarația comună din 30 iunie 1966, Acordul din aceeași dată privind colaborarea economică și tehnico-științifică, Acordul din 27 octombrie 1971 privind dezvoltarea colaborării economice, tehnice și industriale și Programul din 10 iulie 1973 privind adîncirea colaborării sovieto-franceze în domeniul economiei și industriei pe o perioadă de zece ani,

dorind să continue și să aprofundeze colaborarea pe baza egalității în drepturi și avantajului reciproc și, de asemenea, să accelereze înfăptuirea Programului de adîncire a colaborării din 10 iulie 1973,

considerînd oportun să încheie un nou acord în acest scop,

au convenit asupra următoarelor :

Art. 1

Cele două părți vor continua să-și orienteze eforturile în direcția dezvoltării și întăririi colaborării economice dintre cele două țări.

Această colaborare se va înfăptui, în primul rînd, în acele domenii ale economiei în care există posibilitățile cele mai favorabile pentru dezvoltarea colaborării. Cele două părți vor întreprinde toate măsurile necesare în acest sens.

Cele două părți vor sprijini în special înfăptuirea proiectelor de interes reciproc prevăzute în Programul de adîncire a colaborării semnat la 10 iulie 1973. Contractele corespunzătoare vor fi încheiate în condiții similare celor de pe piața mondială.

Art. 2

Cele două părți se angajează să contribuie prin toate mijloacele de care dispun la înfăptuirea marilor proiecte de interes reciproc, în conformitate cu stipulațiile contractelor încheiate între organizațiile și întreprinderile din cele două țări, inclusiv a proiectelor care pot fi realizate pe bază de compensație.

Art. 3

Părțile vor stimula inițiativa în direcția dezvoltării cooperării industriale dintre întreprinderile și organizațiile competente din cele două țări, inclusiv a producției comune. În acest scop, ele vor întreprinde măsuri, în cadrul competenței lor, pentru a facilita condițiile de înfăptuire a cooperării.

Art. 4

Conștiente de importanța pe care o au problemele finanțării în dezvoltarea relațiilor economice, părțile vor depune eforturi pentru acordarea creditelor în condițiile cele mai favorabile cu putință în cadrul legislațiilor lor corespunzătoare.

Art. 5

În cadrul legilor în vigoare în fiecare din cele două țări, organele competente, sovietice și franceze, vor acorda sprijin în acreditarea reprezentanțelor firmelor franceze în U.R.S.S. și în crearea de societăți mixte sovieto-franceze în Franța.

Art. 6

În scopurile dezvoltării colaborării prevăzute în acordul de față, fiecare parte se angajează să acorde sprijinul cuvenit organizațiilor, întreprinderilor și firmelor celeilalte țări, precum și personalului acestora în obținerea sau închirierea imobilelor de serviciu și de locuit, în aducerea echipamentului și celorlalte rechizite de birou necesare, în

cele două țări, cum sînt participarea firmelor franceze la construirea în U.R.S.S. a unui complex de producere a aluminei și aluminiului pe bază de compensație, referitor la care părțile interesate au semnat un protocol corespunzător. Printre noile proiecte se numără, de asemenea, posibilitatea de a colabora, în condiții stabilite de comun acord, pentru valorificarea zăcămintelor din U.R.S.S. — inclusiv de petrol și gaze —, în domeniul energeticii atomice — inclusiv fabricarea de reactori atomici —, livrarea de utilaj complet pentru construirea în U.R.S.S. de întreprinderi ale industriilor de prelucrare a petrolului, chimică, petrochimică, ușoară și alimentară, precum și întreprinderi ale tehnicii electronice. A fost subliniată, totodată, importanța extinderii livrărilor de utilaj sovietic pentru întreprinderile industriale din Franța.

În cursul noii runde de convorbiri la nivel înalt franco-sovietice, au fost, de asemenea, abordate principalele probleme ale vieții internaționale. Analizînd stadiul actual al lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, cele două părți au subliniat, din nou, marea însemnătate pe care o atribuie acestei conferințe, care reprezintă o verigă dintre cele mai importante în procesul de destindere continuă pe continentul nostru. Ele consideră că succesul conferinței va contribui la consolidarea continuă a păcii în Europa și în lumea întreagă. U.R.S.S. și Franța — se arată în comunicatul comun — își exprimă hotărîrea de a activiza eforturile pentru realizarea consensului în problemele aflate încă în suspensie pe ordinea de zi adoptată la Helsinki, astfel încît etapa a doua a conferinței să ia sfîrșit. Ele constată că au fost create premise bune pentru încheierea cît mai curînd a conferinței, pentru ținerea celei de-a treia etape a sa și semnarea documentelor finale la nivelul cel mai înalt.

În legătură cu situația din Orientul Mijlociu, în cadrul convorbirilor a fost evidențiat progresul obținut în ceea ce privește luarea în considerare a drepturilor legitime ale poporului palestinian. U.R.S.S. și Franța sînt de acord că aceste drepturi trebuie consolidate pe baza aplicării rezoluțiilor corespunzătoare ale O.N.U., prin respectarea dreptului la existență independentă a tuturor statelor din această regiune. Îngrijorate de situația actuală din zonă, care, după părerea părților, comportă primejdii serioase, cele două țări consideră, ca și înainte, că reglementarea pașnică, dreaptă și durabilă este de neconceput fără retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile ocupate în 1967 și fără recunoașterea dreptului fiecărui stat din regiune de a trăi în cadrul unor granițe sigure și recunoscute. În legătură cu aceasta, ele își exprimă speranța că conferința de pace de la Geneva în problema Orientului Mijlociu își va relua lucrările cît mai curînd posibil.

U.R.S.S. și Franța își exprimă îngrijorarea în legătură cu menținerea situației periculoase în Cipru — relevă comunicatul comun. Ele pornesc de la premisa că reglementarea problemei cipriote trebuie realizată pe calea tratativelor și pe baza respectării independenței, suveranității și integrității teritoriale a Republicii Cipru, a îndeplinirii riguroase a rezoluțiilor referitoare la Cipru ale Consiliului de Securitate și ale Adunării Generale a O.N.U. U.R.S.S. și Franța se pronunță pentru retragerea cît mai rapidă a tuturor forțelor armate străine din Republica Cipru și înapoierea tuturor refugiaților, în condiții de securitate, la căminele lor.

Ziarele franceze au comentat pe larg convorbirile de la Rambouillet, consemnînd bilanțul pozitiv al dialogului franco-sovietic, precum și importanța acordurilor convenite.

angajarea colaboratorilor, acordarea vizelor, inclusiv a vizelor multiple, persoanelor oficiale competente și reprezentanților organizațiilor, întreprinderilor și firmelor respective și membrilor familiilor lor, ca și în efectuarea de călătorii ale persoanelor respective, în scopuri de lucru, pe teritoriul țării de reședință.

Art. 7

Reprezentanții celor două țări se vor întîlni nu mai rar decît o dată pe an, alternativ la Paris și la Moscova, pentru a verifica modul de realizare a prezentului acord și a Programului din 10 iulie 1973 privind adîncirea colaborării și pentru elaborarea de măsuri în scopul asigurării înfăptuirii lor.

Art. 8

Prezentul acord intră în vigoare de la 1 ianuarie 1975 și își încetează valabilitatea la 31 decembrie 1979.

Cele două părți își rezervă dreptul de a proceda la eventuale consultări în conformitate cu angajamentele lor internaționale, dar în așa fel încît aceste consultări să nu pericliteze principalele scopuri ale prezentului acord.

Semnat la Rambouillet, la 5 decembrie 1974, în două exemplare, fiecare în limbile rusă și franceză, ambele texte avînd aceeași valabilitate".

pentru U.R.S.S.
LEONID BREJNEV

pentru Franța
VALÉRY GISCARD D'ESTAING

ATENA

Votul pentru republică

Corespondență de la Ion Badea

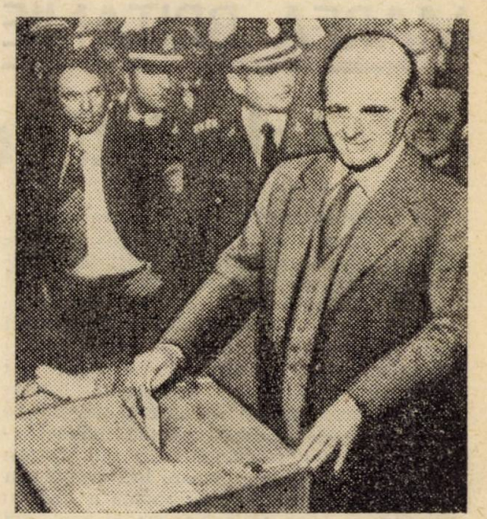

Premierul Caramanlis la vot. „Hotărîrea poporului trebuie respectată fără rezerve de toți grecii"

Cu o majoritate largă, de 70 la sută, poporul grec s-a pronunțat, prin votul său de duminică 8 decembrie, în favoarea instaurării republicii în Grecia. Rezultatul referendumului a fost întîmpinat cu o explozie de entuziasm în toate orașele mari ale țării.

În fond, după cum sublinia însuși premierul Constantin Caramanlis, problema formei de stat a constituit, de multe decenii, motivul unor înverșunate antagonisme politice în Grecia și obiectul mai multor referendumuri, care însă, datorită circumstanțelor în care s-au desfășurat, au fost incapabile să ofere o soluție viabilă. De existența tronului au fost legate crize naționale dramatice. Campania premergătoare referendumului de duminică a relevat, cu evidență, că majoritatea covîrșitoare a grecilor, de toate vîrstele și profesiile, nutrea convingerea fermă că monarhia nu mai corespundea mersului spre democratizare politică și progresului țării. Cotidianul „Athens News" scria, în acest sens, că grecii nu i-au iertat niciodată monarhiei intervențiile în viața politică a țării, îndepărtarea lui Constantin Caramanlis, în 1963, și a lui Gheorghios Papandreu, în 1965, evenimente care au contribuit hotărîtor la declanșarea crizei politice premergătoare loviturii de stat de la 21 aprilie 1967. În mod deosebit, regelui Constantin i s-a reproșat acceptarea regimului militar.

Această stare de spirit, confirmată de rezultatele scrutinului, devenise deosebit de pregnantă în campania pentru referendum. În timp ce partizanii monarhiei nu au reușit crearea decît a cinci comitete de propagandă electorală, adepții republicii au avut 24 de asemenea comitete ad-hoc în toate centrele importante ale Greciei. În lupta pentru edificarea alegătorilor asupra viitoarei forme de stat republicane s-au angajat cvasitotalitatea intelectualității și tineretului, presa și toate forțele democratice și progresiste. În mod spontan, s-a născut o amplă acțiune de contribuție voluntară cu fonduri pentru acoperirea unei părți a cheltuielilor acelora care trebuiau să se deplaseze în localitatea natală pentru a vota.

Cu maturitate și hotărîre politică, electoratul grec a rezolvat, astfel, ceea ce premierul Caramanlis a numit „incertitudinea asupra formei de stat". Verdictul a fost salutat de liderii tuturor partidelor ca o victorie a întregului popor în cea mai critică bătălie politică a etapei actuale. „Poporul grec — a afirmat Caramanlis — a decis în mod liber alegerea sa. Hotărîrea sa trebuie să fie respectată de toți grecii".

Gheorghios Mavros, președintele Uniunii de Centru, a declarat, la rîndul său : „Majoritatea zdrobitoare a poporului grec s-a pronunțat. Nu partidele politice sînt învingătoare, ci poporul grec în totalitatea lui este acela care a învins. Rezultatul referendumului asigură unitatea grecilor și independența națiunii".

„Am străbătut — a declarat Andreas Papandreu, conducătorul Mișcării socialiste — o primă etapă pe drumul spre independență națională, restituind poporului deplina sa suveranitate. Calea este deschisă unei Elade aparținînd numai grecilor și care să nu fie tributară intereselor străine".

Partidul Comunist din Grecia (interior) a difuzat, de asemenea, o declarație în care arată că, „prin verdictul său, poporul grec a abolit definitiv monarhia și a votat pentru republică". Aceasta, se adaugă în declarație, „constituie nu numai denunța-

rea unei instituții anacronice și de inspirație străină și nu numai o simplă aprobare a unei categorii formale de democrație, ci expresia voinței populare pentru o democrație adevărată, bazată pe suveranitatea și independența națională". La rîndul său, Harilaos Florakis, primul secretar al C.C. al P.C.G., a apreciat că „rezultatul referendumului constituie o piatră de hotar și un punct de pornire optimist în lupta poporului nostru pentru suveranitate și democrație, care va servi interesele muncitorilor și națiunii".

Din Elveția, unde se află la tratament, Ilias Iliou, președintele Uniunii Democratice de stînga — E.D.A., a adresat un mesaj poporului grec, în care apreciază că „victoria de duminică deschide un nou capitol de lupte pentru o constituție democratică, pentru instituții care vor consolida și lărgi democrația".

Rezolvarea problemei formei de stat, după alegerile parlamentare de la 17 noiembrie, repune statul grec pe temelia instituțiilor sale firești. Ciclul deschis la 23 iulie 1974 urmează a fi completat cu desemnarea, de către parlamentul intrat în sesiune luni, a unui președinte provizoriu al republicii. Etapa următoare va fi consacrată reorganizării și modernizării legislației și structurilor instituțiilor.

După vacanța de iarnă, Adunarea Națională își va concentra atenția asupra obiectivului său de bază : revizuirea și adoptarea textului definitiv al Constituției Republicii Elene.

MAREA BRITANIE

Laburiștii după alegeri

Recăpătarea mobilității de către un guvern laburist care și-a redobîndit majoritatea parlamentară absolută atît de necesară pentru acțiunile sale constituie cel mai însemnat cîștig al alegerilor desfășurate în urmă cu două luni. În primul rînd, pentru că această a patra administrație laburistă din ultimii zece ani întîlnește o situație economică internă și internațională, în care e nevoie de posibilitate de mișcare pentru măsuri energice. Încă de la început, Harold Wilson — cea mai mare longevitate la conducerea partidului laburist, conducător a patru guverne — avea să acționeze în așa fel încît să evite eventualele neînțelegeri în cadrul partidului său, întrucît majoritatea absolută de două voturi poate fi, în anumite împrejurări, insuficientă obținerii unor victorii nete în parlament. De aceea, s-a remarcat grija cu care programul guvernamental prezentat în discursul tronului a aderat strict la programul electoral laburist. Stînga laburistă și sindicatele au fost de acord cu prevederile acestuia : redistribuirea bogăției, proiectul de creare a unui oficiu național al hidrocarburilor și a unui oficiu național al întreprinderilor, naționalizarea eșalonată a industriei aeronautice, a șantierelor navale, a terenurilor de construcții, a porturilor, angajamentul de a modifica legea asupra relațiilor de muncă într-un sens favorabil muncitorilor, proiectul unei legi punînd capăt oricărei discriminări între sexe, ameliorarea unor alocații și stabilirea unui sistem de pensii proporțional cu salariile. Și, întrucît „guvernul consideră că sarcina sa principală trebuie să constea în a veghea asupra aplicării contractului social ca mijloc esențial de luptă împotriva inflației", s-a dat un răspuns și temerii exprimate că angajamentul față de sindicate va fi părăsit în cazul adoptării unor măsuri de urgență sau a presiunii cercurilor patronale.

Adoptarea programului guvernamental a însemnat un adevărat succes psihologic, întrucît acea ușoară majoritate de numai două voturi s-a dovedit mult mai mare, opoziția fiind împărțită și dispersată : programul a fost aprobat cu o majoritate de 42 de voturi. Se putea trece la stadiul următor, promis și așteptat — bugetul.

De data aceasta, sarcina dificilă a guvernului — a încerca să prevadă măsuri economice capabile să redreseze economia, să reducă inflația, în așa fel încît să nu creeze nemulțumiri prea mari nici de partea sindicatelor, nici de partea industriilor particulare — trebuia să fie rezolvată de ministrul de finanțe, Denis Healey. Bugetul prezentat la 12 noiembrie și adoptat după o dezbatere aprinsă de cîteva zile — al treilea buget din ultimele opt luni — a suscitat, cum era de așteptat, opinii controversate, dar a fost, în general, considerat „un pas în direcția bună" („The Times"). În primul rînd, s-a remarcat prin prudență, măsurile de relansare industrială fiind îmbinate cu un sever program de economii în materie de cheltuieli publice, cheltuieli care, în următorii patru ani, vor fi reduse cu pînă la 2,75 la sută. Întrucît întreprinderile particulare au fost atinse serios de inflația sporită a ultimului an, s-a prevăzut, pe de o parte, o slăbire a controlului prețurilor, care va însemna un cîștig de aproximativ 800 milioane lire anual pentru aceste întreprinderi, iar, pe de altă parte, s-a hotărît ca 80 la sută (și nu 50 la sută ca pînă acum) din sporurile de salarii să fie încorporate în prețurile de vînzare. Credite de un miliard de lire sterline vor fi puse la dispoziția întreprinderilor prin organismele financiare sau prin Banca Angliei, iar investițiile se vor bucura de avantaje fiscale. Cu toate că nu s-a prevăzut vreo micșorare a impozitelor, se consideră ca, numai în primul semestru al anului viitor, creșterea economică britanică va atinge 2 la sută, ca urmare a acestor măsuri (cifra ar putea spori ulterior). Bugetul nu înlătură, însă, posibilitatea unei creșteri a șomajului. Se precizează, de altfel, limpede, că dacă contractul social încheiat între sindicate și guvern nu va fi observat cu atenție, nu există o altă alternativă decît inflația sporită și șomajul masiv și, în ultimă instanță, măsuri de înghețare a prețurilor și salariilor.

Harold Wilson : „În fața guvernului stă cea mai grea sarcină cu care a fost confruntat vreodată un guvern britanic în timp de pace"

O altă idee esențială a bugetului este lupta împotriva risipei, în special în domeniul energiei, în care sînt prevăzute și sporiri de prețuri datorită creșterii mondiale a prețurilor. Apelul lui Healey a fost, în acest sens, foarte drastic. Totodată, se va trece la suprimarea progresivă a tuturor subvențiilor care mențin la un nivel artificial scăzut prețul oțelului, electricității, gazului și transporturilor feroviare.

Nu e de mirare, așadar, că, în discuțiile asupra bugetului, s-au făcut auzite cele mai diverse păreri, mulți așteptîndu-se la mai puțină prudență și afirmînd că programul e insuficient pentru combaterea inflației. Nu se poate însă — susțin alte cercuri — nega faptul că, cel puțin în parte, bugetul prezentat de ministrul de finanțe nu încearcă rezolvarea, parțială, a dificultăților. Părerea comitetului economic al T.U.C., exprimată de secretarul general al sindicatelor, Len Murray, este aceea că bugetul conține prevederi pozitive ce pot fi folositoare atît economiei, cît și sferei sociale. Ziarul „The Guardian" își intitula un articol de fond „Bugetul care nu place nimănui", dar Shirley Williams, membră a guvernului, afirma în parlament că „acest buget care nu place nimănui este răspunsul la o criză care nu place nimănui".

În această ambianță de preocupări, la aproximativ două luni de la alegerile anticipate, partidul laburist s-a întrunit în cea de-a 73-a Conferință națională, cu evidente realizări, chiar dacă, așa cum s-a întîmplat în fiecare an, stînga laburistă a criticat politica prea moderată a guvernului Wilson. De fapt, ceea ce s-a remarcat întotdeauna în Marea Britanie a fost o oarecare diferență de atitudine între luările de poziție și hotărîrile conferințelor naționale laburiste și politica guvernului laburist, mult mai moderată. Mai precis : rezoluțiile conferințelor au fost întotdeauna mult mai radicale decît traducerea lor în practică. Premierul Wilson afirma că, acum, cînd în fața guvernului „stă cea mai grea sarcină cu care a fost confruntat vreodată un guvern britanic în timp de pace", „doi ani sau chiar mai mult nimeni nu se va putea aștepta la creșterea standardului de viață". S-a explicat că, cu toate cererile stîngii laburiste, nu se poate trece dintr-o dată la naționalizările masive promise, întrucît s-ar crea dificultăți și mai mari, iar ajutorul acordat firmelor particulare aflate în pericol de faliment va fi hotărît „de la caz la caz". Încă o dată, Wilson a revenit asupra ideii că, dacă nu va fi respectat contractul social, se va trece la măsuri deflaționiste și sporiri de impozite ce nu vor fi pe placul nimănui. Ceea ce e absolut necesar Marii Britanii, în aceste momente și în cele care vor veni, este de a „transforma în realitate politica enunțată în vederea redresării economiei". Pentru care e nevoie — preciza premierul — pe de o parte, „de muncă și disciplină", pe de alta, de unitate.

Pe plan extern, politica laburistă a rămas neschimbată, singura noutate fiind hotărîrea fermă de a renegocia acordul de aderare la Piața comună și de a supune rezultatele acestei renegocieri, în decurs de un an, unui referendum.

Stelian Țurlea

Într-un perimetru de kilometri s-a așezat, tentacular, portul Rostock-Pedersdorf

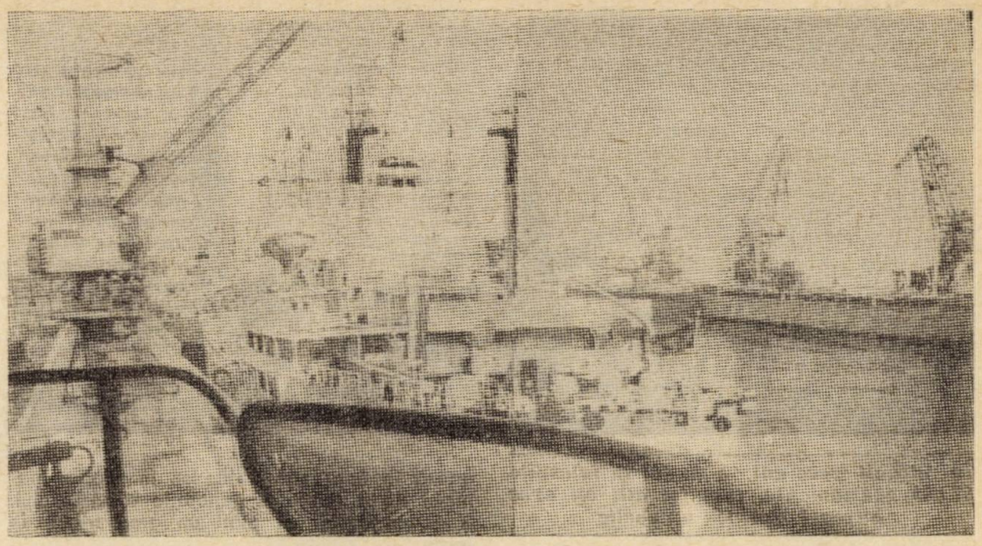

REPORTAJ PE GLOB

ROSTOCK

Aurel Dumitrescu

Vocația Rostock-ului este marea... O mare care a însoțit, aproape opt secole, istoria unui burg născut să ajungă acum o piatră prețioasă în constelația orașelor din nordul Europei, localitate de prim rang, poartă spre apele lumii a R.D. Germane. Caut, într-o dimineață de toamnă, pe cheiurile Rostock-ului, identitatea orașului-port, dimensiunile lui economice și sociale, pe harta unei țări în care cuvintele reconstrucție și demnitate au propulsat oamenii sub zodia unui nou destin...

Cheiuri nesfîrșite închid sub pădurea macaralelor perspective ce ar trebui să definească un șantier supermecanizat al celor care, din mare, și-au făcut o profesie. Într-un perimetru de kilometri s-a așezat, tentacular, portul Rostock-Pedersdorf. Ca pretutindeni la porțile mării, un miros penetrant de sare și petrol plutește peste munți de minereuri și dealuri de baloturi.

Dimensiunea portului capătă un contur mai precis apelînd la date și cifre, la însemnele machetei instalate la sediul direcției și căpităniei, unde un inginer tînăr îmi explică pagini din istoria nouă a Rostock-ului-port. Sînt evocați anii de eforturi exemplare, cînd, aici, ca pretutindeni pe pămîntul R.D. Germane, totul trebuia luat de la început. Reconstruirea orașului, piatră cu piatră, stradă cu stradă, fabrică cu fabrică, a apropiat și mai mult oamenii de aceste pămînturi încercate, dar i-a apropiat și de mare. Bătuse ceasul devenirii Rostock-ului ca principal port al țării la Marea Baltică, ceea ce avea să-i aducă și funcția de placă turnantă a legăturilor ei, pe ape, cu lumea. Apelăm la limbajul cifrelor. De la întemeierea R.D. Germane, în 1949, statul a investit în industrie peste 220 miliarde mărci. Alături de alte orașe, Rostock-ul, redimensionat, a început să pulseze în ritmurile noi ale țării. Începuturile maritime comerciale ale Rostock-ului au fost deschise de vasul „Vorwärts", transformat, astăzi, în muzeu și laborator al micilor prieteni ai mării, copiii marinarilor Rostock-ului. De pe porțile unor mari șantiere – Rostock-Werft, Warnow, Warnemünde, Stralsund – au ieșit, de-a lungul anilor, generații noi de vase, ca să se ajungă astăzi la adevărați giganți ai mărilor și oceanelor. În formația transoceanicelor din '74, se aliniază vase pentru transportul conteinerizat și cargouri destinate curselor lungi, printre acestea din urmă numărîndu-se și „orașul plutitor" intitulat „Friederich Engels" – navă al cărei tablou de comandă este în întregime electronizat, o ultimă creație a 9 000 de muncitori și tehnicieni.

Lîngă apele Mării Baltice, aici, la Rostock, se realizează cargouri de 1 000-12 000 tone, nave specializate în transportul minereurilor și al uleiurilor, supertraulere de pescuit la mari adîncimi, vase de pasageri, macarale plutitoare. „Deutsche Seereederei" (DS) – una din cele mai importante societăți de navigație din R.D. Germană, cu sediul la Rostock – deservește, singură, 16 linii internaționale, care leagă portul de multe puncte ale globului. „DS"-ul dispune de 178 de cargouri moderne cu o capacitate globală de 1,5 milioane tone. În 1969, o premieră în istoria navigației : primul vas sub pavilionul R.D.G., pe ruta Rostock-Londra, a transportat 32 conteinere. S-a realizat și un record în materie : 300 minute pentru operațiunile de descărcare. Tot în același an, calea ferată Dresda-Berlin-Rostock era străbătută de primul tren de conteinere. Pionierii asimilării noului gen de transport – combinatul Narva și uzinele de aluminiu din Berlin, fabrica de sticlă din Grossbreihenbach, uzinele de fibre sintetice din Premintz – au ajuns la importante reduceri de cheltuieli și substanțiale economii de materiale pentru ambalaj. O cifră este, în acest sens, elocventă : fiecare conteiner încărcat cu mașini de scris, produse la Erfurt, economisește 3 152 mărci ! Este relevant și faptul că, în primii trei ani ai acestui cincinal, în R.D. Germană au fost transportate peste 800 000 de conteinere, multe dintre ele prin Rostock, spre alte țări. În sfera de activitate a noului domeniu se înscrie combinatul de la Takrof, piatra unghiulară a „transportului conteinerizat" din R.D. Germană, unitate ce produce întreaga gamă de aparate și utilaje necesare mecanizării transporturilor mărfurilor de la producător pînă la destinatar.

Din nou, apelăm la cifre... În Rostock și împrejurimi a apărut o adevărată centură a industriilor auxiliare și complementare pentru marile șantiere navale. Uzinele Dieselmotorenwerke realizaseră în 1971 peste 200 de mari motoare Diesel pentru vase maritime, totali-

Rostock, o piatră prețioasă în constelația orașelor din nordul Europei

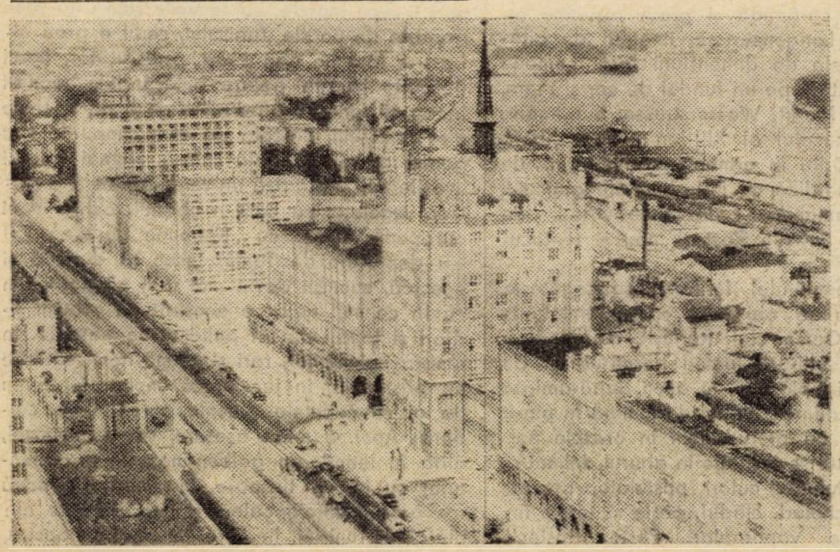

Rostock-ul și-a recăpătat grandoarea de citadelă universitară

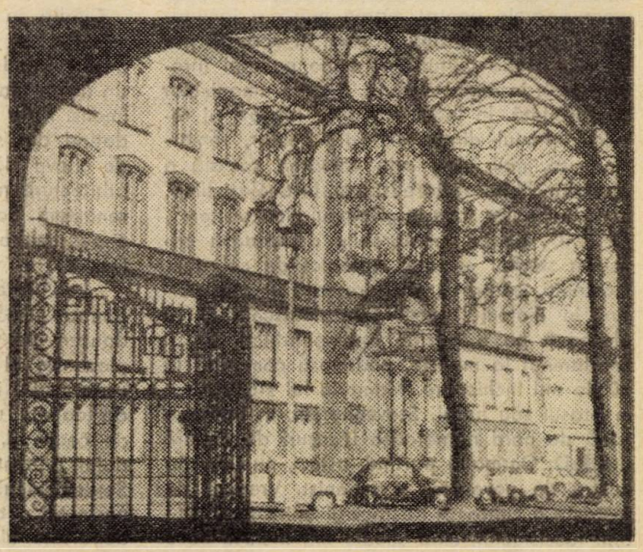

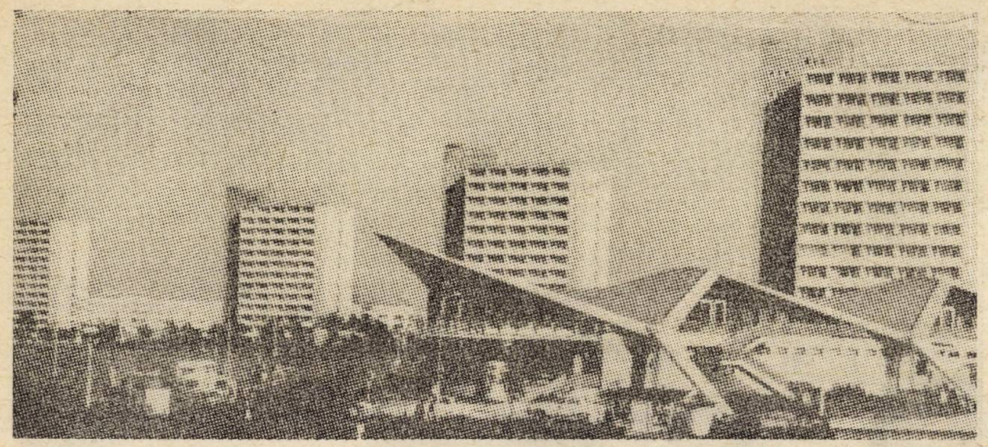

În ultimii zece ani, s-au dat în folosință 27 000 apartamente, cam tot atît cît avea întregul Rostock antebelic

zind peste un milion cai putere. În salba noilor și modernelor unități economice ce deservesc industria mării se numără și uzina de aparataj electric de înaltă și joasă tensiune, care, împreună cu cele patru mari șantiere navale, formează un „trust" cu 50 000 salariați.

Specialiștii cu care am avut ocazia să discut, specialiști chemați să dirijeze evoluția economică a Rostock-ului, acest permanent șantier, mi-au subliniat grija continuă pentru asigurarea creșterii eficienței. Folosirea rațională a energiei intră, aici, în sfera îndatoririlor prioritare ; în urma elaborării unor norme precise de raționalizare, s-a reușit, de pildă, în 1973, ca, în consumul specific de energie, să se ajungă la o reducere cu 4,1 la sută și cu 2,4 la sută în domeniul electroenergetic, exigențele sporind mult mai mult în cursul acestui an. În marea bătălie a eficienței sporite intră, de asemenea, economisirea de materii prime, lărgirea patrimoniului resurselor naturale, achiziționarea și recuperarea materialelor vechi. Rostock-ul cîștigă și aici, alături de Cottbus, Schwerin, Zwickau, galoane de oraș fruntaș.

Orașul-port — cu o industrie distinctă și puternică — și-a căpătat o nouă identitate și în cultura socialistă a țării. Rostock-ul și-a recăpătat grandoarea de citadelă universitară, valorificînd o zestre ce i-a adus, altădată, burgului septentrional, începînd din secolul al XV-lea, denumirea de „Steaua Nordului". Cariera de oraș al școlilor înalte începe, calendaristic, la 12 noiembrie 1419. Timp de cîteva secole, înflorirea Rostock-ului universitar a coincis cu epoca de înflorire hanseatică. Steaua lui avea să apună, însă, la începutul secolului al XIX-lea. De altfel, după 1800, atît peste Rostock, cît și întreaga zonă a Macklenburgului, se așterne o epocă cenușie și încep vremuri grele pentru marea masă a locuitorilor regiunii — țăranii. Tocmai în această perioadă, istoria culturii germane nu mai înregistrează, în această zonă, figurile umaniștilor de altădată. În locul lor, apar rapsozi ai revoltei, primul dintre ei, Fritz Reuter, remarcîndu-se, mai ales, prin valoarea socială a operelor. Figură pitorească și, în același timp, tragică, Reuter scrie în „Domnul Hackensterz", „Zilierii", pagini memorabile de tăioasă critică a stărilor sociale. Apropiat de cei dezmoșteniți, cărora li se adresează și prin versuri în dialectul local „plattdeutsch", el se plasează pe o poziție antimonarhică. Va fi condamnat la moarte, pedeapsă comutată la 30 de ani închisoare. Memoria lui s-a păstrat în orașul său natal, Stavenhagen, în întreaga zonă de nord numeroase lăcașuri de cultură din R.D. Germană purtînd, astăzi, numele său ilustru de povestitor și umanist. Vremuri de restriște a cunoscut Rostock-ul universitar și în anii fascismului, cînd școala era inclusă ca o anexă în angrenajul hitlerist, în scopul manifest de a forma o generație a războiului, o generație ce va plăti un greu tribut de jertfe.

La 25 februarie 1946, porțile facultăților Rostock-ului sînt redeschise. Începe un nou capitol al istoriei orașului, parte componentă a mutațiilor structurale ale țării. În anul 1963, cursurile universitare erau urmate de 2 005 fii ai muncitorilor și țăranilor, transformîndu-se, astfel, esențial, compoziția celor chemați să fie inginerii, profesorii, tehnicienii, medicii, navigatorii unui oraș și ai unei zone în plină prefacere. Institutele noi s-au fondat alături de vechile facultăți, s-au creat, totodată, școli superioare academice, determinînd profilul științific al celor 25 de secțiuni ale Universității — o nouă „Stea a Nordului". S-a dezvoltat, așadar, o nouă școală, mult mai strîns legată de procesul de producție, de profilul economic al Rostock-ului, cunoștințele cursanților verificîndu-se și aplicîndu-se direct în producție, în marile întreprinderi ale orașului. La Universitate și la școlile tehnice din Warnemünde se formează, acum, cadre pentru industria navală. Colaborează strîns, de pildă, laboratoarele universitare, cele de la șantierele navale și dintr-o serie de alte mari întreprinderi în domeniul aplicării tehnicii de calcul pentru reducerea prețului de cost, cercetarea conjuncturii pieței mondiale, sau elaborează studii de perspectivă. Căminele studențești, ridicate, an de an, odată cu reconstrucția și creșterea orașului, căminele, bibliotecile, sălile de sport fac parte, și ele, din infrastructura Rostock-ului modern. Mulți dintre studenți, originari din Rostock sau din zonele apropiate, locuiesc în cartierele construite recent, de fapt niște orășele-satelit, cum sînt Lutten Klein, Südstadt, Reutershagen I și II. Răsfoiesc din nou carnetul cu cifre... Într-o perioadă scurtă, mai ales în ultimii 10 ani, s-au dat în folosință 27 000 apartamente, cam tot atît cît avea întregul Rostock antebelic.

Clădiri în cărămidă și gresii roșietice au reînviat, pe Langenstrasse, imagini de altădată ; fațadele de dimensiuni largi compun un decor teatral, pe un fundal de cer și mare, imens. Alter Markt, Wasserstrasse, o primărie datînd din secolul al XIII-lea — înconjurată de cîteva clădiri în armonioase îmbinări de arhitectură nordică cu inflexiuni ale goticului renașterii flamande — dezvăluie virtuți de epocă veche într-un Rostock nou și tentacular.

...La Warnemünde, feribotul se pregătește pentru cursa sa obișnuită spre pămînturile daneze ale Gerser-ului. Răgușit, anunțîndu-și plecarea, el tulbură lumea pescărușilor. Un soare palid își pierdea, în acea după-amiază de toamnă, ultimele puteri de lumină în pînze de ceață și, ca pretutindeni în orașele nordului, pămîntul se învăluie în aburul delicat al Septentrionului, în culori pastelate, așezate peste tot — cheiuri, clădiri, peste siluetele îndepărtate ale vapoarelor. Peste Rostock.

REPORTAJ PE GLOB

Oazele tunisiene

Sanda Ioan

Drumul spre deșert e o aventură, cu totul alta decît cea imaginată din cărți ; iar filmele, dacă reușesc să ofere fotografii, sînt incapabile să se transforme cu adevărat în subiect al uimirii și bucuriei.

Primul contact cu Tunisia, pe aeroportul capitalei, se îmbină cu primul fior al gîndului la viitoarea călătorie spre sud. Sub imperiul soarelui, caut inconștient o umbră de umbră la care să respir mai în voie. Descopăr orașul acesta vechi, în care se simte ușor adierea mării, prin prisma drumului ce va urma ; noul și vechiul clădirilor se amestecă sub privirile mele și reține mai mult străzile largi, străjuite de palmieri, vilele albe, cu ferestrele vopsite în albastru, copleșite uneori de verdele ierburilor, reține mai ales culorile care sclipesc în lumina foarte puternică a soarelui, care se preling unele în altele, în căldură.

Și sosește clipa începutului de aventură. De fapt, cred că n-ar trebui folosit acest cuvînt decît în măsura în care orice călătorie constituie o aventură. Mijloacele de deplasare ale lumii moderne, de care și Tunisia dispune din plin, au îndepărtat tot ce ar fi periculos. Rămîne, însă, incontestabil, aventura spiritului, a minții...

Pentru călătorul neprevenit, drumul spre deșert începe repede, cu semnele sale : nu prea departe de porțile Tunisului, cerul e prea albastru, fără un nor, soarele necruțător, aerul fierbinte izbește goana autocarului, cactușii încep să formeze garduri vii de o parte și de alta a șoselii, dincolo de care cîmpurile sînt goale, cu recolta deja strînsă. Numai viile și livezile mai păstrează un verde-aprins și amintesc vegetația cu care e obișnuit ochiul unui european. Odată cu Kairouan (la vreo 150 km depărtare de Tunis) încep să dispară și acestea, cactușii devin mai rari, pămîntul din ce în ce mai uscat e acoperit de arbuști tîrîtori și țepoși de un palid verde-maroniu. În umbra palmierilor, rari și ei, stă nemișcat cîte un păstor, iar în jur, parcă împietrită, turma de oi cu capetele plecate, suferind de căldură. Apoi, o mică așezare, sat sau orășel, albă în întinderea galben-maronie a pămîntului cu ierburi tîrîtoare. În dreapta noastră se zăresc pantele calme și întortocheate ale platoului Tunisiei, în care, de partea noastră,

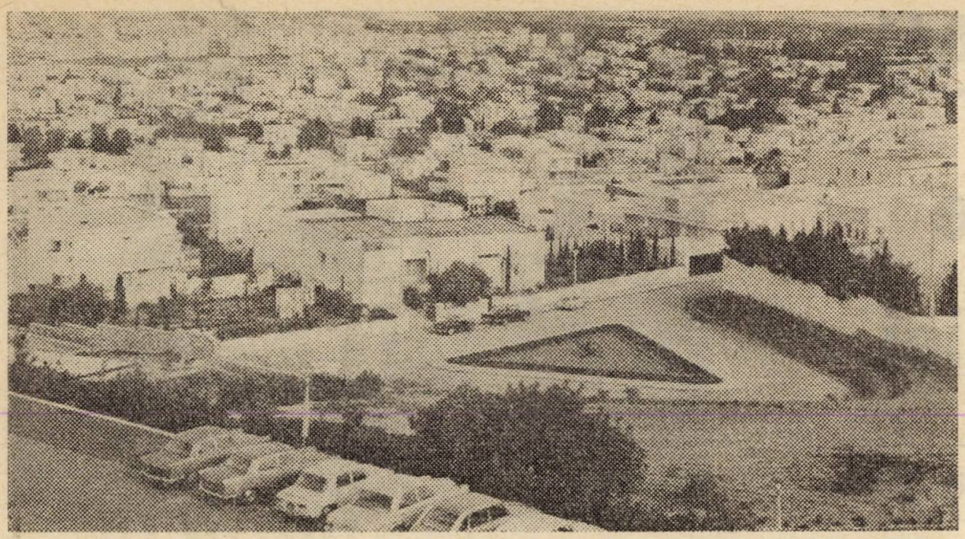

La Tunis îți reține atenția străzile largi, străjuite de palmieri, vilele albe, cu ferestrele vopsite în albastru

așezările sînt mărunte și la distanțe mari unele de altele.

Primul semn cert că te afli foarte aproape de deșert îl formează fîntînile — rare, în jurul cărora e stăpînă o agitație neobișnuită pentru acest tărîm al imobilității și al liniștii. Fîntîni adînci, din care apa se scoate greu, cu ajutorul cămilelor sau măgarilor. O găleată de apă înseamnă cinci minute de trudă. Un om urcat pe fîntînă aruncă în adîncuri găleata goală, prinsă cu o frînghie, pe care o cămilă, deplasîndu-se lent la 10-15 metri, o scoate apoi afară. Și astfel, timp de ceasuri, încet-încet, beau oamenii, se adapă animalele, se fac provizii extrem de prețioase pînă la următoarea fîntînă care cine știe la ce distanță va fi.

Ne continuăm drumul într-un teritoriu mereu mai arid, mai gălbui, mai nisipos, cu așezări mai puțin numeroase și mai rare. Nu există o graniță anume, evidentă, pentru meleagurile spre care ne îndreptăm, cum sînt liniile indicînd trecerea, la Ecuator, dintr-o emisferă în alta, sau dincolo de Cercul polar. Dar intrarea în deșert se simte. Nu vom întîlni oameni și viață decît în oaze și în jurul lor.

De fapt, nu deșertul, ci oaza uimește. Ochii s-au obișnuit cu albul fierbinte al luminii, nu vor să creadă în marea verde de palmieri care se apropie. Apa atît de prețioasă izbutește să iasă la suprafață de sub straturile de argilă, naște palmieri, curmali, piersici, rodii ; iarba pare un miracol. Prima oază pe care o întîlnim e Gafsa, după vreo sută de kilometri de drum pustiu, în care foarte rar zăream vreun cătun pierdut în nisip și amorțit sub soare. Din vremuri vechi, oamenii au înțeles cît de prielnic unei așezări e locul acesta situat între **oued**-ul Baiech și **djebel**-ii Orbata, Assalah, Ben Younés (oued — rîu, djebel — munte).

Cei care ,primii, i-au spus astfel oazei au fost numizii (actuala Gafsa, fosta Capsa) ; de la romanii care distruseseră orașul în războiul cu lugurta s-au păstrat piscinele. În locurile acestea, aparent pustii, izvoarele termale țîșnesc și azi, la fel de vii, determinînd, alături de oază, creșterea orașului, cu timpul : Gafsa are acum aproape 30 000 de locuitori. La Gasfa, îndeobște, se admiră **kasbah**-ul, citadela ridicată acum cinci veacuri pe fundații bizantine ; dar, mai mult decît orice, îmi stăruie în memorie oaza cu atmosfera ei ciudată, de încărcată feerie, și caravanele de cămile adăpîndu-se din riulețul Baiech.

Chemarea spre sud e prea puternică și drumul continuă prin Metlaoui, pînă în ținutul palmierilor (Bled El Djerid), un ansamblu de patru oaze — Tozeur, Nefta, El Oudiane și El Hamma — aproape de istmul care desparte cele două mari lacuri sărate — Djerid și Gharsa — la limita dintre stepă și deșertul propriu-zis. Tozeur și Nefta — nume la fel de vechi precum Gafsa. Tozeur — această haltă romană pe drumul de la Biskra la Gabes (pe țărm), — ajunsese, 14 secole mai tîrziu, la peste 100 000 de locuitori, iar savanții arabi stabiliți aici îi sporeau celebritatea, la numai cîțiva pași de adevăratul deșert. Tozeur și Nefta sînt ultimele localități, ultimele oaze dinaintea Marelui Erg Oriental. Și erg-ul înseamnă dune și nisip, numai nisip.

De aceea, mi s-a părut uimitoare vegetația din oaze : palmieri — curmali, iar la umbra lor — piersici și rodii ; grădini suprapuse ; culturi de roșii și ardei ; iarbă deasă ; și între grădini și plantații, drumuri de nisip fin, încins de soare. (În august, cînd drumul m-a purtat în pragul deșertului, notam și 50 de grade la umbră). Incredibila vegetație l-a făcut, poate, pe André Gide să vadă că oazele, precum insulele, plutesc în deșert. Dar oamenii de acolo rezistă, cu tenacitatea de neînchipuit cu care smulg orice petic de pămînt nisipului și acestui petic orice fărîmă de sevă. Au ceva din locurile care îi înconjoară, din răbdarea naturii care a reușit, în mii, poate sute de mii de ani, să creeze din firele de nisip, bizarele, superbele roci de nisip, de forme neregulate, cărora Henry de Montherlant le spunea „roze de nisip". Au avut răbdare să scormone deșertul și începutul de deșert, pentru a scoate la lumină fosfații de la Metlaoui ; minereul încărcat în vagonete se îndreaptă spre porturile sau industriile tunisiene de astăzi.

Mă aflu aproape de capătul aventurii în care pornisem. Dincolo de Nefta e pustiul adevărat, în care nu mai există drumuri pentru oamenii obișnuiți. Lîngă chott-ul (lacul sărat) El Djerid mă las cuprinsă de miraj : cînd soarele e sus, printr-un curios fenomen optic, suprafața lacului, secată pe de-a-ntregul, pare o imensă întindere de apă în care se reflectă dunele de nisip, apă care se îndepărtează, pe măsură ce înaintezi, mereu mai atrăgătoare, ireală, himerică. Sufăr de sete, dar știu că există o salvare suficient de aproape, în oază, și simt că mirajul e altul dincolo de lacul secat, mai departe, acolo unde, printre dunele de nisip, nu se încumetă decît cămilele și beduinii, în caravane.

Îmi reiau drumul în sens invers, atentă, de astă dată, mai mult la chipurile oamenilor, la eforturile lor, la cutezanța lor de a trăi lîngă deșert și lîngă oaze, de a smulge rod aridității pămîntului.

În oaze întîlnești o uimitoare vegetație : palmieri — curmali, iar la umbra lor — piersici și rodii

Printre nesfîrșitele dune de nisip nu se încumetă decît cămilele și beduinii, în caravane

R. D. VIETNAM

Prioritățile reconstrucției

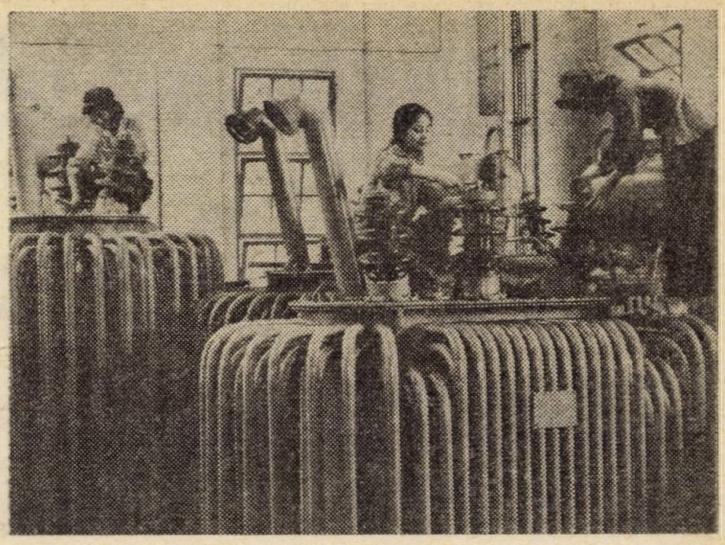

O zi de muncă la Fabrica de transformatoare electrice din Hanoi

De la trimisul nostru special, Ilie Olteanu

Am sosit în Republica Democrată Vietnam spre sfîrșitul lui octombrie, lună de toamnă acolo, ca și pe meleagurile noastre. O altfel de toamnă însă. O toamnă dominată de verdele viguros al unei vegetații abundente și scăldată de lumina unui soare generos, întotdeauna prea generos la tropice. De altfel, anotimpurile, aici, pot fi caracterizate după o altă scară de referință, proprie situării geografice a țării. Timpul însuși pare să curgă altfel. O agendă-calendar, de pildă, consemnează succesiunea zilelor, a lunilor în „contabilitate dublă", după calendarul obișnuit și după unul specific acestor locuri, potrivit căruia lunile au cîte 29 sau 30 de zile. Întîi și cincisprezece ale fiecărei luni sînt într-o directă corespondență cu fazele astrului nopții : întîi, cînd luna apare ca o seceră foarte îngustă, și cincisprezece, cînd luna este plină. De aici, interesante decalaje între cele două calendare : ceea ce pentru noi a fost 23 ianuarie 1974, calendarul „selenar" a consemnat drept prima zi a anului. Sau, mai plastic poate, am plecat din București pe 24 octombrie și am sosit la Hanoi în 12 septembrie (de fapt 26 octombrie).

La fel de interesant mi s-a părut faptul că succesiunea celor două mari anotimpuri, condiționată de regimul musonic, acționează ca un regulator asupra stării apelor, a vieții animale și vegetale, dar și, după opinia mea, asupra ritmului de activitate omenească : ziua de muncă are două perioade, despărțite de trei ore consacrate mesei de prînz și odihnei : 6,30—11, apoi 14—17,30.

■

Cucerind independența în urma luptei eroice împotriva colonialismului francez, luptă pentru a cărei victorie poporul a adus sacrificii imense, R.D. Vietnam a fost nevoită să pornească în edificarea socialismului de la o bază economică scăzută, datorată unei îndelungate perioade de asuprire străină, care a lăsat o moștenire nu ușor de înlăturat : malnutriție, șomaj, analfabetism, o scăzută asistență sanitară etc. În plus, industria era ca și inexistentă, iar agricultura mai plătea încă tribut relațiilor de tip feudal. Erau, toate acestea, aspecte esențiale ale vieții politice, economice, sociale, care trebuiau soluționate diferențiat și treptat. Succesele obținute de poporul vietnamez în noua sa etapă istorică de dezvoltare, cînd, în cea mai mare parte, au fost depășite greutățile trecutului, sînt impresionante, comparativ cu ceea ce a moștenit.

Eforturile uriașe depuse în toate domeniile de activitate au trebuit însă curînd orientate spre alt obiectiv: în august 1964, a început perioada celor 8 ani de război crîncen împotriva agresiunii americane. Astfel, după 10 ani de muncă îndîrjită în condiții de pace, pentru propășirea țării, a intervenit starea de război și oamenii au revenit la arme, pentru apărarea unui ideal sacru — ființa națională. Pierderile umane și materiale au creat pentru R.D. Vietnam probleme în plus, a căror rezolvare se impunea cu necesitate în perioada postbelică.

Aspecte noi, de deosebit interes, privind realitățile vietnameze ni s-au relevat în timpul unor întrevederi cu oficialități ale vieții publice din capitala R.D. Vietnam. Întîlnirea cu tovarășul Hoang Tung, membru supleant al C.C. al Partidului Celor ce Muncesc din Vietnam, președintele Uniunii Ziariștilor, a fost, din acest unghi de vedere, de mare utilitate.

Repere istorice

Să ne oprim asupra ultimilor 50 de ani și să notăm cîteva dintre momentele cruciale, înscrise cu litere de aur în istoria poporului vietnamez. În iunie 1925, Nguyen Ai Quoc — care își va lua, mai tîrziu, numele de Ho Și Min — fondează, la Canton, Asociația Tineretului Revoluționar al Vietnamului. După patru ani, apare primul nucleu comunist în Hanoi. Asociația Tineretului Revoluționar se dizolvă, fondîndu-se, în același timp, în cele trei mari provincii vietnameze de atunci, Partidul Comunist Indochinez — în Tonkin, Partidul Comunist din Annam — în provincia cu același nume, și Federația Comunistă Indochineză — în Cochinchina. Un an mai tîrziu, la 3 februarie 1930, are loc Conferința delegaților celor trei partide comuniste din Vietnam, prezidată de Ho Și Min. Cele trei mișcări comuniste se unifică, punîndu-se astfel bazele Partidului Comunist din Vietnam. În prima plenară, din octombrie 1930, a Comitetului Central, este adoptat numele de Partidul Comunist din Indochina.

Mișcările politice anticolonialiste capătă amploare : viguroase manifestații țărănești, greve ale muncitorilor. În iulie 1936, Comitetul Central al Partidului Comunist din Indochina decide crearea unui larg front popular antiimperialist și lansează o vastă campanie în favoarea organizării primului congres al partidului. Lupta poporului, călăuzit de Partidul său revoluționar, se intensifică tot mai mult, căpătînd, în anii '40, un accentuat caracter antiimperialist și antifascist. În martie 1938, Comitetul Central al P.C. din Indochina creează Frontul Unit Democratic din Indochina. Cea de-a 8-a plenară a C.C. al P.C. din Indochina, din mai 1941, hotărăște accelerarea pregătirilor pentru insurecția armată. Ia ființă Frontul pentru independență, Viet Minh. Trei ani mai tîrziu, este creată Armata de eliberare, la a cărei comandă se află Vo Nguyen Giap. După capitularea Japoniei, la 13 august 1945, Congresul Național al P.C. din Indochina lansează chemarea pentru lichidarea agresiunii străine, redobîndirea independenței și preluarea puterii de către popor.

La 16—17 august, congresul reprezentanților poporului, reunit la Tran Tao, adoptă un program în 10 puncte, decretînd, totodată, insurecția generală. În mai puțin de 10 zile, puterea revoluționară a fost instaurată în toată țara. Momentul culminant al luptelor purtate eroic de masele populare coincide cu 2 septembrie 1945, cînd, în piața Ba Dinh din Hanoi, Ho Și Min proclamă independența Republicii Democrate Vietnam.

Forțele imperialiste străine își intensifică însă acțiunile armate, avînd ca obiectiv concret recîștigarea pozițiilor pierdute. Aceasta avea să ducă la o dîrză rezistență a poporului vietnamez. În decembrie 1946, președintele Ho Și Min cheamă poporul la lupta împotriva agresiunii colonialiste. Între 11—19 februarie 1951, are loc un eveniment istoric, de cardinală importanță : cel de al 2-lea Congres Național al Partidului Comunist din Indochina. De la această dată, organizația politică a comuniștilor vietnamezi se va numi Partidul Celor ce Muncesc din Vietnam. La acest congres a fost definită linia directoare pentru noua etapă a rezistenței, sintetizată în chemarea „Totul pentru front, totul pentru victorie". Războiul de rezistență cuprinde întreaga țară, încheindu-se după 9 ani prin istorica victorie a patrioților vietnamezi de la Dien Pien Phu (7 mai 1954). Două luni mai tîrziu, la 20 iulie

„În comparație cu celelalte țări socialiste — spunea tovarășul Hoang Tung — revoluția noastră este foarte dificilă și complicată. Noi am început-o acum 50 de ani. Astăzi, această revoluție nu este încă încheiată". Prima perioadă revoluționară a început, ne spunea interlocutorul nostru, cu cinci decenii în urmă și a coincis cu crearea partidului comunist. După 20 de ani de luptă, poporul a cîștigat puterea (1945). Cea de a doua perioadă (1945—1973) a cuprins revoluția pentru consolidarea puterii democrat-populare și, paralel, lupta împotriva colonialismului, neocolonialismului și imperialismului. După încheierea acordurilor de la Paris, s-a pășit în cea de a treia perioadă revoluționară. În sud continuă revoluția națională democrat-populară și lupta împotriva neocolonialismului. În nord, o nouă etapă de construcție a socialismului. Este un proces specific pentru noi — continua Hoang Tung. În nici o țară nu s-au dus concomitent două revoluții. „Revoluția socialistă din nord se desfășoară în același timp cu lupta din sud împotriva neocolonialismului. Jumătate din patria noastră este încă ocupată".

Vorbindu-ne despre perioada războiului izbucnit în 1964, interlocutorul nostru releva obstacolele serioase întîmpinate în dezvoltarea economică a țării, atît în timpul, cît și după încetarea agresiunii. În etapa imediat postbelică, eforturile țării au fost și sînt îndreptate spre asigurarea necesarului de trai al poporului. O mare atenție este acordată, totodată, vigilenței maselor, întăririi capacității de apărare a țării. „Noi nu putem uita revoluția populară din sud, unde se duce un război greu. Există primejdia intensificării și extinderii spre nord. Noi trebuie să fim vigilenți pentru că războiul poate izbucni din nou" — ne spunea Hoang Tung.

Dezvoltarea economico-socială este condusă, de asemenea, ținîndu-se seama de condițiile concrete, particulare din R. D. Vietnam. Moștenirea unei baze economice înapoiate, la care s-au adăugat distrugerile din timpul bombardamentelor americane, a impus o abordare originală a problemelor din economie. În acest context, se punea întrebarea: ce ramură economică trebuie dezvoltată cu prioritate ? Analiza responsabilă a realităților existente a dus la concluzia că, în etapa actuală, accentul trebuie pus pe dezvoltarea agriculturii, atît ca mijloc de satisfacere a nevoilor de viață ale poporului, cît și ca sursă de materii prime pentru industrie. În ultimul timp, se desfășoară o intensă activitate de impulsionare a agriculturii. Este relevant, în acest sens, recentul discurs al primului secretar al C.C. al Partidului Celor ce Muncesc din Vietnam, tovarășul Le Duan: „Noi a trebuit să orientăm imediat țara și agricultura noastră spre socialism, fără a aștepta dezvoltarea industriei, deși ne dăm seama perfect de bine că, în absența unei puternice activități industriale, nu se poate ajunge la o mare producție agricolă și nici consolida noile relații de producție. Nu putem să așteptăm apariția unei mari industrii pentru a construi aceste relații... Agricultura nord-vietnameză trebuie să îndeplinească patru sarcini majore : să producă suficiente alimente pentru societate ; să furnizeze materii prime industriei ; să activizeze exportul pentru a servi revoluția tehnică ; să furnizeze mînă de lucru industriei, ansamblului sectoarelor economice și nevoilor apărării naționale".

În ce privește industrializarea socialistă, aceasta se desfășoară într-un ritm constant, realizîndu-se succese de mare importanță în depășirea dificultăților apărute, în crearea și consolidarea unor sectoare de anvergură națională. Între prioritățile dezvoltării industriale ni s-a relevat necesitatea unui fond mai mare de acumulare, care, desigur, cere timp. Tovarășul Hoang Tung ne vorbea de trei modalități de rezolvare a acestei probleme, de trei principale opțiuni : a) o dezvoltare accentuată a industriei grele și ritmuri mai scăzute în industria ușoară și agricultură ; b) să fie asigurate creșteri susținute în industria ușoară și, pe această bază, să se realizeze acumulările ; c) să fie îndreptată atenția, în primul rînd, spre agricultură.

Repere economice

După 1954, sarcinile istorice ale dictaturii proletariatului vizau lupta împotriva provocărilor agresive străine ; transformarea socialistă a economiei, edificarea noii orînduiri și creșterea bunăstării poporului; promovarea revoluției socialiste în ideologie, cultură, tehnică; întărirea unității poporului pe baza alianței clasei muncitoare cu țărănimea; întărirea unității internaționale cu forțele păcii, democrației și socialismului din întreaga lume.

Pentru Republica Democrată Vietnam începea, prin urmare, o grea perioadă a reconstrucției (1955—1957), o perioadă ale cărei obiective erau desăvîrșirea reformei agrare, refacerea și dezvoltarea economiei, stabilizarea situației economico-financiare — în special a prețurilor —, precum și lichidarea tuturor vestigiilor dominației economice colonialiste.

A urmat primul plan trienal (1958—1960), care a trasat sarcini precise în direcția intensificării producției agricole și industriale, transformării socialiste a agriculturii, artizanatului, industriei și comerțului particular, creșterii nivelului de trai material și cultural al poporului. De asemenea, și nu în ultimul rînd, întărirea capacității de apărare.

După realizarea reformei agrare, s-a trecut hotărît la acțiunea de cooperativizare. La sfîrșitul anului 1960, 85,5 la sută din masa țărănimii, deținînd 73,3 la sută din suprafața cultivabilă, s-a organizat în cooperative agricole. In industrie s-au înființat întreprinderi ale căror mijloace de producție și fonduri deveneau proprietate de stat. Bilanțul anului 1960 înregistra transformarea a 1895 de întreprinderi particulare în întreprinderi mixte. Aceeași cale a fost utilizată și în sfera comerțului. La sfîrșitul aceluiași an 1960, 87,9 la sută dintre artizani lucrau în sistemul cooperatist.

Îndeplinirea principalelor obiective ale trienalului a făcut cu putință trecerea la o planificare de mai mare durată. Primul plan cincinal în R. D. Vietnam a cuprins perioada 1961—1965, avînd ca obiective prioritare dezvoltarea, în continuare, a industriei și agriculturii, extinderea rețelei de comunicații, intensificarea comerțului de stat și cooperatist, continuarea transformării socialiste a țării, consolidarea raporturilor noi de producție pe ansamblul întregii economii naționale.

Acest prim cincinal s-a încheiat, de fapt, după primii patru ani. În august 1964, evenimente grave s-au abătut asupra poporului vietnamez, chemat la arme pentru a-și apăra ființa națională într-un lung și distrugător război declanșat de imperialismul american.

După semnarea acordurilor de la Paris (ianuarie 1973), R. D. Vietnam și-a consacrat eforturile refacerii și reconstrucției economice, obiective centrale ale planului trienal 1973—1975.

1954, erau semnate Acordurile de la Geneva, prin care erau recunoscute independența, suveranitatea, unitatea și integritatea teritorială a Vietnamului. Armatele beligerante se repliază la nordul și sudul paralelei 17, devenită linia provizorie de demarcație. În Republica Democrată Vietnam începea o nouă epocă istorică, de construcție a societății socialiste, în timp ce, în sud a continuat — proces în desfășurare și astăzi — revoluția națională și democratică împotriva forțelor imperialiste străine și a regimurilor interne antipopulare.

După 10 ani de muncă pașnică în slujba edificării societății socialiste, Republica Democrată Vietnam este nevoită din nou să facă față unei agresiuni străine. Victoria istorică a poporului vietnamez, consfințită prin Acordurile de la Paris din ianuarie 1973, punea capăt unui război îndelungat (august 1964—ianuarie 1973) în timpul căruia întreg poporul s-a înrolat în lupta pentru înfrîngerea agresiunii imperialiste americane, pentru apărarea dreptului la independență și suveranitate al poporului vietnamez, pentru salvarea ființei sale naționale.

Sarcinile agriculturii vietnameze sînt mari și complexe în actuala etapă de dezvoltare a țării. Țăranii cooperatori sînt angajați plenar în campania de obținere de recolte tot mai bogate, în special la orez — aliment de bază în Vietnam

În ultimii ani s-a asigurat o îmbinare armonioasă a celor trei opțiuni. Industria grea a cunoscut succese notabile, la fel și industria ușoară. Se poate spune că, în R.D. Vietnam, industria a apărut și s-a dezvoltat odată cu socialismul.

Desigur, au rămas încă destule de făcut. În agricultură, de pildă, un obiectiv de bază îl constituie realizarea unei mai mari mecanizări, absolut necesare pentru obținerea unor recolte sporite. Și, în etapa actuală, se desfășoară o activitate intensă pentru trecerea de la mica la marea producție agricolă.

La începutul anului 1973, după semnarea acordurilor de la Paris, care au consfințit strălucita victorie a eroicului popor vietnamez în războiul antiimperialist, R. D. Vietnam a pășit pe calea construirii, în condiții de pace, a economiei. S-a trecut cu hotărîre la lichidarea grabnică a rănilor provocate de război. Între sarcinile imediate ale acestei perioade (trienalul

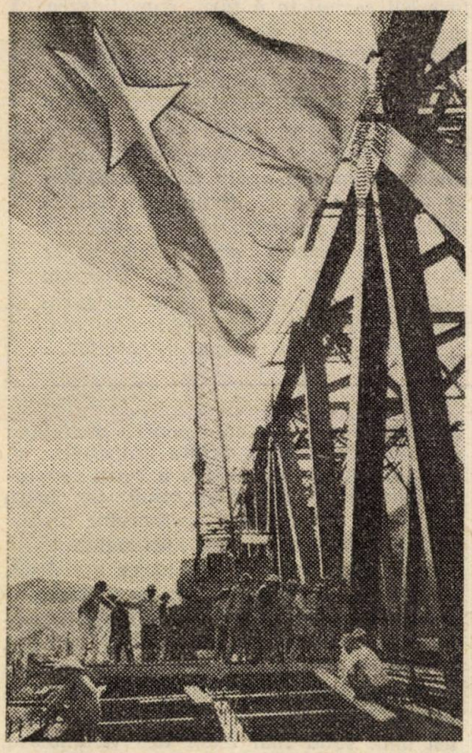

Refacerea acestui pod din provincia Thanh Hoa, distrus complet de bombardamentele americane, a durat numai 69 de zile

1973—1975), se află stabilizarea producției și a vieții, atingerea nivelului normal al activității economice. Pînă în prezent, s-au obținut rezultate bune în refacerea căilor de transport și comunicație, în obținerea unor ritmuri superioare în producția industrială, de bunuri de consum și artizanat, în agricultură. Există o efervescență a muncii dedicate propășirii țării pe care am putut-o cu ușurință remarca, fie vizitînd Fabrica de ciment și portul din Haifong, mina de antracit din Hongai, fie, pur și simplu, privind schelele unor noi edificii edilitare în capitala țării. Impresionează profund eforturile deosebite din timpul reconstrucției, angajarea plenară și rapiditatea cu care poporul vietnamez a acționat pentru refacerea orașelor și satelor, reconstrucția și chiar lărgirea întreprinderilor avariate, a căilor feroviare și rutiere, a vastei rețele de diguri, spitalelor și școlilor.

Sînt, acestea, certitudini că încercatul popor vietnamez, victorios pe frontul de luptă, are știința și capacitatea de a fi victorios și pe fronturile pașnice ale înfloririi socialiste a țării.

„Semnificația mișcărilor urbane din Vietnamul de Sud"

Nguyen Van Tien

șeful reprezentanței Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud la Hanoi

În ultimele luni, situația politică din Vietnamul de Sud este marcată de unele evenimente ce constituie noi pași în evoluția situației. Concetățenii noștri din orașele sud-vietnameze, care trăiesc sub administrația Thieu, sînt constrînși să ducă o viață foarte grea. Libertățile democratice au fost înăbușite. La aceasta se adaugă metodele de represiune, condamnările care au continuat zi de zi. Concetățenii noștri sînt obligați să trăiască în stare de război, ca urmare a faptului că administrația Thieu nu vrea să aplice prevederile Acordurilor de la Paris. Nu numai că nu respectă aceste acorduri, dar regimul Thieu a trecut la acțiuni represive, de „curățire", acțiuni armate împotriva zonelor eliberate din Vietnamul de Sud.

Cauza demonstrațiilor, a mișcărilor din orașele sud-vietnameze constă în faptul că administrația Thieu și S.U.A. nu vor să respecte Acordurile de la Paris și continuă să prelungească starea de război. Întreținerea acestei stări de război a dus la stagnări în producție, iar de aici, situația materială grea în care se află concetățenii noștri.

Autoritățile saigoneze au folosit forța pentru a înăbuși mișcările populare din orașele sud-vietnameze. A fost înăbușită, de asemenea, libertatea presei. Nu i s-a permis presei să scrie despre pace, despre conținutul Acordurilor de la Paris. Totodată, au fost lichidate libertățile democratice.

De la semnarea Acordurilor de la Paris, ajutorul american continuă să fie mare. Cu toate acestea, el n-a fost folosit ca bază pentru ridicarea standardului de viață al poporului, ci a servit autorităților de la Saigon, care acumulează mari sume de bani pentru propriile buzunare. Mare parte din ajutorul american servește îmbogățirii celor din administrația Thieu. Aceasta este rațiunea pentru care demonstrațiile, mișcările din orașele sud-vietnameze sînt îndreptate împotriva corupției lui Thieu și a administrației sale. În același timp, aceste mișcări cu caracter democratic cer întronarea păcii și respectarea strictă a Acordurilor de la Paris, cer înțelegere și concordie națională. Pentru realizarea acestor cereri, mișcările se îndreaptă spre înlăturarea de la putere a lui Thieu. La ora actuală, toate mișcările urbane din Vietnamul de Sud vizează răsturnarea lui Thieu. Sub aceeași lozincă, a înlăturării lui Thieu, s-au reunit și forțele religioase — catolici, budiști, alte secte.

O altă cerere a mișcărilor urbane se referă la încetarea implicării Statelor Unite în Vietnamul de Sud. De ce ? Pentru că Administrația americană continuă politica de ajutor economic și militar pentru administrația Thieu. În același timp, în Vietnamul de Sud continuă să se afle 25 000 de consilieri americani în haine civile. În ultima vreme, guvernul american a declarat că, pentru a reduce cheltuielile în Vietnamul de Sud, va retrage un număr de 3 000 de consilieri, în special pe cei de la avioanele de luptă. După părerea mea, totul rămîne în planul declarațiilor verbale.

În ce privește mișcările din orașele sud-vietnameze, este clar că Thieu, avînd sprijin dinafară, folosește diferite tertipuri pentru a le atenua. O metodă constă în remanierile guvernului saigonez. Au fost schimbați patru miniștri, precum și trei din cei patru generali comandanți ai celor patru zone militare ale Vietnamului de Sud. În același timp, au fost schimbați și aproximativ patru sute de ofițeri pînă la gradul de colonel. Toate aceste manevre urmăresc să slăbească, să atenueze opoziția populației față de regimul lui Thieu. Toate acestea nu duc, însă, la nici un rezultat, pentru că mișcările politice din orașele sud-vietnameze cer schimbarea omului nr. 1 al regimului, Thieu, ca și a politicii sale.

În ultimele zile, represiunile s-au accentuat. Dar mișcările politice din orașe au răspuns prin luptă. La ora actuală, continuă represiunile sîngeroase, în special la Saigon. De obicei, regimul saigonez alternează o manevră cu alta, trecînd, succesiv, de la metode de atenuare a rezistenței populației la represiuni.

Este folosită curent și metoda coruperii cu bani și a divizării mișcărilor politice anti-Thieu. Noi apreciem că aceste mișcări politice urbane se vor dezvolta în continuare ; bineînțeles, această dezvoltare va cunoaște perioade diferite, mai lente sau mai puternice, în pregătirea forțelor și continuarea luptei.

În ce privește zonele eliberate, noi continuăm politica de consolidare și dezvoltare a lor, folosind toate mijloacele pe care le avem la îndemînă. Ne preocupăm pentru asigurarea necesităților populației. Am avut o recoltă bună, deși unele regiuni au avut de suferit de pe urma ploilor excesive. Apreciem situația ca fiind bună.

Ceea ce pot spune este că asigurăm în bune condiții problema alimentației. Dezvoltăm zootehnia ca și manufacturile. Încă nu avem o industrie dezvoltată. Construim totul la mici dimensiuni, inclusiv mașinile. În marea majoritate a cazurilor, munca este manuală. Am fost constrînși să procedăm astfel din cauza bombardamentelor.

În legătură cu problemele de învățămînt, sănătate, educație, noi depunem eforturi deosebite în zonele eliberate. Peste tot avem școli, în fiecare cătun. Acordăm o mare atenție dezvoltării învățămîntului.

Cîteva cuvinte despre activitatea externă a Guvernului Revoluționar Provizoriu. După cum știți, prestigiul G.R.P. este foarte mare și el crește mereu. Peste 42 de țări au recunoscut guvernul nostru. În afară de aceasta, sînt țări în care, deși nu ne-au recunoscut, avem reprezentanțe sau birouri de informații. În Franța avem o reprezentanță permanentă, iar în Suedia, o reprezentanță generală. În Danemarca, Finlanda, Norvegia avem birouri de informații.

Socotind toate acestea, putem spune că avem relații cu peste 50 de state ale lumii. Ducem o politică de dezvoltare a acestor raporturi. Avem încă greutăți la O.N.U.

În ce privește relațiile noastre cu România, acestea sînt bune. La București noi avem o ambasadă. Guvernul și poporul român ne-au acordat și continuă să ne acorde sprijin, pentru care noi le adresăm mulțumirile noastre.

Declarație în exclusivitate pentru „Lumea", consemnată la Hanoi de Ilie Olteanu